

بخشی از کتاب مقدس

انجیل مرقس قدیس

مقدمه

امتن

تفسیر

واژه‌یاب

چاپ آزمایشی اول

بخشی از کتاب مقدس

انجیل مرقس قدیس

مقدمه

متن

تفسیر

واژه‌یاب

چاپ آزمایشی اول

حق طبع محفوظ

کانون یوحنا رسول

تهران - صندوق پستی ۱۴۴۰۰ - ۱۴۴

با الهام از :

- la BIBLE - TRADUCTION OSTY ET TRINQUET
Ed. du SEUIL-1973
- NOVUM TESTAMENTUM GRAECE et LATINE, D. NESTLE
7e édition STUTTGART-1956
- TRADUCTION OECUMENIQUE DE LA BIBLE
Ed. du Cerf - Bergers et Mages-1979
- CONCORDANCE de la BIBLE - NOUVEAU TESTAMENT
Ed. du Cerf - Desclée De Brouwer-1978

تبصره :

- ۱- در ترجمة فعلی کتاب مقدس، شماره گذاری آیات بر اساس روش بین‌المللی صورت گرفته که در برخی موارد اندکی با روش بکار رفته در ترجمه قدیمی فارسی متفاوت است.
- ۲- در پاورقی عباراتی مانند مت ۱۲:۴ ه بمعنى الخجل متى، باب ۴، آیه ۱۲، یادداشت n.

فهرست

صفحة

I	١ - مقدمه بر انجيل مرقس
١	٢ - متن و تفسير انجيل مرقس
٨١	٣ - نمونه واژه ياب انجيل مرقس
٨٥	٤ - مخفف اسمى كتابقدس

مقدمه بر انجیل مرقس قدیس

دومین انجیل بصورت یک سلسله روایت‌هایی است که عموماً کوتاه بوده و بین آنها ارتباط معینی وجود ندارد. زمینه روشن و آشکار این انجیل را مطالب و نکات جغرافیایی تشکیل می‌دهد بدین معنی که فعالیت عیسی از شهر جلیل (۱۴:۱) و پیرامون این ناحیه آغاز می‌شود و تا سرزمین‌های مشرکان ادامه و گسترش می‌یابد. (۲۷:۸، ۳۱، ۲۴:۷) سپس عیسی از پره و اریحا عبور کرده (فصل ۱۰) و به اورشلیم فراز می‌آید (۱:۱۱).

ترتیب مطالب داخل کتاب بر مبنای این چهارچوب نبوده بلکه شرح و بسط چند موضوع مهم است.

الف - انجیل

از همان کلمات نخستین معلوم می‌شود که در این کتاب ترجمه به «النجیل عیسی مسیح پسر خدا» معطوف است (۱:۱). که بعداً «النجیل خدا» (۱۴:۱) یا فقط «النجیل» خوانده شده است (۱۰:۱). از دید مرقس و بهمین گونه از نظر پولس این کلمه خبرخوش و «نوید»ی است که خطاب بهمه مردمان بوده و پذیرفتن آن توصیف و بیان ایمان مسحی است؛ بدین معنی که خدا بوسیله عیسی وعده‌های خود را بخاطر مردمان تحقق بخشیده است. (کول ۱:۱ a) بنابراین انجیل باید به تمام ملت‌ها اعلام گردد. (۱۳:۱۰، ۱۹:۴) انجام این وظیفه جنبه کنونی و فعلیت داشته و مرقس پرواپی ندارد بعضی سخنان عیسی را با آن تطبیق دهد: مثلاً پس از ناپدید شدن عیسی از خود گذشتگی و دل کنند از همه چیز بخاطر او عبارت از انجام همین عمل بخاطر انجیل می‌باشد. (۲۰:۸، ۲۹:۱۰) زیرا عمل خدا که بوسیله زندگی و مرگ و رستاخیز عیسی تجلی کرده است، بوسیله کلامی که در این دنیا به رسولان سپرده شده ادامه دارد و انجیل اضافه بر آنکه پیام از جانب خدا و درباره مسیح می‌باشد عمل خدا در بین مردمان است. وضع زمان حاضر چنین است و مرقس با شروع از این زمان به دوران گذشته توجه نموده است تا از «آغاز» سخن گوید و به استناد آن وجود مسیحیت را مشخص نموده و توصیف نماید.

ب - عیسی مسیح پسر خدا

الجام وعده‌های خدا با گفتارها و موعظه یعنی تعمید‌هند آغاز گردید که راه را برای عیسی ناصری گشود. (۱:۲-۸) و عیسی که بوسیله خدا به عنوان پسرش تعیین شده و در صحراء بر شیطان پیروز گردیده اعلام و نوید المحبیل را در جلیل آغاز کرد. (۱:۱۴-۱۰) از این تاریخ نایشی واقعی آغاز می‌شود که عبارت از ظهرور مسیح، پسر خدا بوده و در دو مرحله معین و مشخص جریان می‌یابد.

۱- در مرحله نخست بسیاری از مردمان قدرت تعلیمات و کارهای عیسی را برضد نیروهای شر و بدی تصدیق می‌کنند. (۱:۲-۴؛ ۳:۷-۱۰...) ولی این موضوع که عیسی پسر خدا است باقیستی مکثوم می‌ماند. (۱:۲۰؛ ۳:۲۰) کسانی که قوانین موسی را دقیقاً و مویمو اجرا می‌کردند مخالفت خود را اعلام می‌کنند. (۲:۶-۳:۶) تا بداجها که عیسی را وسیله‌ای در دست فرمانروای شیاطین معرفی می‌نمایند. (۳:۲۲-۲۲) با این همه شاگردان عیسی از سایر افراد جمعیت بکلی متمایز هستند. (۴:۳-۳۳؛ ۳۴:۳-۱۰) و در بین آنان این سؤال که طبعاً هر کسی می‌پرسد مطرح می‌شود: «این چیست؟» (۱:۲۷) و در پی آن سؤال دیگری می‌آید: «پس او کیست؟» (۴:۱؛ ۴:۲) به این سؤالات پاسخهای مختلفی داده شده است. (۸:۱۴-۱۶؛ ۸:۲۷-۲۸) و با وجود اینکه شاگردان از رسالت عیسی ادراک و شناسایی عمیقی ندارند. (۶:۸؛ ۲۱-۱۴:۸) بالاخره از زبان پطرس درمی‌یابند که او مسیح است. (۸:۱۹) ولی به آنان دستور داده می‌شود در این باره چیزی نگویند (۸:۱۰).

۲- از اینجا به بعد آموزشی نو آغاز می‌شود که عبارت از اینست: پسر انسان باقیستی از دوران رنجها، مشقت، مرگ و رستاخیز گذر کند. این آموزش که سه بار تکرار شده است. (۸:۱-۳؛ ۹:۶-۱۰؛ ۹:۱۰-۳۲؛ ۱۰:۳۲-۳۴) خواننده را تا مرحله رویارویی و برخورد عیسی با دشمنانش در اورشلیم می‌رساند. (فصل ۱۱ تا ۱۳) در اینجا نایشی که آغاز شده است در جریان رنجها و مصائب به نقطه پایانی خود می‌رسد (فصلهای ۱۰-۱۴) راز عیسی آشکار می‌شود. اظهارات او در برابر ساندین (دادگاه عالی یهود) که او را محکوم به مرگ می‌نماید و سخنان سنتوریون به هنگام مرگ او (۱۵:۳۹) به کلام خدا که در هنگام تعمید و تجلی مسیح ادا شده بود می‌پیوندد. (۱:۱۱؛ ۹:۷) و عنوانی را که در آغاز المحبیل آمده است دایر برایشکه: عیسی مسیح و پسر خدا است، توجیه می‌نماید. (۱:۱a و ۱:۱b) در این میان هر وقت که ارواح پلید می‌خواهند راز او را افشاء کنند (۱:۱؛ ۱۱:۳؛ ۲۴:۲۴) یا وقتی که شاگردان او را به عنوان مسیح می‌شناسند (۸:۱۹). و ادار به سکوت می‌شوند زیرا معنی و مفهوم این سخنان نمی‌باقیستی پیش از فرار سیدن رنجها و مصائب آشکار گردد.

مقدمه بر الخبیل مرقس قدیس

روایت رنجها و مصلوب شدن عیسی اوج مطالب این کتاب را تشکیل می‌دهد. مقدمات این وقایع نه تنها در برخورده و رویارویی عیسی با مخالفانش در اورشلیم آماده شده و قبل از پس از بیان ایمان پطرس اعلام گردیده و حتی در اوایل کتاب تذکر داده شده است بلکه این وقایع پاسخ به سوالی است که در نخستین عمل عیسی در ملاعام در الخبیل مرقس مطرح گردیده است (۲۷:۱) می‌توان دریافت به چه سبب این کتاب درباره تکتہای که آن را «راز مسیح» می‌نامد اصرار ورزیده است. (ر.ك. ۳۴:۱ p. ۴۴:۱ ۷ و ۳۰:۸) این تأکید و اصرار بلاشك بدان سبب است که عیسی در دوران زندگی زمینی خود بماند دوران بعد از جشن گذر شناخته نشده بود ولی نظر به اینکه این راز عنایتی در بردارد که با آنها ایمان مسیحیت بیان می‌شود (۲۹:۸ ۱۱:۳) (۱:۱) مثل اینست که مرقس خواسته است نشان دهد تا زمانیکه حقیقت آنها با تحقیر و مصلوب شدن عیسی شناخته نشده باشد زمان بیان این عنایتی نرسیده و برای یهودیان و مشرکان مبهم و مشکوک می‌باشد.

پ - عیسی و شاگردان

در «آغاز» الخبیل مرقس عیسی به تنها بیان ظاهر نشده بلکه با شاگردان است که بوسیله آنان عملی که شروع شده باید پیگیری گردد. از همان ابتدای فعالیت در جلیل، مرقس فراخواندن چهار ماهیگیر را ذکر کرده که عیسی را پیروی می‌نمایند بدون اینکه از نظر ترتیب زمانی یا روانشناسی امکان احتمال آن را در نظر گرفته باشد. (۱۶:۲۰-۲۰) سپس همواره شاگردان به همراه استاد هستند مگر موقعی که آنان را برای موعظه و نوید اعزام می‌نمایند. (۶:۷-۷:۳۰) فقط در دوران رنجها و صلیب پس از اینکه شاگردان فرار می‌کنند عیسی تنها می‌ماند ولی کتاب به پایان نمی‌رسد بدون اینکه اعلام شود شاگردان دوبار در اطراف عیسی که رستاخیز کرده بود جمع شده‌اند. (۱۴:۲۸) (۷:۱۶) ضمناً در این روایت‌ها با توجه به محل و موقعیتی که برای شاگردان قائل شده است می‌توان چندین بخش تشخیص داد.

۱- در نخستین مرحله پدیدار شدن عیسی در سه صحنه نشان داده شده است که بین او و شاگردانش همبستگی و همکاری وجود دارد و این هم آهنگی رفته رفته نزدیکتر می‌شود. مثلاً جریان فراخواندن چهار شاگرد به منظور اینکه به صید آدمیان بپردازند. (۱:۱۶-۲۰)، انتخاب دوازده تن برای زندگی با او و انجام رسالت (۳:۱۹-۱۳:۱) و بالاخره خود رسالت. (۶:۷-۷:۱۳) به همراه این سه روایت منظره‌های کلی از فعالیت عیسی یا واکنشهایی که ایجاد می‌کرد آمده است (۱:۱۴-۱۰:۳؛ ۶:۱۴-۱۶) چنانکه گویی گوینده داستان احساس می‌کرده لازم است پیش از ادامه شرح وقایع وضعیت را روشن و تشریع نماید.

مقدمه بر انجیل مرقس قدیس

در بخش اول (۱۶:۳ - ۶:۱) شاگردان بدون هیچگونه فعالیتی در کنار عیسی می‌مانند ولی در برابر انتقاداتی که به سبب عدم رعایت مقررات شرعی بهرد از آنان بعمل می‌آید عیسی دفاع نکرده و نشان می‌دهد وابسته به آنان است. (۲۸:۱-۱۳:۲) در بخش دوم (۳:۷ - ۳:۶) شاگردان در برابر مخالفان عیسی و همچنین در برابر خویشاوندان تسبی او قرار دارند. (۳:۲۰-۲۰:۳) و عیسی آنان را از جمعیت تمیاز دانسته از آموزش مخصوصی برخوردار می‌نماید. (۴:۲۰ - ۲۰:۱۰) و این امتیاز را دارند که شاهد معجزه‌های شکفت‌انگیز او باشند. (۴:۳۰ - ۴:۵) بخش سوم با عزیمت و گرسیختن از ناصره آماده می‌شود. (۸:۷ - ۸:۲۰) در این بخش دوازده تن که به مأموریت اعزام شده‌اند به صورت «رسول» ظاهر می‌شوند. (۶:۳۰) مأمورند جمعیت را تغذیه نمایند (۶:۲۴ - ۶:۲۴) با این همه شاگردان مطالبی دریافت می‌کنند که در حوصله ادراکشان غمی گنجد. (۶:۲۰ - ۶:۴۰) عدم بصیرت و ادراکشان که قبلًا در مورد داستانهای تئیلی مورد تنقید قرار گرفته است (۴:۱۳) شدیدتر می‌شود (۶:۲۰ - ۶:۲۱) و درمان مرد کوری که ذر پایان این بخش آمده است (۸:۲۲ - ۸:۲۶) برایشان ارزش سرمتشت و اشاره دارد. (بر.ك ۲۲:۸ d).

۲- پس از اعتراف پطرس که عیسی را به عنوان مسیح می‌شناسد سه بار رنجها و صلیب و رستاخیز اعلام شده و هر بار با عدم ادراک و تفاهم شاگردان مواجه می‌گردد و منجر به اظهاراتی قاطع و صریح شده که درباره وضعیت شخصی (۸:۴-۴:۳۸) وضعیت اجتماعی (۹:۳۳ - ۹:۴۰) و درباره کسانی است که باید بدنبال عیسی بیایند در حالی که صلیب خود را به دوش می‌گیرند. هنگامی که جمعیت یا کسانی غیر از شاگردان در صحنه وقایع هستند عیسی بروزه به این افراد خطاب کرده و یا الزامات خود را توضیح می‌دهد (۹:۲۸ - ۹:۲۹؛ ۱۰:۱۰ - ۱۰:۱۶؛ ۱۰:۱۰ - ۱۰:۲۳) در اینجا موضوع کلام مرتبه از استاد به شاگرده معطوف شده و در مورد هر کدام از فروتنی و حقارت اختیاری به شکوه و جلال موعود پرداخته می‌شود ولی در صورتی که عیسی می‌خواهد شاگردان را در سرنوشت خود سهیم سازد آنان بی‌ بصیرت باقی می‌مانند. مجدد این بخش با درمان مرد کوری پایان می‌یابد که به دنبال عیسی براه می‌افتد (۴:۶ - ۶:۵۰).

در دو بخش بعدی (فصلهای ۱۱ تا ۱۳ و ۱۴ تا ۱۶) عیسی با جمعیت مردم، با مخالفان و با قضات نشان داده شده است. گتفکو با شاگردان متعدد و مهم است. عیسی آنان را با نیروی ایمان و قدرت نیایش آشنا می‌سازد (۱۱:۱۰ - ۱۰:۲۰). به آنان هشدار می‌دهد به ملاحظه وقایعی که برای پسر انسان روی خواهد داد چه رفتاری پیش گیرند (۱۳:۱ - ۱:۳۷) معنی و مفهوم مرگ خود را در انتظار فرارسیدن ملکوت خدا روشن می‌کند (۱۴:۲۲ - ۲۰:۲۰). به آنان پشاپیش خبر می‌دهد که او را ترک خواهند کرد (۱۶:۲۶ - ۲۶:۳۱) در برابر وسوسه هشدار می‌دهد (۱۶:۳۷ - ۱۶:۴۰). ولی فرار شاگردان در جتسیمانی و انکارهای پطرس نشانه عدم موفقیت آنان در پیروی از عیسی است. با

مقدمه بر انجیل مرقس قدیس

این همه همه چیز تمام نشده است زیرا پس از رستاخیز، عیسیٰ قبل از آنان در جلیل است (۱۴: ۲۸-۲۹).

اصرار بر اینکه شاگردان عیسیٰ در باور داشتن و ایمان آوردن کند هستند، عدم ادراک مداوم آنان و جهالت و قصورشان در ساعتی که عیسیٰ به عنوان مسیح پسر خدا تحقق می‌پذیرد مسلم است. منظور معین و سنجیده‌ای است زیرا نقش شاگردان به عنوان ادامه دهنده انجیل شناخته شده و این نکته مانع از آنست که مستقیماً بر ضد نخستین شاگردان عیسیٰ بحث و مناکره‌ای فرود. بلکه چون ایمان به عیسیٰ فقط پس از جشن گذر بسط و توسعه بافته است امکان دارد در نظر مرقس دوران زندگی زمینی عیسیٰ دوران تظاهر واقعی بوده که به سبب ضرورت حفظ راز و عدم ادراک شاگردان از افشاء آن جلوگیری شده است ولی همین نکته اهمیت و ارزش راز عیسیٰ را که در خارج از ایمان دوران عید گذر درک نمی‌شود ظاهر می‌سازد.

ضمناً ایمان شاگردان به عنوان نمونه ایمان مسیحیان است که امکان دارد در درک و دریافت کشف و شهود خدایی تأخیر داشته باشند. صلیب به عنوان وسیله لغزش باقی می‌ماند. برای اینکه انجیل واقعاً ندا داده شده و پذیرفته گردد تنها کافی نیست به عبارات بیان ایمان وفادار باشد بلکه هابستی زندگی صحیح و درستی را در پیروی عیسیٰ ادامه دهد. درک راز مسیح از آشنایی دشوار و تدریجی شرایط زندگی پیروان جدا نیست.

روش مرقس

معمولآً مرقس را به سبب هنر داستان سراییش ستوده‌اند. اگر تعداد کلماتی که بکار برده محدود و ناچیز است. (مگر برای بیان چیزهای مادی و محسوس و واکنشهایی که عیسیٰ بر می‌انگیخت) عبارات و جملات بهم پیوستگی و اتصال ندارند، در افعالی که بکار برده رعایت تطبیق زمانها نشده است، همین بی‌مهرانی‌ها شیوه نگارش او را نزدیک به روایت شفاهی در آورده است. بهر صورت با اینکه جزئیاتی به صورت زنده و طبیعی بکار رفته با این همه انشاء ساده و اختصار و گوتاهی مطالب نشان می‌دهد مدارک و منابع مورد استفاده این کتاب احادیثی بوده که برای استفاده جمعیت‌های اولیه تهیی و تنظیم می‌شده است. هنگامی که داستانسرا وقایع را توصیف و مجسم می‌نماید مثل کسی نیست که شاهد عینی بوده و آنها را به طور ساده و سطحی تعریف کند. ضمناً در این کتاب وقایع مختلفه به ترتیب زمان وقوع ذکر نشده، حالت روحی اشخاص مورد توجه نبوده و تصویر جمعیت به طور یکنراخت ذکر گردیده است بنابراین نمی‌توان این انجیل را به صورت تاریخ ساده‌ای از زندگی عیسیٰ بخوانیم. ولی مرقس بدون آنکه از ادبیات مایه بگذارد تصویر زنده انسانی را ترسیم کرده است که با واکنشهای غیرمتربقه، با ترحم و رقت یا تندی و خشونت، با حالت

شکفتی یا سخنان قاطع و بزندگانش به هیچوجه با تصاویر پیش‌ساخته تطبیق نمی‌کند. تمام روح او در یک نگاهش متجلی است، نگاهی که ممکن است آنکه از خشم یا سرشار از مهربانی باشد (۳:۵). ۳۴) نگاهی که متضمن سؤال یا محتوی توجه مخصوص است (۵:۲۲؛ ۱۱:۱۱) سرشار از محبت و تأثیر (۱۰:۲۱) اندوهگین و یا توأم با آرامش باشد. (۱۰:۲۳-۲۷) کسانی که در برابر او قرار می‌گرفتند ممکن بود هرگونه وضع و رفتاری اتخاذ کنند: تعجب کرده یا دچار بهت و حیرت شوند، بدگمان شده یا تصمیم به قتل او بگیرند. و شاگردانش ممکن بود نسبت به او علاوه و محبت بی‌دلیل و منطق داشته باشند و یا او را ترک گویند.

اصل و منشأ کتاب

تقریباً از همان سال ۱۵۰ میلادی استف شهر هیراپلیس بنام پاپیاس گواهی کرده بود که دومین انجیل به مرقس «مترجم پطرس در رم» انتساب دارد. ممکن است این کتاب در شهر رم و پس از مرگ پطرس نوشته شده باشد (بنابر آنچه ایزنه مقدس در قرن دوم میلادی در رساله‌ای علیه مرقیون‌ها نوشته است) و یا اینکه (برطبق نظر کلمان اسکندریه) در دوران حیات پطرس نگارش یافته است. در مورد هویت نویسنده، او را همان یوحنا مرقس دانسته‌اند که اصلاً از اهالی اورشلیم (اعمال ۱۲:۱۲) و به همراه پولس و بارنابا بوده است. (اعمال ۱۲:۲۰؛ ۱۳:۵؛ ۱۳:۱۲؛ ۱۵:۳۷-۳۹؛ ۱۰:۴۰) و سپس برابر نخستین نامه پطرس با او در «بابل» که احتمالاً منظور شهر رم می‌باشد بسر می‌برده است.

در اینکه این کتاب در رم نوشته شده و تاریخ نگارش آن پس از یا ۶۴ میلادی، دوران تعقیب و شکنجه مسیحیان برسیله نزن می‌باشد تردیدی نبوده و مورد قبول همگان است. بکار بردن بعضی کلمات لاتینی که بصورت یونانی در آمده و موارد بسیاری از ترکیب کلام لاتینی نشانه‌ای بر این امر است. از سوی دیگر با توجه به اینکه در مورد عادات و رسوم یهودیان توضیحاتی داده شده (۷:۳-۴؛ ۱۴:۱۲؛ ۱۵:۴۲) و ترجمة کلمات زیان آرامی ذکر گردیده و درباره ارزش انجیل برای مشرکان تأیید و تأکید شده است می‌توان تصور نمود که این کتاب برای مردمان غیریهودی نگاشته شده که در خارج از فلسطین بسر می‌برده‌اند. ضمناً چون تأکید و اصرار می‌شود صلیب خود را حمل کرده و عیسی را پیروی نمایند امکان دارد به سبب وقایع روز وضعیت مخصوصی می‌باشد که جمیعت مسیحیان را در دوران تعقیب و شکنجه‌های نزن متزلزل می‌کرده است. و انگهی در انجیل مرقس از ویرانی معبد اورشلیم یاد شده بدون اینکه به وقایع سال ۷۰ میلادی و طرز انهدام معبد اشاره دقیقی شده باشد (با این تفاوت که متى در ۲۲:۷ و لوقا در ۲۰:۲۱ به این نکته اشاره کرده‌اند) بنابراین می‌توان گفت تاریخ نگارش دومین انجیل بین سالهای ۶۰ و ۷۰ میلادی است.

مقدمه بر المحبیل مرقس قدیس

تعیین ارتباط با آموزش پطرس دقیق‌تر و دشوارتر است. عنوانی که پاپیاس برای مرقس قائل شده و او را مترجم پطرس خوانده است واضح و روشن نیست. ولی بیشتر از مواردی که جزئیات توصیف شده و روایت حالت جنبه گواهی عینی یافته محلی که برای پطرس قائل شده گویای آن است از احادیثی استفاده بعمل آمده است که منشأ آنها پطرس می‌باشد. ضمناً از میان دوازده تن رسولان فقط یعقوب و یوحنا گواهی پطرس را تضمین کرده‌اند گرچه از او تعریف غی کنند و همیشه موقعیت و نقش خوبی ندارد با این همه نشانه‌ای از بحث و انتقاد عليه او وجود ندارد.

به این ترتیب مستله مدارک و منابعی که مورد استفاده مرقس قرار گرفته به جای خود باقی است و منتقدین در این باره نظریات متفاوتی دارند. مثلاً هرگاه با المحبیل‌های متى و لوقا مقایسه و برابری شود اهمیت المحبیل مرقس بعنوان منبع المحبیل‌های مذکور معلوم می‌گردد و یا اینکه می‌توان تصور کرد قبل از نگارش المحبیل مرقس مجموعه و ترکیبی از احادیث درباره عیسی وجود داشته است. بهر صورت هر فرضیه‌ای که پذیرفته شود با توجه بطرز انشای مرقس می‌توان حدس زد که قبل از مرحله‌ای از احادیث وجود داشته و اعمال و سخنان عیسی نقل می‌شده بدون اینکه به صورت مجموعه‌ای از شرح زندگی و آموزش او درآمده باشد مثلاً روایت رنجهای عیسی و مصلوب شدن او در ابتدا به صورت یک رشته روایت‌های این وقایع و شامل چند قسمت بوده است همچنین یک دسته از وقایع ساده و مختصر نظیر «روز کفرناحوم» (۳۸:۲۱-۲۱:۱) با بحث و مجادله‌ها ۲-۳:۶ و ۲-۳:۷ را تشکیل و تنظیم شده بود که جزو منابع مرقس قرار گرفته است.

سؤال دیگری که بدون جواب مانده اینست: آیا در اصل کتاب چگونه پایان می‌یافته است؟ عموماً پذیرفته شده که قسمت آخر کتاب به صورت کثرتی ۹:۱۶-۹:۲۰ بعد از افزوده شده تا پایان یافتن ناگهانی آن را در بند ۸ تصحیح نماید. (مرک ۹:۱۶-۹:۲۰) ولی هرگز نخواهیم دانست آیا پایان اصلی کتاب منقول شده یا اینکه مرقس معتقد بوده است یادآوری و مراجعت به حدیث ظاهر شدنها را جلیل که در بند ۷ به آنها اشاره شده برای خانه دادن به کتاب کافی است.

اهمیت کتاب

بنظر ما المحبیل مرقس نخستین نمونه شناخته شده از ادبیاتی است که المحبیل نامیده می‌شود. قبل از قرائت و استفاده در کلیسا ترجیح می‌دادند بجای المحبیل مرقس از مجموعه ترکیبات دیگری که بعداً نوشته شده و مفصل‌تر هستند نظیر المحبیل متى و لوقا استفاده نمایند ولی بر اثر بررسی‌های ادبی و تاریخی که در قرن‌های ۱۹ و ۲۰ به عمل آمد مجدد آرژش و اهمیت المحبیل مرقس آشکار شده است. اصروزه تاریخ زندگی عیسی را بر مبنای ترتیب توالی تاریخ که در المحبیل مرقس ذکر گردیده تهییه و تنظیم نمی‌کنند با این همه خشونت الفاظ و کلمات، عدم ظاهرآرایی، فراوانی کلماتی

مقدمه بر الجیل مرقس قدیس

که از ریشه سامی است و جنبه ساده و ابتدایی نظریات علوم الهی که در الجیل مرقس آمده نشان می‌دهد که در تهیه این الجیل از مدارک و منابع قدیمی استفاده شده و سامی اشخاص و محلها مربوط به احادیث بسیار کهن است. آموزش‌های عیسی، تأکید و اصرار بر اینکه ملکوت خدا نزدیک است، داستانهای تمثیلی، مباحثه‌ها و جمله‌ها و راندن ارواح پلید که در این الجیل ذکر شده ریشه تاریخی خود را در زندگی عیسی در فلسطین دارند مبنای این مطالب مستقیماً از حافظه و خاطرات اشخاص ناشی نشده بلکه در ابتدا آنها را به منظور موعظه، آموزش مذهبی، بحث و جدل و یا برگزاری آئین مذهبی در کلیسا تهیه و تنظیم کرده بودند و ریشه آنها گواهی نخستین شاگردان عیسی بوده است.

مرقس بدین سبب در خور تقدیر است که این مطالب را موقعي ثبت کرده که زندگی کلیساها در خارج از ناحیه فلسطین انتشار می‌یافتد و نظریات و اندیشه‌های علوم الهی که با تمدن‌های خارجی برخورد می‌کرد و ممکن بود تماس خود را با مبانی الجیل از دست بدهد. مرقس موفق شده است منظرة یک زندگی پرهیجان را که به دشواری می‌توان درک کرد به صورت زنده و محو نشدنی حفظ کند. به این سؤال که: «آیا این مرد کیست؟» مرقس پاسخی آورده است که همان پاسخ پیروان نخستین و اولین گواهان می‌باشد ولی برای کسیکه فقط به تکرار این پاسخ بسته می‌کند مجدداً سؤال را مطرح ساخته و یادآوری می‌کند که ایمان بوسیله تعهد بی‌قید و شرط در پیروی از عیسی به محک آزمایش در می‌آید و عیسی همواره بوسیله الجیل در میان مردمان بکار است.

انجیل بنابر نوشته مرقس قدیس

یحیی تعمید دهنده

(متی ۱:۳-۶؛ ۱۲-۱۱؛ لوقا ۳:۶-۱۵؛ ۱۸-۱۰)

^۱ آغاز نوید^a عیسی مسیح^b پسر خدا^c آن چنانکه در اشیعیا، پیامبر نوشته شده است:
اینک ~~پیامبر~~ خوش را پیش از تو من فرستم تا راه ~~خواه~~ هموار کنم^d.

^e نزد راهبر

بر عیسی متمرکز می باشد. (۱:۸-۷؛ ۱:۱۰-۲) رک اع ۱:۲۲؛ ۱:۱؛ ۱:۱۰-۲۷)

b - کلمه مسیح اصلاً معنی کس است که بولمه^f تدهین مسح شده و بهودیان این کلمه را در مورد کسی بکار می بردند که انتظار دارند بباید و قوم بهود را نجات بخشند. مرقس این کلمه را پعنی جدید در مورد عیسی بکار برده است (۹:۴۱؛ ۱۲:۳۰-۳۷). در انجیل مرقس فقط یکبار، یک نفر عیسی را بعنوان مسیح موعود شناخته و این شخص پطرس است ولی بلاгласه عیسی او را وادار به سکوت کرده است. (۸:۲۹؛ ۹:۳۰) و عیسی فقط در جریان محاکمه خود این عنوان را پذیرفت (۱۴:۶۱-۶۲).

c - عنوان «پسر خدا» در قام نسخه های قدیسی انجیل وجود ندارد. بهر صورت بیان نظریه و افکار مرقس است. این عنوان الهام از خدا (۱:۱۱؛ ۱:۱۱؛ ۱:۷) و افشا شده بوسیله دیهان است (۳:۱۱؛ ۵:۱۱) با اینهمه بایستی پنهان ماند ولی عیسی در جریان محاکمه خود آن را پذیرفت (۱۴:۶۱-۶۲). و یکی از مشرکان پس از مرگ عیسی این عنوان را بر زبان راند (۱۰:۱۵).

d - این عبارت قسمتی از خروج ۲۳: ۲۰-۲۱ بیانی و قسمت دیگری از ملا ۳: ۱۱ نقل شده است. راه خداوندگار که در ملاکی ذکر گردیده در اینجا راه مسیح موعود شده

۲ - کلمه «نوید» ترجمه کلمه یونانی «النجیل» است که اصلًاً معنی «خبر خوش» و مژده می باشد. ضمناً انجیل نام یکی از کتابهای عهد جدید نیست بلکه نوید نجات و رستگاری است که عیسی مسیح آورده و رسولان آنرا موعظه و پرائیشه کرده اند (روم ۱: ۱۱) «النجیل خدا» است (۱: ۱۱؛ روم ۱: ۱۲) که سرچشمه نجات و رستگاری و اعلام آن است. همچنین «النجیل عیسی مسیح» می باشد (۱: ۱۱؛ روم ۱۰: ۱۹) که آنرا موعظه کرده و آموزش داده است (۱: ۱۴؛ ۱: ۱۵) و پس از رستاخیز خودش موضوع این نوید شده است. انجیل بایستی بهمه ملت ها اعلام شود. (۱۰: ۱۲؛ ۱۴: ۹؛ ۹: ۱۰؛ رک ۱: ۱۶؛ ۱۰: ۱۵) اعلام انجیل مستلزم فدائکاری و از خود گلشتگی نظیر از خود گذشتگی عیسی می باشد. (۱: ۱۰؛ ۲۰: ۸) در حقیقت عمل خدا که در زندگانی و اعمال عیسی تجلی کرده بود باز هم بوسیله سخن خدا که شاگردان عیسی حامل آن بوده اند پدیدار می گردد (رک ۴: ۲۱).

و عیسی مسیح قائل بود این امر با آنان اقدام می کند. (ر.ک ۱۶: ۲۰) مرقس قصد دارد «سر آغاز» تاریخ انجیل را بتوسید یعنی از ابتدای ندای یحیی تعمید دهنده (۱: ۱۰-۱۶) که از همان زمان بوسیله او عمل خدا پدیدار شده (۱۱: ۲۹-۳۳) و خدا و عده های خود را به انجیل رسانده است (۱: ۱۱-۲۳) و بنا به نوشته مرتضی پیام بحیی

٣ صدای آنکس که در صحراء فریاد برمی آورد:

راه خداوند را آماده ~~گردید~~^{گردید} بود

کوره راههای وی را راست گردانید

بیان

اع ٢٤:١٣
٤:١٩

٤ یعنی تعمید گردید صحراء پیشتر شده ~~و~~ ^و که برای ~~تعمید~~^{تعمید} گناهان تعصید^b توسط را ندا^c داد. ^d و از سراسر کشور یهودیه و همه ساکنان اورشلیم به نزد او بیرون ~~کشیده~~^{کشیده} و ~~بیرون~~^{بیرون} با اعتراف به گناهان ~~کشیده~~^{کشیده} در نهر اردن تعمید می یافتند. ^e و یعنی پوشیده به پشم شتر و لنجی

پشم

(برک ٢٤:١)

قرن اول میلادی ~~کلیله~~^{کلیله} که می خواستند به دین یهود بگویند لازم بود برای مقربات و مراسم مخصوصی در آب داخل شوند و در زمان یعنی نیز بعضی از نهضت های مذهبی این ترتیبات را مراجعت می کردند مثلاً در جامعه

مذهبی قمران کسانی که ~~تلاشی~~^{تلاشی} و ~~بودجه~~^{بودجه} آن جامعه ~~کردند~~^{کردند} لازم بود هر روز مرتباً ~~شمعه~~^{شمعه} و ~~کرمه~~^{کرمه} و بدین وسیله طهارت و پاکی را بعنوان آرامان و هدف خود ابراز نمایند، گرچه این شست و شوها جای توبه و ~~گفای~~^{گفای}

پاکی اساسی ~~نمک~~^{نمک} (کترارت ٢٥:٢-٣)، البته تعمید یعنی نوع دیگری است زیرا آن را به همه مردمان پیشنهاد کرده و خودش الجامع می داد و این تعمید به عنوان آمادگی نهایی برای تعمید داوری ~~کلدهان~~^{کلدهان} فقط

یکبار الجامع می گردد (برک ٨:٣). شرط لسانی این تعمید ~~کیمی~~^{کیمی} بمسوی خدا است (برک مت ٢:٢-١؛ ١٣:١؛ ١٠:١؛ ١٤:٩؛ ٩:١٤؛ ١٣:١؛ ١٠:١؛ ١٥:١؛ ٢:٢-١؛ ٢٢:١-١-تسا ٩:٢). برای اعلام و انتشار اعمال خدا که بوسیله عیسی الجامع می شود مناسب است (٤٠:١؛ ٤٠:٥؛ ٢٠:٧) همچنین در مورد سویه و تعلیماتی که عیسی به مردم می داد (٣٩-٣٨:١) و یا فرستادگانش به مردم می داده اند ~~کافی~~^{کافی} است (١٣:٦؛ ١٢:١) ~~که~~^{که} در اینجا و در بند ~~که~~^{که} چنین درک می شود که

یعنی رسالتی از جانب خدا برای تمام مردمان دارد و با

گفتارهای او نبوت ها تحقق می پذیرد (بند ٣: صدایی...).

٤ - کلمه «تعمید» که در عهد جدید در مورد تعمید یعنی و تعمید مسیحی بکار رفته است با شست و شوایی که یهودیان برای طهارت و زدودن نایابک های

شرعی الجامع می داده اند ~~پنهان~~^{پنهان} دارد (یهودیه ٧:٧؛

پنسی ٢٥:٣٤؛ مر ٧:٤؛ عبر ٦:٢؛ ١٠:٩). پنهان

لر ٣:٢

لر بکاط

چو میزیر که^k بود و ملخ و عسل و حشی می خورد. ^۷ و ندا می داد: «پس از من کسی می آید که از من ^{فُلَامِر} ^{که} است و من لایق نیستم تا خم شده بند پاپوشهای او را باز کنم^۸. ^۹ و من شما را با آب تعمید داده ام، اما او شما را با روح القدس تعمید خواهد داد.^m»

تعمید عیسی

(متی ۳:۲۱-۲۲؛ لوقا ۳:۲۱-۲۲)

ⁿ باری در ^{نهر} روزها عیسی از ناصره جلیل آمده و بوسیله یحیی در نهر اردن تعمید یافت.ⁿ
۱۰ همان دم، ^{بِكِير} ^{گل} ^{از آب} ^{شکسته شد} ^{آسمانها} و ^{پاکیش} ^{آئدن} روح القدس را چون ^{کفر} ^{کفر} ^{کفر} ^{کفر}

یا در هنگام تجدید عهد و پیمان عز ۱:۱؛ نع ۲:۶؛
ژوییله ۲:۱؛ مقرارت جامعه مذهبی قمران ۱:۲-۲۱؛
مکتوب دمشق ۲۰-۲۸:۲۰. این عمل بازگشت بسوی
خدا جهت کسب معرفت می باشد. رک مز ۵:۳۲-۲۸؛
امث ۱۳:۲۸:۱۸؛ لوقا ۱۴:۱۳؛ بع ۴:۱۰-۱-بر ۹. این
امر در ارع ۱۹:۸ ذکر شده و بنظر فی رسد در ارتباط با
تعمید مسیحی باشد.

۱۱- در بعضی از نسخه های دست نوشته فقط
«پوشیده با پشم شتر» آمده است ولی ترجمه ما که بر
مبنای تعداد زیادی از نسخه ها است ممکن است خط
تا ثیر مت ۴:۳ به این صورت نوشته شده تا در مورد
تطبیق و برابری یحیی با الیاس تاکید گردیده باشد

(پاد ۸:۱)

۱۲- بنابر آنچه مرقس نوشته تمام سخنان و گفتارهای
یحیی درباره کسی است که بعد از او می آید یا در پی او
می آید (ترجمه محمد اللطفی: «پشت سر او») اصطلاحی
که در اینجا بکار رفته ترتیب تقدم و تأخیر را بر حسب
مقام و مرتبه تعیین می نماید (رک ۱:۱۷؛ ۲:۲۰؛
۳:۲۴-۳۴) و تفاوت بین یحیی و عیسی را نشان
می دهد بدین معنی کسی که بعد از او آید در حقیقت برتر
و نیرومندتر است. نیرویی که از خصایص مسیح موعود
است (ر.ل. اش ۲:۲؛ ۱۱:۲۰؛ ۴۹:۵۲؛ ۲۰:۵۲) مسیمر
سلیمان ۱۷:۲۴ در مبارزه عیسی بر ضد شیطان ظاهر
می گردد. (۱:۲۷، ۲) و کسی که قبل از آید در حقیقت

خدمتگزاری بیش نیست زیرا بست و باز کردن بند کفشهای
وظیفه بردگان بوده است (رک ۴:۱۳-۲).

m - سخنان بند تفاوت اعمال یحیی را با مسیح
موعود نشان می دهد بدین معنی که یحیی در آب تعمید
من دهد در صورتیکه تعمید مسیح موعود بعنوان تعمید
روح القدس توصیف شده است. ضمناً مرقس از تعمید
آنش باد نکرده است (رک مت ۳:۱۱). در اینجا بیش از
وقایع روز پنجاه و پانز تعمید مسیحی ^{که} مجموعه اعمالی

را که عیسی برای محاجات آغاز کرده بعنوان تصفیه و
تقدیس ^{که} بجهت ^{که} یحیی بوسیله روح القدس توصیف گردیده است
(از این باید آوری است فرقه قمران انتظار آن را در بایان
زمان داشتند. مقرارت مربوطه ۳:۶-۸)

n - ورود عیسی به صحنه وقایع ^{که} نظریه همان کسی
است که یحیی اعلام می کرد. ضمناً توجه کمتری به
تعمید عیسی شده تا به بیانات آسمانی که پس از تعمید
اظهار گردیده است. بنداهای ۱۱-۱۰ مرقس در این مورد
از هیچ ^{که} دیگری غیر از عیسی نام نمی برد و این
روایت به عنوان کلید بقیه کتاب به خوانندگان اعلام
گردیده است (در مردر لزم میسرا لر ۱:۶-۱۱)

۱۳- آسمانها بمانند پارچه ای پاره می شوند
(رک ۱۰:۲۸) و نشانه آنست که خدا ^{که} بمنظور تحفظ
یغشیدن به وعده هایش دخالت می نماید. (اش ۱۹:۶۳) و
در اینجا بوسیله ^{که} روح القدس می باشد. (رک
ویست لاوی ۱۸:۶ و یهودا ۲:۲۴) لر لایهای ^{که} می باشد

عیسی ^{که} نمی باشد

۱۴-۱۱:۱

انجیل مرقس

لر آنال بالا ۱۵۱

کبوتری بسیاری او وجود. ۱۱ و صدائی از آسمانها رسید: «تو پسر محبوب من هست، و همه
خوشبودی من اوتراست». ۹

و کار ترا خوب نماید

گر بیرون شیخ عیسی در صحراء

(متی ۱:۴؛ لوقا ۱:۴؛ ۱۳-۱:۴)

در طی ۱۲ روز همان ده روح القدس او را به صحراء آورد. ۱۳ و هشت چهل روز در صحراء ^{پسندید}
^{۲۲۸:۲} شیطان ^{پسندید} و با ^{پسندید} و فرشتگان ^{پسندید} او خدمت می کردند. ۱۰:۴

عیسی نوید را در جلیل اعلام می کند

(متی ۱۲:۴؛ لوقا ۱۴:۴)

۱۴ و پس از تسليم کردن یحیی، عیسی به جلیل آمد در حالی که الجبل خدا را ندا داده^w بود

استقرار ملکوت او بکار رفته است. همچنین نامهای
بعازیول (۲۲:۳) و یا بلبعل نیز آمده است.
(۲-قرن ۱۵:۶)

p - رک مت ۱۶:۲ روح القدس با فرود آمدن بر
عیسی او را بعنوان منجی موعده تعیین می کند. (رك
اش ۱۱:۴۲؛ ۲:۲؛ ۱:۴۲). قَسْ (رم

۹ - ترجمه تحت القسطنطینیه بند ۱۱ چنین است: «در
آن فمه خوشودی خود را گذاشتم» و به مفهوم خواست
و از آن زود گذر الهی نیست بلکه انتخاب بمنظور رسالتی
است که خدا عیسی محول می نماید در حالی که او را
بعنوان پسر خود (رک مر ۷:۲) محبوب خود (رک
۶:۱۲، ۲:۲۲) ۱۲ را بخاطر می آورد) محبوب
مناز خود (رک اش ۱:۴۲) می پرسید. رک مت ۱۷:۳
مُرْسِلٌ (الله)

۲ - نخستین عمل عیسی ^{الله} که با قدرت
روح القدس انجام می گردد یعنی به صحراء برده می شود تا
با نیروی شیطان مقایله نماید.

۳ - این تجربه و وسوسه در انجیل مرقس مبارزه ای
است که در تمام مدت اقامت در صحراء ادامه داشته در
صورتیکه در الجبل مت و لوقا در پایان اقامت در صحراء
روی می دهد . رک مت ۲:۴ . d .

۴ - برای ریشه کلمه شیطان رک ایوب ۱:۶ . در الجبل
کلمه های شیطان و ابلیس در مورد دشمن خدا و مخالف

از ۱۳ در بند ۱۳ از حیوانات وحشی باد شده است تا
وصح بجهات ^{پسندید} سحر را تایید کند ^{که} ^{جبل} ^{هم} ^{تصویر} ^{لطف}
(اش ۱۱:۱۰) و یا اینکه پیشاپری هم آهنگی دنیا
را ^{پسندید} سلطنت سیع ^{هم} ^{صیغه} نشان گذشت.
(اش ۱۱:۹-۶) ضنای خدمت کردن فرشتگان نشانه کمل
و مساعدت الهی است. این خدمت و تسلط بر حیوانات
به یکسانی و عده داده شده است که خدا به آنان اعتماد
دارد. (اش ۱۱:۹-۱۳) که در مت ۶:۳ نقل شده است
بنابراین عیسی از این تجربه و آزمایش پیروز بیرون آمده
است.

۷ - در بند ۱۴، مرقس موضوع اصلی گفتار عیسی
را در جلیل ذکر کرده است. بند های ۱۴-۱۳

در مورد: «تسليم کرده شده» رک مت ۱۲:۴

۸ - کلمه «الجبل خدا» در جاهای دیگر عهد جدید
بکار رفته (روم ۱:۱۵؛ ۱۰:۱۶؛ ۱۱:۲-۱۲-قرن ۱۱:۷) زیرا ^{پسندید} ^{لطف} ^{لطف} ^{لطف}
خریش و «نوید»، نه تنها از سری خدا می آید بلکه نیرو و
قدرت خدا برای غبات و رستگاری است (روم ۱:۱۶)، و

غلا: ۴:۴ می گفت: ۱۵ «زمان به تحقق پیوسته^x و ملکوت خدا خیل نزدیک لَا شده است: تویه کنید و به الخیل افس: ۱۰:۱ ایمان آورید.^z»

فراخواندن چهار ماهیگیر

حبل (متی ۴:۲۲-۲۳؛ لوقا ۵:۳-۴؛ مارکو ۱۱:۱-۲)

بر ۱: ۸:۶ که دریا^y کناره دریای جلیل^a، شمعون و آندریاس برادر شمعون را دید که ترک^b ماهیگیر به می‌افتند دریا می‌افترشد زیرا ایشان صیاد^c نبودند. ۱۷ و عیسی به آنان گفت: «پذنبال من^d لبیانیل^e و من^f شما^g ۱۸ صیاد انسانها خواهید بودم.^h» ۱۹ و همان دم، ایشان تورها را رها کرده، به دنبالⁱ رفته‌اند.^j

۱۹:۳ ۵۴:۹ و چند قدم دورتر، یعقوب (پسر) نزدی^k و برادرش یوحنا را دید. آنان نیز در قایق خود در حال

عمل خدا را در مسیح اعلام می‌کند. عبارت «ندا دادن الخیل خدا» کار و وظیفه رسولان را تعین می‌نماید (ار.ك ۱-تسا: ۲:۹-۸). و مرقس که این عبارت را در مورد عیسی بکار برد، مداموت رسالت عیسی و رسالت کلیسا را بیاد آوری و تاکید می‌نماید.

X - یعنی زمانی را که خدا برای انجام و تحقیق وعده‌هاش تعیین کرده بود (ار.ك ۱۳:۲۰؛ دان ۹-۴:۱۲) (فوارسیده است.)

y - یا: «خیلی نزدیک است» (همین فعل در بند ۱۴:۴ آمده) رک مت ۲:۳

z - گفتارها و تعالیم عیسی با کلمات و عباراتی خلاصه شده است که نشان می‌دهد در تعالیم و گفتارهای مسیحیت ادامه دارد. در تعالیم مسیحیت گفته می‌شود که زمان به تحقق رسیده است (غلا: ۴:۴؛ افس: ۱۰:۱). و دعوت می‌شود توهی کنند و بوسیله ایمان الخیل را پسذینند (رک ۱-تسا: ۱:۱۳؛ ۲:۹، ۶-۵:۰).

کول ۱:۶-۵. ولی خیر خوش نزدیک شدن ملکوت خدا پس از وقایع شکست^۱ عیسی^۲ را^۳ نجات و رستگاری است که در عیسی مسیح اعطای شده است.

۱۸ - مرقس در اوایل الخیل دعوت چهار نفر از شاگردان را که جزو گروه دوازده^۴ عیسی^۵ هستند ملاحظه و روایت کرده است (۱۹-۱۳:۳)، کسانی که عیسی آنان

- b ۷:۷ بند ۱۱:۱۱-۱۲:۱
c ۲۰:۱-۱۹:۱ در عهد عتیق (بہب ۱۷:۱۱۰:۱) تصویر تور (علیم)
d ۵:۰-۴:۷ رک مت ۱۳:۱۰
e ۲۰:۱۷ «رفت به دنبال» عیسی^۶ پنهون آنست که شاگرد او شوند. ترک شغل بخاطر زندگی کردن با استاد پعنی زندگانی جدید با عیسی است و تجربه درازه شاگرد سرمشقی برای ایمانداران است که به نوبه خلص دعوت شده‌اند مکتب او را پیروی نمایند.
f ۱۰:۳۵ - ترجمة محنت الفظي «یعقوب نزدی» است و برابر پسر او است.

۲۰ همکنون کردند تورها بودند، و همان دم آنان را فرا خواند و ایشان پدر خود زیدی را با مزدوران در قایق ترک کردند ^و بدنبال او رفتهند.

در کفرناحوم اقتدار خود را نشان می دهد

(لوقا ۳۱:۴)

۲۱ و به کفرناحوم وارد شدند و همان دم در روز شبت ^۴ به کفرناحوم در آمده آموزش می داد. ۲۲ و از آموزش وی شگفت زدم ^۵ بودند زیرا با اقتدار آموزش می داد و نه چون کاتیان ^۶. ۲۳ و همان دم در آنان مردی با روح ناپاک ^۷ بود که فریاد کشید: ۲۴ «ای عیسای ناصری از ^۸ ما چه می خواهی؟ آیا برای نیستی ما آمده ای؟ من می دانم تو که هستی: قدوس خدا». ۲۵ و عیسی او

(۱)

مت: ۱۲:۴
۲۴:۱۱:۱:۹
۲-۱:۳:۱۲:۲
۱:۱۳
مت: ۲۹-۲۸:۷
۲:۵

«بیوانته که از آن سخن من سرد به گستاخ اطلاع من شدم که ملت مسیح و نفوذ می بینی ارواح نابلس قرار داشتند بیانی در میان کتاب من از می بود من بود خواه ارواح ^۹ و پلید ^{۱۰} و بیوی ^{۱۱} که در ملائمه اسلامی آنها ^{۱۲} و می خواست ^{۱۳} بیان ^{۱۴} خواهم داشت و می خواست ^{۱۵} بیان ^{۱۶} خواهم داشت.

۹ - ترجمه محتلف این جمله چنین است: «بها پیش ^{۱۷} به میا و به تکه و اصطلاحی است که در کتاب سندس بکار رفته (دار:۱۱:۱۲-۱۳:۱۶) سمعو:۱۰:۲؛ ۱۹:۲۳؛ ۱۸:۱۷؛ ۱۸:۱۸؛ یو:۴:۲؛ ۲:۲) و در مورد نیزیرفت دجالتی که بنظر بیجا و بی موقع است با اظهار مخالفت با هرگونه ارتباط با کسی این جمله ادا می شود. ^{۱۸} دیگر ^{۱۹}

من رسد. رک لو:۱۸:۱؛ مکا:۱۰:۲-۱۱:۱۰-۱۱:۱۰-۱۱:۱۰:۲؛ ۲۷:۱؛ ۲۷:۱۰-۱۱:۱۰:۲؛ ۳۴:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲؛ رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲ در اینجا نشان داده شده که عیسی بخلاف کاتیان مفسر که ظاهراً بنا هجتنسان خود از زبان بیمار سخن می گردید متوجه شده است قدرت و تسلط او بر آن شخص به پایان

۹ - در صحنه ای که در پهنهای ^{۲۸} تا ^{۲۹} روایت شده مرقس تعلیمات عیسی (پهنهای ۲۲-۲۱) و پیروزی او را بر نیزیری شر (پهنهای ۲۳-۲۶) مجمل ^{۱۰} مجموعاً به عنوان ^{۱۱} تجلی ^{۱۲} ارائه کرده است که از سوی خدا می آید. (پهنهای ۲۷).

۱۰ - مرقس بذرت موضع تعلیمات عیسی را

مشخص نموده ولی اغلب پادآوری کرده است که تعلیم و آموزش می دهد ^{۱۳} برشتواندگان تائیر عمیق می گذاره ^{۱۴} اینجا ^{۱۵} ارائه کرده است که بکار می برد از سوی خدا می آید. (پهنهای ۲۷:۱؛ ۲۷:۱۰-۱۱:۱۰:۲؛ ۳۴:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲؛ رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲ در اینجا نشان داده شده که عیسی بخلاف کاتیان مفسر هشاز مطالب تواریخ و متخصص نوشته های ایمان مقدس می باشد در صورتیکه کاتیان لفظ به معنی پیامبری استنداد می کنند. ^{۱۶} رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲؛ رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲

۱۷ - اصطلاح «روح ناپاک» اغلب بجای این من و دیگر

بکار رفته زیرا نفوذ او بر ضد ^{۱۸} خدا و قوم ^{۱۹} هدک او است. در اینجا روح ناپاک شدیداً در برابر تقدس عیسی ^{۲۰} رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲ در مرد ارتباطی ^{۲۱} بسیاری با نفوذ دیگر رک:۱۲:۳-۳۴:۲۸:۱۱:۱۰:۲

۲۲ - لازم ^{۲۲} است در فارسی، قدم ارواح پلید و ناپاک را محدود نمایند که متأذله های می می شوند که

۲۰ ۲۷:۴:۱۴:۳:۶؛ یو:۶:۶-۷

عیسیٰ کفرناحوم را ترک می کند

(مت ۴:۲۲، لوقا ۴:۴ - ۴۴)

۳۵ و با مدادان، در سیاهی شب، پرخاسته، بیرون شد و بجانی خلوت رفت و در آنجا نایاش می کرد.^{۳۶} ۳۶ و شمعون و کسانی که با او بودند به دنبالش رفتند.^{۳۷} و او را یافته به او می کرد: **لعنت** «همه در جستجوی تو هستند.^{۳۸} و او به ایشان گفت: «به جای دیگر به شهروای مجاور بروم تا در آنجا نیز ندا^{۳۹} دهم زیرا برای این است که من بیرون آمده ام.^{۴۰} و به راه افتاده، در سراسر **روستا** مت ۲۰:۹ جلیل مرکب^{۴۱} هایشان ندا^{۴۲} می داد و شباطین را می راند.

پاک شدن یک جذامی

(مت ۱:۸؛ لوقا ۱۲:۵)

۴۰ و یک جذامی^{۴۳} بسوی او آمده **تمناکنان** به زانو در آمده و به او گفت: «اگر تو بخواهی من توانی مرا پاک گردانی.^{۴۴} و او به **لوقا**^{۴۵} آمده، دست خود را دراز کرد و او را لمس کرد و به او **رسانید**

۹ - ترجمه تحتاللغی: **صلیح**، فقط همین فعل این موضوع امکان دارد. اگر بطریک که مفسران تصور در الجیل مرقس کافی است طینین خبر خوش و «توبه»، **کند** باستی «ناراحت شده» خواهند شود من توان را تعیین نماید. ۱:۳۹:۱ ۱۴:۳ چنانکه در ۱:۱۴:۹ تصحیح گردید که مرض جذامی با نزدیک **کسرت** شدن به او فوایسین^{۴۶} را نقض کرده (لاز ۱۳:۴۶-۴۰)؛

۱۰ - «بیرون آمده ام» از کفرناحوم رک لوقا ۴:۴

۱۱ - در مورد فعل ندا دادن ۱:۱۴:۸ ۱:۲۸:۱ را ملاحظه نماید

۱۲ - برای **الجلیل مرقس** و قابع «روز کفر ناحوم» (بهدای ۱:۳۴-۳۳) شامل چند عمل **صلیح** است و

۱۳ - **نستین** **صلیح** **نستین** عیسیٰ بشمار می روند. مرقس از ادامه و توسعه اقدامات او در جلیل (بهدای ۱:۳۹-۳۵)

۱۴ - فقط یک مثال غرور آورده است و آن عمل «پاک کردن»

۱۵ - من باشد که نظیر پیروزیهای او بر ارواح ناپاک است (رک بهدای ۱:۲۲) زیرا بیماری جذام بعنوان ناپاکی بشمار می رسد و سوجه اخراج بیمار از جامعه منتهی

۱۶ - می گردید. رک مت ۸:۸

۱۷ - در نسخه های دیگری بجای «به رحم آمده»، «ناراحت شده» من باشد ولی این کلمه را غیر توان بعنوان

۱۸ - تصحیح «به رحم آمده» تصریح گردید در صورتی که عکس

مس کردن

برهان

گفت: «همین را می خواهم، پاک شوای^{۴۲} و همان دم جذام او را ترک کرد و پاک شد.^{۴۳} و به^{با هر کی}
گفت: همان دم او را براند.^{۴۴} و به او گفت: «زنها را به هیچکس چیزی نگوئی^۷ اما برو خود را بهم^{به} به
کاهن نشان بده و برای تطهیر خودت آنچه را موسی مقرر کرده^{الله} اسلست به عنوان شهادتی^x به آنان
تقدیم کن.^{۴۵} اما او همینکه بیرون شد شروع به ندا دادن^{آن را که} همه جا شایع^{لا} کرد،
بطوریکه او دیگر نمی توانست آشکارا به شهری وارد شود بلکه^{لهم} بیرون در جاهای خلوت^{ملاکه} بود
و از هر سو بطرف وی می آمدند.

۱۴۶:۹
۲۴:۲۰:۲۷:۱۸
۲:۸
مر
۱۳:۷
لر
۲۰:۱۵:۳۳:۱۰

بخشایش و ~~نحوه~~ یک مفلوج در کفرناحوم

(متى ۹:۱۷-۲۶؛ لوقا ۰:۱۷-۲۶)

^۱ و چون چند روز بعد باز به کفرناحوم^۲ وارد شده بود، خبر شدند در خانه خودش^۳ (همه کی) بیکه.

حفظ سکوت که در جزء ۴۴ آمده مسئله دشواری است و نشان می دهد به چه سبب مرقس بین جنبه های آشکار و پنهانی شخصیت و فعالیت های عیسی پریشان خاطر بوده است زیرا عیسی غنی خواهد خود را بعنوان مصیب موعود آشکار و اعلام غایل ولی در سخنان و اعمال او اختیارات (و همچو) داشت خدا منظاهر می گردد.

y - دستور حفظ سکوت در مورد سخن خواهی و اعلام کردن، این واژه مفهوم خاصی داشته و در یکدهای ۲:۲؛ ۲:۱۴؛ ۳:۲۰-۲۳ در مورد سخن خدا بکار رفته است. در اینجا که هر راه با فعل «ندا دادن» آمده و این فعل در مورد اخبلی می آید (ر.ک. ۱:۴)، می خواهد درک و استنباط می شود که جذامی شفای فائمه پیشنهاد می شوند و اعلام (و همچو) المیبل است. رک. ۵:۱۹-۰:۵ m۳۶:۷-۲۰.

مروعد بود. (مت. ۱۰:۸-۱۱:۵) بهمین دلیل دستور حفظ سکوت (از نظر مرقس توجیه می گردد) (و همچو)

۷ - مورد دیگری که دستور حفظ سکوت داده شده و موارد آن در المیبل مرقس بسیار است. (رک. ۱:۲۴) (p. ۲۴:۱) مثلاً در مورد معجزه ها. رک همچنین ۵:۴۳؛ ۷:۲۶؛ ۷:۲۶؛ ۸:۲۶. در اینجا دستور حفظ سکوت رعایت نشده است ۷:۲۶-۳۷، چنانکه در ۴۵:۷ چنانکه گرویی از درخشندگی قدرت پسر خدا غنی توان جلوگیری کرد.

۷ - رک لاو ۱:۱۴-۲:۳۲ شخص جذامی که درمان بیافت بود غنی توانست مجدداً در جامعه مذهبی وارد شود مگر اینکه (و همچو) او بوسیله کاهنی که در معبد شاغل بوده که اهل و تاسد گردد.

بوده گواهی و تایید فرود است.
X - این عبارت در جاهای دیگر بمفهوم شهادتی است
که ارزش قضایی دارد و بر علیه کسی (۱۱:۶) و یا در
برابر کسی داده می شود (۱۳:۹) چنین بنظر می رسد که
در ۱۳:۹ شهادت پایستی مساعد بوده و یا برای
نمتنهم کردن باشد بر حسب اینکه چگونه پذیرفته شود. در
بنجای نیز بهمین گونه است بدین معنی که گواهی و
صدقیق قانونی ~~کوچک~~ بیمار به این شهادت قدرت
می بخشند. تطبیق دادن و سازش این موضوع با دستور

۲ مردمان کشیری جمیع آمدند، بطوری که دم در نیزدیگر چانی نبود، و او به آنان سخن ^{۱۵} را اعلام می‌کرد. ^۳ و ^۴ افراری می‌آیند که افليجی را ^۵ پنهان نهادند ^۶ و می‌آوردند.^۴ و چون ^۷ نصی توانستند بعلت ^۸ بحضور او برند بام محلی را که وی آنجا بود شکافتند و پس از ^۹ سرای ^{۱۰} خوبی ^{۱۱} بستری را که افليج بر آن دراز کشیده بود پانیز ^{۱۲} و با ملاحته ایمان آنان، عیسی به مفلوج گفت: «فرزند گناهان تو بخشیده شد». ^{۱۳} در آنجا چندین کاتب ^{۱۴} نشسته بودند و در ^{۱۵} دلایل خود استدلال می‌کردند: ^۷ «چرا این یکی اینظر حرف می‌زنند؟ کفر می‌گوید! چه کس جز خلیل می‌تواند گناهان را بپخشاید؟» ^۸ و همان دم با ^{۱۶} دلایل خوبی ^{۱۷} اینکه در روح خود این چنین استدلال می‌کند، عیسی به آنان گفت: «این استدلالها در ^{۱۸} مهملاتن ^{۱۹} چیست؟ چه چیزی آسان تر است/ به مفلوج گفتن: گناهانت بخشیده گردید یا گفتن: پر پیغای ^{۲۰} بیتر خود را بردار و به راه بیفت؟ ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ما ^{۲۴} برای اینکه بدانید که پسر انسان ^{۲۵} دلایل شریعت را ^{۲۶} که گناهان را بر روی زمین بپخشاید، ^{۲۷} به مفلوج گفت به تو می‌گویم: ^{۲۸} بسته، بستر خود را بردار و به خانه خود برو.» ^{۲۹} و او ^{۳۰} بدهام و ^{۳۱} همان دم بستر را برداشت، در برابر همه خارج شد بطوری که همه بهت زده بگردند و خدای را سپاهادر اری ^{۳۲} می‌گفتند: «هر گز چنین چیزی ندیده بودیم!»

رعنای از لاوی و پذیرفتن گناهکاران

(٩-١٣: ٥-٢٧؛ لقا ٣٢-٣٢)

(مشت ۱۲-۶؛ لوقا ۵:۷-۸) (۲۱-۲۲: همی) آنان آموزش
وی بهمراه آنها می‌آمدند و او بسوی جمعیت رسیده بسیار دریا ساحل پیرون شد.

۸۷:۳
۴۰:۴
۲:۶ ۲۲:۱

۳۵:۱۴ آمده بهمن گونه است) در صورتیکه در ۷:۷؛

۲۸:۹ و شاید ۲۰:۳ مفهوم دیگری دارد و «در خانه‌ای»

من باشد. **سخن**

b - اعلام کردن **کلام** اصطلاحی است که مختص

۲۰:۸ **کلمه** موقعه مسیحی است (اع ۳۱:۲۹؛ ۴:۴)

۲۰:۸ **و غیره**) و در اینجا **پاتوق** بخلاف مرقس تاکید

من کند که **کلمه** عیسی ادامه من باشد.

c - پایستی یک خانه را در فلسطین مجسم کرد که

فقط یک طبقه دارد و سقف آن با تیرهای چوبی و کاشی

پوشیده شده است. در مورد پستربیمار که در بعضی

زبانهای غربی «برانکار» ترجمه شده مرقس کلمه‌ای پکار

برده است که بعضی «تخخواب **نایلک**» من باشد ولی جدا

تجزیه عیسی شرقی احتمالاً شکر و خلایق پووه و کله

۲۱:۵ - رک لو ۲۱:۵

۲۰:۸ - رک مت

۱۶:۵ - رک h

e - در الجبل مرقس غالباً کاتیان (رک ۱:۲۲) g) بعنوان

جیل عیسی بشمار آمده‌اند. رک ۱:۷ ل ۲۴:۶ است

d - در اینجا مرد بیمار و حاملان او بوسیله رفشار خود

که پسری عیسی آمده‌اند «ایمان» خود را بیان کرده‌اند.

در روایت‌های منبروط به معجزه‌ها گاهی عیسی پیش از

دخالت من گنید ایمان داشته باشند (۰:۳۶؛ ۹:۲۲) (q۲۲:۹)

و با اینکه پس از انجام معجزه، شفا یافتن بیمار را **محب** مرتبط

با ایمان او اسلام می‌غاید (۰:۳۴؛ ۱:۱۰؛ ۵:۵۲) در مورد

ایمان رک ۴:۳۰، ۱:۱۱، ۵:۱۰

حرب

می داد.^{١٤} بهنگام گذر، لاری (پسر) حلقی^١ را دید که در دفتر وصول ملکت^٢ نشسته است و به او گفت: «بدنبال من بیبا» و او هر خاسته بدنبال وی رفت.^٣

سفره^٤ و بسیاری از ملکویت^٥ ملکت^٦ و گناهکاران^٧ شاگردانش با عیسی بر سر سفر^٨ بودند زیرا بسیاری بدنبال او^٩ رفته^{١٠} و کاتبان فریسان^{١١} و^{١٢} بودند با گناهکاران و ملکت^{١٣} ملکت^{١٤} غذا می خورد به شاگردان وی^{١٥} گفتند: «یعنی چه! با ملکویت^{١٦} و گناهکاران^{١٧} غذا می خورد!»

^{١٦} عیسی شنیده به آنان گفت: «اشخاص سالم به پژوهش احتیاج ندارند، بلکه آنان که بیمارند. من^{١٨} مت^{١٩} لرای دعوت^{٢٠} ملکت^{٢١} نیامده ام بلکه^{٢٢} گناهکاران.

فرات لریان

ملکت اس

بحث در باره روزه

(متی ١٤:٩-١٧:١)؛ (لوقا ٥:٣٣-٣٩)

١٨ و شاگردان عیسی^١ فریسان روزه را رعایت می کردند. و آمده به او گفتند: «چهل^٢ همه که

١ - ^٣ دعوت از لاری که روابط شدافت^٤ عیسی^٥ رعایت نمی کنند. (رک مت ١:١٩-٢:١٨؛ ٢:١٧-١٨؛ ٣:١-٣؛ ١٨:٩-١٣؛ ٢٩:٧؛ ٢٩:٢٩؛ ٢١:٣) و نهایتی با آنان معاشرت نمود. طرز رفتار عیسی به جمعیت های مسیحی اولیه آموخته بود که همه مسیحیان را اعم از اینکه قبل^٦ بهودی یا مشرك بودند بر سر یک سفره جمع کنند و البته این امر چندان بدون اشکال و درگیری الجام غمی شد. (رک غلای ٢:١٥-١٦)

٢ - ^٧ موضع^٨ انتظار^٩ کاتبان فریسان^{١٠} است^{١١} بتصورت دیگر چنین آمده: «زیرا مردم بسیاری بودند حتی کاتبان فریسان بدنال او می آمدند و با دیدن او که غذا می خورد ...» بیشتر کاتبان به فرقه فریسان تعلق داشتند که سمع داشتند قوانین و احادیث را بخوبی شناخته و بتوانند بر ارجایی دقیق آنها نظرات فایدند. (بدین طرق خود را از کسانی که قوانین را مراجعات نکرده و نایاب بشمار می آمدند جدا کرده بودند و شاید مفهوم^{١٢} نیز از اینجا ناشی شده است.)

٣ - رک مت ٩:١١-١١:٩

٤ - این عبارت غونه ای از سخنان مختص عیسی درباره رسالتی است که از سری خدا دارد. رک ٩:٤٥؛ ١٠:١

٥ - دنیاره^{١٣} دنیا^{١٤} دنیا^{١٥} دنیا^{١٦} دنیا^{١٧} دنیا^{١٨} دنیا^{١٩} دنیا^{٢٠} دنیا^{٢١} دنیا^{٢٢} دنیا^{٢٣} دنیا^{٢٤} دنیا^{٢٥} دنیا^{٢٦} دنیا^{٢٧} دنیا^{٢٨} دنیا^{٢٩} دنیا^{٣٠} دنیا^{٣١} دنیا^{٣٢} دنیا^{٣٣} دنیا^{٣٤} دنیا^{٣٥} دنیا^{٣٦} دنیا^{٣٧} دنیا^{٣٨} دنیا^{٣٩} دنیا^{٤٠} دنیا^{٤١} دنیا^{٤٢} دنیا^{٤٣} دنیا^{٤٤} دنیا^{٤٥} دنیا^{٤٦} دنیا^{٤٧} دنیا^{٤٨} دنیا^{٤٩} دنیا^{٤٩} دنیا^{٥٠} دنیا^{٥١} دنیا^{٥٢} دنیا^{٥٣} دنیا^{٥٤} دنیا^{٥٥} دنیا^{٥٦} دنیا^{٥٧} دنیا^{٥٨} دنیا^{٥٩} دنیا^{٥٩} دنیا^{٦٠} دنیا^{٦١} دنیا^{٦٢} دنیا^{٦٣} دنیا^{٦٤} دنیا^{٦٥} دنیا^{٦٦} دنیا^{٦٧} دنیا^{٦٨} دنیا^{٦٩} دنیا^{٦٩} دنیا^{٧٠} دنیا^{٧١} دنیا^{٧٢} دنیا^{٧٣} دنیا^{٧٤} دنیا^{٧٥} دنیا^{٧٦} دنیا^{٧٧} دنیا^{٧٨} دنیا^{٧٩} دنیا^{٧٩} دنیا^{٨٠} دنیا^{٨١} دنیا^{٨٢} دنیا^{٨٣} دنیا^{٨٤} دنیا^{٨٤} دنیا^{٨٥} دنیا^{٨٥} دنیا^{٨٦} دنیا^{٨٦} دنیا^{٨٧} دنیا^{٨٧} دنیا^{٨٨} دنیا^{٨٨} دنیا^{٨٩} دنیا^{٨٩} دنیا^{٩٠} دنیا^{٩٠} دنیا^{٩١} دنیا^{٩١} دنیا^{٩٢} دنیا^{٩٢} دنیا^{٩٣} دنیا^{٩٣} دنیا^{٩٤} دنیا^{٩٤} دنیا^{٩٥} دنیا^{٩٥} دنیا^{٩٦} دنیا^{٩٦} دنیا^{٩٧} دنیا^{٩٧} دنیا^{٩٨} دنیا^{٩٨} دنیا^{٩٩} دنیا^{٩٩} دنیا^{١٠٠} دنیا^{١٠٠} دنیا^{١٠١} دنیا^{١٠١} دنیا^{١٠٢} دنیا^{١٠٢} دنیا^{١٠٣} دنیا^{١٠٣} دنیا^{١٠٤} دنیا^{١٠٤} دنیا^{١٠٥} دنیا^{١٠٥} دنیا^{١٠٦} دنیا^{١٠٦} دنیا^{١٠٧} دنیا^{١٠٧} دنیا^{١٠٨} دنیا^{١٠٨} دنیا^{١٠٩} دنیا^{١٠٩} دنیا^{١١٠} دنیا^{١١٠} دنیا^{١١١} دنیا^{١١١} دنیا^{١١٢} دنیا^{١١٢} دنیا^{١١٣} دنیا^{١١٣} دنیا^{١١٤} دنیا^{١١٤} دنیا^{١١٥} دنیا^{١١٥} دنیا^{١١٦} دنیا^{١١٦} دنیا^{١١٧} دنیا^{١١٧} دنیا^{١١٨} دنیا^{١١٨} دنیا^{١١٩} دنیا^{١١٩} دنیا^{١٢٠} دنیا^{١٢٠} دنیا^{١٢١} دنیا^{١٢١} دنیا^{١٢٢} دنیا^{١٢٢} دنیا^{١٢٣} دنیا^{١٢٣} دنیا^{١٢٤} دنیا^{١٢٤} دنیا^{١٢٥} دنیا^{١٢٥} دنیا^{١٢٦} دنیا^{١٢٦} دنیا^{١٢٧} دنیا^{١٢٧} دنیا^{١٢٨} دنیا^{١٢٨} دنیا^{١٢٩} دنیا^{١٢٩} دنیا^{١٣٠} دنیا^{١٣٠} دنیا^{١٣١} دنیا^{١٣١} دنیا^{١٣٢} دنیا^{١٣٢} دنیا^{١٣٣} دنیا^{١٣٣} دنیا^{١٣٤} دنیا^{١٣٤} دنیا^{١٣٥} دنیا^{١٣٥} دنیا^{١٣٦} دنیا^{١٣٦} دنیا^{١٣٧} دنیا^{١٣٧} دنیا^{١٣٨} دنیا^{١٣٨} دنیا^{١٣٩} دنیا^{١٣٩} دنیا^{١٤٠} دنیا^{١٤٠} دنیا^{١٤١} دنیا^{١٤١} دنیا^{١٤٢} دنیا^{١٤٢} دنیا^{١٤٣} دنیا^{١٤٣} دنیا^{١٤٤} دنیا^{١٤٤} دنیا^{١٤٥} دنیا^{١٤٥} دنیا^{١٤٦} دنیا^{١٤٦} دنیا^{١٤٧} دنیا^{١٤٧} دنیا^{١٤٨} دنیا^{١٤٨} دنیا^{١٤٩} دنیا^{١٤٩} دنیا^{١٥٠} دنیا^{١٥٠} دنیا^{١٥١} دنیا^{١٥١} دنیا^{١٥٢} دنیا^{١٥٢} دنیا^{١٥٣} دنیا^{١٥٣} دنیا^{١٥٤} دنیا^{١٥٤} دنیا^{١٥٥} دنیا^{١٥٥} دنیا^{١٥٦} دنیا^{١٥٦} دنیا^{١٥٧} دنیا^{١٥٧} دنیا^{١٥٨} دنیا^{١٥٨} دنیا^{١٥٩} دنیا^{١٥٩} دنیا^{١٦٠} دنیا^{١٦٠} دنیا^{١٦١} دنیا^{١٦١} دنیا^{١٦٢} دنیا^{١٦٢} دنیا^{١٦٣} دنیا^{١٦٣} دنیا^{١٦٤} دنیا^{١٦٤} دنیا^{١٦٥} دنیا^{١٦٥} دنیا^{١٦٦} دنیا^{١٦٦} دنیا^{١٦٧} دنیا^{١٦٧} دنیا^{١٦٨} دنیا^{١٦٨} دنیا^{١٦٩} دنیا^{١٦٩} دنیا^{١٧٠} دنیا^{١٧٠} دنیا^{١٧١} دنیا^{١٧١} دنیا^{١٧٢} دنیا^{١٧٢} دنیا^{١٧٣} دنیا^{١٧٣} دنیا^{١٧٤} دنیا^{١٧٤} دنیا^{١٧٥} دنیا^{١٧٥} دنیا^{١٧٦} دنیا^{١٧٦} دنیا^{١٧٧} دنیا^{١٧٧} دنیا^{١٧٨} دنیا^{١٧٨} دنیا^{١٧٩} دنیا^{١٧٩} دنیا^{١٨٠} دنیا^{١٨٠} دنیا^{١٨١} دنیا^{١٨١} دنیا^{١٨٢} دنیا^{١٨٢} دنیا^{١٨٣} دنیا^{١٨٣} دنیا^{١٨٤} دنیا^{١٨٤} دنیا^{١٨٥} دنیا^{١٨٥} دنیا^{١٨٦} دنیا^{١٨٦} دنیا^{١٨٧} دنیا^{١٨٧} دنیا^{١٨٨} دنیا^{١٨٨} دنیا^{١٨٩} دنیا^{١٨٩} دنیا^{١٩٠} دنیا^{١٩٠} دنیا^{١٩١} دنیا^{١٩١} دنیا^{١٩٢} دنیا^{١٩٢} دنیا^{١٩٣} دنیا^{١٩٣} دنیا^{١٩٤} دنیا^{١٩٤} دنیا^{١٩٥} دنیا^{١٩٥} دنیا^{١٩٦} دنیا^{١٩٦} دنیا^{١٩٧} دنیا^{١٩٧} دنیا^{١٩٨} دنیا^{١٩٨} دنیا^{١٩٩} دنیا^{١٩٩} دنیا^{٢٠٠} دنیا^{٢٠٠} دنیا^{٢٠١} دنیا^{٢٠١} دنیا^{٢٠٢} دنیا^{٢٠٢} دنیا^{٢٠٣} دنیا^{٢٠٣} دنیا^{٢٠٤} دنیا^{٢٠٤} دنیا^{٢٠٥} دنیا^{٢٠٥} دنیا^{٢٠٦} دنیا^{٢٠٦} دنیا^{٢٠٧} دنیا^{٢٠٧} دنیا^{٢٠٨} دنیا^{٢٠٨} دنیا^{٢٠٩} دنیا^{٢٠٩} دنیا^{٢٠١٠} دنیا^{٢٠١٠} دنیا^{٢٠١١} دنیا^{٢٠١١} دنیا^{٢٠١٢} دنیا^{٢٠١٢} دنیا^{٢٠١٣} دنیا^{٢٠١٣} دنیا^{٢٠١٤} دنیا^{٢٠١٤} دنیا^{٢٠١٥} دنیا^{٢٠١٥} دنیا^{٢٠١٦} دنیا^{٢٠١٦} دنیا^{٢٠١٧} دنیا^{٢٠١٧} دنیا^{٢٠١٨} دنیا^{٢٠١٨} دنیا^{٢٠١٩} دنیا^{٢٠١٩} دنیا^{٢٠٢٠} دنیا^{٢٠٢٠} دنیا^{٢٠٢١} دنیا^{٢٠٢١} دنیا^{٢٠٢٢} دنیا^{٢٠٢٢} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٥} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٦} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٧} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٨} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٩} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٣} دنیا^{٢٠٢٤} دنیا^٢

شاگردان یعنی و شاگردان فریسیان روزه می‌گیرند ولی شاگردان تو روزه نمی‌گیرند^{۱۹} و عیسی به آنان گفت: «آیا درستان داماد^{۲۰} وقتی داماد بهمراه ایشان است می‌توانند روزه بگیرند؟ تا وقتی که داماد^{۲۱} را با خود دارند نمی‌توانند روزه بگیرند.^{۲۰} روزه‌ای خواهد رسید که داماد از میان ایشان برداشته خواهد شد^{۲۱} آنکه در آن روز ایشان روزه خواهد گرفت.^{۲۲} همچو کس پروردۀ نشسته^{۲۳} را به ردانی کهنه^{۲۴} شکم^{۲۵} دارد، پول^{۲۶} و صله^{۲۷} تو بین^{۲۸} همه^{۲۹} کس^{۳۰} آید و پارگی بدتری^{۳۱} ایجاد می‌شود.^{۲۲} و هیچکس شراب تازه را در مشکه‌ای کهنه نمی‌ریزد^{۳۲} شراب مشکها را می‌درد و شراب و مشکها از بین می‌رود بلکه هر چیز^{۳۳} که باشد^{۳۴} نمی‌توان^{۳۵} بخورد!^{۳۶}

خوشہ چینی و مراعات سبٰت

(متى ۱:۱۲-۸:۶) لقا

۲۳ باری یک روز سبّت^w [در موسم] درو می‌گذشت و شاگردانش ضمن راه پیمودن، آنها به کندن خوش‌ها کردند.^{۲۴} و فریسبان به او می‌گفتند: «ببین اچارا هم سبّت آن می‌گنید که جایز^x نیست؟»^{۲۵} و او به آنان گفت: «مگر هرگز نخوانده‌اید که داود وقتی احتیاج داشت و گرسنه بود او و همراهانش، چه کردند. ^{۲۶} چگونه زمان^y ابیاتا^z کاهن اعظم وارد خانه خدا شد، نانهای خروج ۱۰-۸:۲ ۱۴-۱۲:۵ تقدیمی را که خوردن آنها جز برای کاهنان مجاز نبود، خورد واز آن به همراهانش نیز داد؟»^{۲۷} و او به آنان می‌گفت: «سبّت برای انسان است و نه انسان برای سبّت.^{۲۸} بطیری که پسر انسان حتی

بعن، المعايير، وا انتخاب کرد.

W - بازهم روایتی به همان غونه است (۱۸۵-۹) که
بنظر نشان دادن ارزش بدهی پاسخ عیسی است
(۲۷-۲۵) و با اظهار از این که در نهایت
شده است بدهی توسعه یافته است.

$$h \circ \psi \circ \chi_{\text{left}} = x$$

۷- در ۱-سمو ۲-۲ کاهنی بنام اخیملک پدر ایباتار است. مرقس نام ایباتار را ذکر کرده که شهرت بیشتری دارد و در دوران سلطنت داؤد کاهن عظم بوده است، مگر اینکه از احادیث دیگری پیروی کرده باشد که ایباتار را پدر اخیملک دانسته اند. (۲-سمو: ۱۷؛ عبری: ۷- این نظریه در بین یهودیان آن دوران عجیب نبوده و تازگی نداشت بدین معنی که اگر رعایت مقررات روز شنبه مرجب صدمه و زیان ممیم، به انسان بود رعایت

غزنه قبلی انجام شده است بدین معنی که در هر آرایه یک واقعه
مسئله‌ای مطرح گردیده (۱۸۰۰) و موجب پاسخ قاطع
عیسی شده است. (پندتیهای ۱۹-۲۰-۲۱-۲۲) پندتیهای
نزدیک بایان پاسخ بوده و موضوع آمرزش را به همراه

۳- ترجمه محتوی لفظی: «پسران **تکلیف**»، که اصطلاحی درین ملت های سامی است و پنهان دوستانی است که داماد به خشن عرضه خود دعوت می کند از کس

3.10: $\text{M} = \text{A} \text{B} = \text{S}$

b, a 10:9 - رک مت
11- کلمه‌ای که «تشیسته» ترجمه شده است

۷- بایستی بین «کهنه» (جستجوک منظور رسوم تدبیر و کهنه بوده است ری ۳-۲، ۴-۳، ۱۵) و «دنو»

النجيل مرقس

۲۲-۱۴:۳

می‌لذ

لُقْرَةٌ ۱۴ و او دوازده تن^۵ را تعیین کرد تا با وکی باشند^۶ و تا آنان را برای ندا دادن^۷ با قدرت راندن شیاطین^۸ ۱۵ پس دوازده تن^۹ را تعیین کرد : شمعون^{۱۰} که بروی نام پطرس نهاد، و مت ۱۶:۱۶-۱۸:۱۶ یعقوب^{۱۱} زیدی^{۱۲} و یوحنان برادر یعقوب که بر آنها نام «بیان‌چس» نهاد یعنی پسران تدریج^{۱۳} ۱۷ و آندریاس و فیلیپس و برتولما و متی و توما و یعقوب^{۱۴} حلقی و تدی و شمعون^{۱۵} کنعانی^{۱۶} ۱۸ و یهودای اسخربوطی^{۱۷} همان کسی که او را تسليم کرد.

عیسی و بعلزیول

(متی ۱۲:۲۲-۲۴، لوقا ۱۱:۱۰-۲۲ و ۲۴:۲۴) م) الـ

۲۰ و به منزل خوش آمد^{۱۸} و باز جمعیت گردی^{۱۹} طوری که حتی آنان نمی‌توانستند^{۲۰} خود را بخورند.^{۲۱} همان‌جا^{۲۲} کسان وی برای اینکه او را^{۲۳} بیرون آمدند زیرا می‌گفتند: «از

بر ۲۰:۱۰ خود بیخود شده است!»

۲۲ و کاتبا^{۲۴} که از اورشلیم فرود آمده بودند می‌گفتند: «او بعلزیول^{۲۵} دارد.»^{۲۶} شیاطین را

است. رک ۱۹:۲۶-۲۷

تا پدر از مردم نیایش کند (۴۶:۶) و برای اعمال

۷ - کلمه «کنعانی» از رشته کلمه آرامی و به معنی^{۲۷} «منشأ^{۲۸}» می‌باشد و نام «غیرها» است (رک ۱۵:۶-۷؛ مت ۱۰:۱۰-۱۱) غیرها اعضای حزب سیاسی- منهی بودند که هدفستان استقلال یهود بوده و در این راه از اعمال روز و قدرت ایابی نداشتند.

مهمن بخاطر شاگردانش. (۲:۹:۱۳-۲)

۸ - رک مت ۱۰:۲-۳ نا - برایبر یو. ۲۶:۱۲؛ ۷۱:۶ «اسخربوطی» لقب پدر یهود است.

در اینجا ابتکار عیسی و همجنین آزادگی

۹ - رک ۱:۲-۳ . مرقس مباحثه با کاتبان را که از اورشلیم آمده بودند. بندهای ۲۰-۲۲ در بین صحنه‌ای که عیسی با خانواده‌اش برخورد^{۲۹} دارد بندهای ۲۱-۲۰ و ۳۰-۳۱ گنجانیده است (همین روش در ۵:۲۱-۴:۲۳؛ ۷:۶-۷؛ ۱۱:۲۲-۱۱:۱۱-۱۱:۱۴-۱۱:۱۴) در هر دو مورد بدخواهانه به او اتهام‌هایی وارد می‌کنند و چنین من غاید که بستگانش و همجنین مقامات منهی اورشلیم او را نفری کرده و غنی پذیرند.

شاغرداش نشان داده شده چنانکه در بندهای ۲۰-۱۶:۱

۱۰ - یکی از نامهای رئیس دیوها است (رک ۱۲:۱-۲؛ ۷۲۴:۱۲).

نیز بهمین گونه است.

۱۱ - در بعضی نسخه‌ها چنین است: «دوازده نفری که

۱۲ - رک مت ۱۰:۱-۲ نام خوانده است» و بعنوان فرستادگان عیسی در ۳۰:۶ به این نام خوانده شده‌اند (رک مت ۱۰:۱-۲؛ ۲:۱۰-۱۱؛ ۶:۲۱-۲۰)

آنان را رسول خوانده است و بعنوان فرستادگان عیسی در ۳۰:۶ به این نام خوانده شده‌اند (رک مت ۱۰:۱-۲؛ ۲:۱۰-۱۱؛ ۶:۲۱-۲۰)

۱۳ - این جنبه از زندگی رسولان را فقط مرقس تایید

کرده است: رک ۱:۵

۱۴ - این کلمات در بسیاری از نسخه‌ها حذف شده است

۱۵ - ترجمه تحت‌اللفظی: «به شمعون نام پطرس داده

است» در بعضی نسخه‌ها پیش از این جمله «قبلاً

۱۶ - رک ۱:۶

شمعون» ذکر شده است. لوقا ۱۴:۶

۱۷ - رک لو ۵:۶

۱۸ - یا «برادر»، ترجمه تحت‌اللفظی «یعقوب حلقی»

مت ۱۲:۱۲-۱۳

تل ها

بوسیله رئیس شیاطین، می‌راند.^a با فراخواندن آنان به نزد خویش با ~~داله لکن~~^b تسلیم^c به آنان می‌گفت: «چگونه شیطان می‌تواند شیطان را براند؟^d اگر ملکتی به ضد خود تجزیه شود این

ملکت نمی‌تواند دوام بسازد،^e و اگر ~~خوبی~~^f به ضد خود تجزیه گردد این ~~خوبی~~^{خواهد}

توانست بزند.^g اگر شیطان به ضد خود برجاسته و تجزیه گردیده است ~~بلکه~~^{نمی‌تواند} ~~بزند~~^{خواهد}

بلکه ~~(کارش) قام~~^{است}.^h همچنین هیچ کس نمی‌تواند بمنزل کسی که ~~نیرومند~~ⁱ است وارد شود و

~~ترانه~~^j را تاراج کند، مگر آنکه آنکس ^k که قصاص است اول بسته باشد و آنکه ~~خوبی~~^{خواهد}

توانست خانه اش را تاراج کند.

درآمد

کفر گوئی علیه روح القدس

(متی ۱۲:۳۱-۳۲؛ لوقا ۱۰:۱۲)

^a آمین بشما می‌گویم که بر پسران انسانها همه چیز از گناهان و کفر گفتن هر قدر که کفر

^b بگویند بخشیده خواهد شد.^c اما هر کس علیه روح القدس^d کفر گوید، ایداً بر او بخشیده خواهد

گردید و ~~می‌باشد~~^e گناهی ابدی است.^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{ss} ^{tt} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aa} ^{bb} ^{cc} ^{dd} ^{ee} ^{ff} ^{gg} ^{hh} ⁱⁱ ^{jj} ^{kk} ^{ll} ^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq</}

٣١:٤٩-٣١:٣

خویشان راستین عیسی

(متى ١٢:٤٦-٥٠؛ لوقا ٨:١٩-٢١)

^{۳۱} و مادرش و برادرانش آن‌ها در بیرون ایستاده برای صدا کردن وی کس فرستادند.

^{۳۲} جمعیتی در گردآگرد او نشسته بود. و به او گفتند: «اینک مادرت و برادرانت^{۳۳} و خواهانت در

بیرون در جستجوی تو هستند». ^{۳۴} و در پاسخ به آنان گفت: «مادرم کیست؟ و برادرانم؟» ^{۳۵} و با

گرداندن نگاه خود بر کسانی که دایره وار دور او نشسته بودند گفت: «اینک مادرم و برادرانم!» ^{۳۶}

^{۳۵} هر کس خواست خدای را بجا آورد او برادرم و خواهرم و مادرم است.»

تل

دَلَّاتِنْ بَيْتِي بِرْزَگَر

(متى ١:٩-١٣؛ لوقا ٨:٤-٨)

^۱ و باز در کنار دریا آغاز به آموخت کرد و جمعیت بسیار زیادی ^b نزد او جمع شده‌اند

^۲ بطوری که در دریا به قایقی سوار شده و در آن ^c تکمیل ^d تمام جمعیت در نزدیکی دریا، بر

^e خشکی چکیده ^f و بسیار چیزها را با قشتال ^g به آنان می آموخت و در آموخت خود می گفت:

^۳ «اینک بذرافشان برای بذرافشانی بیرون شد. ^۴ باری هنگامی که بذر می افشدند،

^۵ بخشی ^د از در راه افتاد و پرندگان آمده و آنها را ^ه می خورد. ⁱ و دیگری بر سکلاخ افتاد که در

^j اجرا خاک زیاد ^k و همان دم ^ل می خورد زیرا خاک عمق نداشت ^m و ⁿ خود خوشید ^o و آن

^p متوجه شد ^q و چون ریشه نداشت، خشکید ^r. ^s و دیگری در خارها افتاده ^t و خارها بر آمده

^۶ و آن را خفه کرد ^u و ^v بذر نداد ^w و ^x [بذرها] ^y دیگری در خاک خوب افتاده ^z و بلند

^۷ شده و رشد کرده ^۸ می دادند ^۹ و یکی سی، دیگری صد ^{۱۰} می دادند ^{۱۱} و او

^{۱۲} بزرگ می شد و رشد می کرد. ^{۱۳} و (ن)

^{۱۴} - رک مت ١٢:٤٦ k مرقس در اینجا روایتی را که

^{۱۵} در پند ٢١ آغاز کرده بود از سر می گیرد (رک ٢٠:٧)

^{۱۶} - کلمه «بذرها» بصورت جمع آمده است و نشان می دهد که به باروری هر دانه بذر توجه می شود.

^{۱۷} - در بعضی نسخه ها «اینک مادرت و برادرانت هر

^{۱۸} بیرون» نوشته شده است.

تل

m ١٢:٣ - رک

^{۱۹} - این دسته از تمهیل ها یعنی پند های ١-٣٤ بعنوان

^{۲۰} نمونه طرز آموخت مختص عیسی ارائه شده است و بنظر

مرقس بخوبی ملاحظه می شود آموختش که برای توده

^{۲۱} مردم است با توضیعاتی که مخصوص شاگردان است

^{۲۲} پند های ١٠:٢٣-٣٤؛ ٢٥:١٠ ثناوت دارد. مرقس جنبه مبهم

^{۲۳} و مرمز تمهیل ها را ذکر کرده و تاکید می کند راز

۱۴-۱۰:۴

علت تعلیم دادن با ~~دستورات~~ قوی و ممتازاً
(متى ۱۳:۱۵-۱۶، لوقا ۸:۹-۱۰)

و ^{مکن} تنها شد ^m آنان که با آن دوازده تن ⁿ در پلکان او بودند در سوره ^{مکمل} ها از وی
زال می کردند. ^{۱۱} و او به ایشان می گفت: ^۰ «راز ^{مکمل} خدا به شما داده شده است اما برای
سانی که از خارجند ^p همه پیزی با ^{مکمل} ها می گذرد»^۹. ^{۱۲} اینکه با نگریستن، بنگرند و تنبئند

卷之三

مت ۳۶: ۱۳
لو ۹: ۸

6

۱۳-۲۰ توضیع داده می شود تجائز می نماید و بنظر مرقس این سخنان درباره مجموعه آموزشهاست که بوسیله تمهیل ها داده می شود، در این آموزشها راز و رمزی نهفته است که فقط به خدا آشکار می شود و آن راز ~~میگویند~~ مشبیت خدا و فرا رسیدن قطعی ~~نمایند~~ او است. (رك دان: ۲: ۱۸-۱۹، ۲۲-۲۷) از

p - این اصطلاح در میان قوم یهود (بنسی مقدمه ۵) و همچنین کلیساها اولیه اصطلاحی شناخته شده بود که (۱-قرن ۰:۱۳-۱۲: کرل ۴:۵-۱: تسا ۱۲:۴) واز آن چنین بر من آید که باید جمیعیت وجود داشته باشد و بعضی اشخاص نسبت به آن جمعیت برگشتن خارجی به حساب آیند. بنظر مرقس تعبیره کلپسا در ادامه **کلپسا** است (رک ۰:۱۰-۱۰) و مسیحیان از الہامی برخوردار می باشند که اشخاص بی ایمان را از آن **بهره و نفعیت** نیست.

۹- دستورالعمل میتواند: «همه جزئیات این ترکیب جمله یونانی

m - با اینکه زمینه و محیط و قایع ظاهر همان است
که در پای ۲۶ ذکر شده با اینهمه تغییر ناگهانی منظره
نسبت به ~~پلهای~~ ۲- نشان می دهد مطالعی که بطری
خرصی گفته می شود، احتمیت دارد، این سخنان که در
بنجا آغاز شده ~~کمال~~ تا پهد ۲۵ ادامه می باشد، کرتس با
شروع از این سخنان استنباط خود را از ~~کمال~~ تکیه
نموده اند که دادست ~~کمال~~ عده صفات معمولی

قوم اسرائیل و تمیه کلیساها اولیه که لازم بوده مفهوم اعلیٰ ها آن که و تصویر داده شود.

منحصر به دو ازده تن رسولان نبوده (رک ۷:۱۷؛ ۹:۲۸) - «آنکه در پیکره او کوئند» (رک ۳:۴)

خارج پرندگان می‌باشند، از جمیعت‌های آنند.

شمار می آمدند P11

محتواه مطالب اشنا و دانش افکار کو در پیشگاه

و با شنیدن، بشنوند و نفهمند

تا مبادا ~~گه~~ بگرند و بر ایشان بخشیده شود.^۲

^{۱۳} و به ایشان گفت: «آیا این ~~تجلیل~~ را^۵ درک نمی کنید؟ پس چگونه همه ~~تجلیل~~ ها را خواهد

فهمید؟^{۱۱}

توضیح ^{۱۰} ~~المحتل~~ ~~امتحان~~ ~~تجلیل~~ برزگر ~~منافع~~ نز

(متى ۱۳:۱۸-۲۲، لوقا ۸:۱۱-۱۵)

^{۱۴} ^{۱۵} بذرافشان سخن ~~خواه~~^۶ را می پوشاند. هستند کسانی که در طول راهی قرار دارند که در

نگهداشته و مانع از آن شود «کسانی که در خارج هستند»، توبه ~~که~~ ~~بر~~ ~~بر~~ ~~جگویند~~ بگویند بکله عدم موفقیت او بر طبق نوشته های مقدس و برای برای طرح اسرار آمیز خدا است ^۷ دلیل نهایی این طرح داده نشده است (رك روم ۱۱:۷-۱۶، ۲۹:۲۲-۲۹) ^۸ ضمانت نظریه مشیت الهی بهیچوجه مستولیت آدمی را تخفیف نمی دهد^۹

^{۱۰} ۲۴. یعنی گونه ~~پسی~~ عدم مملکتیت خود را در بیانات مرقس این موضوع را در مورد ~~تجلیل~~ هایی بکار می برد که شاید درک و تقاضه آنها در احادیث دشوار باشد و بایستی آن ~~تجلیل~~ ها را با توجه به راز ملکوت خدا که در آنها متضمن است تفسیر نموده، رازی که از خلال اندامات و فعالیت های عیسی به ~~خلا~~ گردان و سپس به جمعیت مسیحیان آمد.^{۱۱} ^{۱۲} ملک ف سر

^{۱۳} ۵ - در اینجا موضوع عدم بصیرت شاگردان عیسی برای نخستین بار ذکر شده و مرقس اکثر این نکته را باداوری کرده است. (۱۷:۸، ۱۸:۷، ۲۱:۱۷-۲۰، ۲۲:۶)

^{۱۴} ۶ - توضیحاتی که درباره داستان ~~تجلیل~~ مرد بذر انسان ~~پنهان~~ ایده های ۲۰-۲۰ ذکر شده است نشان می دهد که صدر

این ~~تجلیل~~ در کلیسا های اولیه مورد استفاده بوده است (مشلا ^{۱۵} «اسخن ~~خواه~~^{۱۶}» برابر با الجبل؛ اشاره به ~~تجلیل~~ شکجه ها؛ تشریق بر ضد غم ^{۱۷} ~~که~~ امور دنیوی) در

~~تجلیل~~ مرد بذر انسان به باروری دائم بذر توجه شده بود در

صورتیکه در اینجا استعداد و قابلیت شنوندگان مورد

در اینجا ~~تجلیل~~ ها را که با موہبت راز تناقض دارد بایستی بفهمیم «معصماً» درک کرد (در حرق ۱:۲۱ بونانی نیز بهمین گونه است؛ بنسی ۳-۲:۳۹؛ در دیبات مکاشفه ای رازهای آسمانی با ~~تجلیل~~ هایی پوشیده شده که نیاز به توضیح دارند. رک هنوخ ۱:۶۸، ۳:۴ عز ۴:۳ مرقس با این سخن روش می کند به چه سبب موعظه عیسی و

^{۱۸} ^{۱۹} سخن اقدام کلیسا در مورد بسیاری از مردمان با عدم ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۴۱۰} ^{۴۴۱۱} ^{۴۴۱۲} ^{۴۴۱۳} ^{۴۴۱۴} ^{۴۴۱۵} ^{۴۴۱۶} ^{۴۴۱۷} ^{۴۴۱۸} ^{۴۴۱۹} ^{۴۴۲۰} ^{۴۴۲۱} ^{۴۴۲۲} ^{۴۴۲۳} ^{۴۴۲۴} ^{۴۴۲۵} ^{۴۴۲۶} ^{۴۴۲۷} ^{۴۴۲۸} ^{۴۴۲۹} ^{۴۴۳۰} ^{۴۴۳۱} ^{۴۴۳۲} ^{۴۴۳۳} ^{۴۴۳۴} ^{۴۴۳۵} ^{۴۴۳۶} ^{۴۴۳۷} ^{۴۴۳۸} ^{۴۴۳۹} ^{۴۴۳۱۰} ^{۴۴۳۱۱} ^{۴۴۳۱۲} ^{۴۴۳۱۳} ^{۴۴۳۱۴} ^{۴۴۳۱۵} ^{۴۴۳۱۶} ^{۴۴۳۱۷} ^{۴۴۳۱۸} ^{۴۴۳۱۹} ^{۴۴۳۲۰} ^{۴۴۳۲۱} ^{۴۴۳۲۲} ^{۴۴۳۲۳} ^{۴۴۳۲۴} ^{۴۴۳۲۵} ^{۴۴۳۲۶} ^{۴۴۳۲۷} ^{۴۴۳۲۸} ^{۴۴۳۲۹} ^{۴۴۳۳۰} ^{۴۴۳۳۱} ^{۴۴۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳} ^{۴۴۳۳۴} ^{۴۴۳۳۵} ^{۴۴۳۳۶} ^{۴۴۳۳۷} ^{۴۴۳۳۸} ^{۴۴۳۳۹} ^{۴۴۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۸} ^{۴۴۳۳۳۹} ^{۴۴۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۳۸} ^{۴۴۳۳۳۳۹} ^{۴۴۳۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۳۳}

٢٥-٣٥:٤

طوفان فروخته آرام شده

(متى ۱۸:۸، ۲۷-۲۳:۵، ۲۰-۲۲:۸؛ لوقا ۸:۲)

سوی ریلر

و آن روز هنگامی که غروب فرارسید^۱ به ایشان گفت: «به ~~که~~ بود» با خود بودند^۲ و قایقهای دیگری نیز با بودند^۳ او را ترک کرده اورا همانگونه که در قایق^۴ با خود بودند^۵ و قایقهای دیگری نیز با بودند^۶ بود. شدیدبادی شدید^۷ برخاست و امواج بدرون قایق^۸ پی ریخت بطوری که قایق داشت پر می شد.^۹ و او در عقب^{۱۰} قایق^{۱۱} بر بالش^{۱۲} دیگر^{۱۳} بود. ~~که~~ می گویند: «ای استاد ترا باکی نیست که ما هلاک شویم»^{۱۴} و برخاسته باشند^{۱۵} و تهیی^{۱۶} بود و به دریا گفت: «خاموش ساکت باش!» و باد فرو نشست و آرامشی بزرگ پدید آمد.^{۱۷} و به ایشان گفت: «چرا این قدر ~~تیپیوه~~ هستید؟ ~~که~~ ایشان نداریدا!»^{۱۸} و ایشان را ترسی بزرگ فرا گرفت و در میان خود می گفتند: «این کیست که حتی باد و دریا از او اطاعت می کنند!»^{۱۹}

شفای مرد دیوانه در سر زمین جدریان

(متى ۳۴-۲۸:۸؛ لوقا ۸:۲۶-۳۹) هدران

^۱ و ~~پکانیمیگر~~ دریا، به سر زمین ~~جوچمه~~ آمدند^۲ و چون از قایق خارج می شدند^۳ همان
لبری ریلر

پیوسته به عیسی می توان به فراتر از آنجه در دسترس

توade مردم است رسید.

^۴ - ~~مخاب~~ ~~مشیش~~ ~~اللهایی~~ ~~کسر~~ بک روز ~~که~~

که^۵ (بلدهای ۳۴-۳۵) و چهار معجزه ای که در بی آنها

ایران^۶ لد^۷ انجام می شود (۴۳:۵-۴۰:۴) تایی^۸ نیز^۹ که نیز روی

که^{۱۰} کسر^{۱۱} که^{۱۲} آموزش^{۱۳} دست^{۱۴} در اعمال

عیسی متعجلی است. (رك ۱: ۲۷) از سوی دیگر

با^{۱۵} ~~که~~ ^{۱۶} نشان می دهد چگونه عیسی شاگردانش را

به مرأه خود برد (۱۴:۳) تا به آنان آموزش مخصوص

داده و پذور از حضور مردمان نیز روی خود را بر آنان

آشکار سازد.

^{۱۷} - رک ۱:۴. ت^{۱۸} ~~میگویند~~ ~~بیل~~ ~~حیرت~~:

~~می~~ ~~لدو~~ ~~قلیق~~ ~~کسر~~ ~~آیه~~ ~~بود~~ ~~آن~~ ~~نیز~~ ~~من~~.

^{۱۹} - ترجیع دیگری: «و قایقهای دیگری با این

(قایق) بود.

^{۲۰} - وقتی بادهایی که از دریای مدیترانه می وزد با

بادهایی که از صحرای سوریه می آید بخورد می کند در

دریاچه طبریه طوفانها و گردباهای ناگهانی ایجاد

زمین دم مردی با روح ناپاک از دخمه‌ها بیرون ^m آمده‌است. همچنان دز برابر وی آمد. ۲ مسکن او دخمه‌ها بود و هیج کس نمی‌توانست حتی با زنجیر او را بیندد.^۳ در واقع، اغلب او را با غل و زنجیر بسته بودند و او زنجیرها را پاره کرده و غلها را شکسته بود و هیج کس قادر به رام کردن او نمی‌شد.^۵ همواره روز و شب در دخمه‌ها و در کوهستانها فریاد کشیده و خود را با سنگها مجروح می‌کرد. و با دیدن عیسی از دور، پیش‌رویده در برابر وی بخاک افتاد^۶ و با صدائی بلند فریاد کشیده گفت: «ای عیسی، پسر خدای ⁿ ~~لهم~~ از من ^m چه می‌خواهی؟ ^k ~~لهم~~ خدا لولا سوگند می‌ده همرا عذاب نده!»^۸ زیرا او می‌گفت: «ای روح ناپاک از این مرد خارج شو.»^۹ و از او می‌برسید: «نام تو چیست؟» و او گفت: «نام من لژیون^p است زیرا ما بسیاریم.»^{۱۰} و او با اصرار در خواست می‌کرد آنها را به خارج از آن سرزمین بفرستند.^{۱۱} باری، در آنجا، بر بالای کوه، گله بزرگی از خوکان^{۱۲} در حال چریدن بود. و [ارواح ناپاک]^s از وی در خواست کرده گفتند: «ما را به درون خوکان بفرست که بدانها داخل شویم.»^{۱۳} و او آن را اجازه داد ^و ~~و~~ ^و ارواح ناپاک ^و خارج شده به درون خوکان رفتند و گله حدود دو هزار از بالای پرتگاه^t به ذریا پریدند و در دریا ^و خفه شدند.^{۱۴} و

مجبرو کرده نامش را بگرد. از کلمه لژیون بر من آید که فرجی از دیورها در اینجا مستقر شده‌اند (لژیون رومی شامل شش هزار تن بوده است ضمیماً تعداد زیاد دیورها نشان می‌دهد و ضعیت این مرد که گرفتار ارواح ناپاک است و خیم می‌باشد (رک مت ۱۲:۴۵؛ لوه ۲:۸؛ p: ۲۷:۸) این روایت از موضوع مرد بیمار فراتر رفته و پیروزی عیسی را بر سلطنت شیطان نشان می‌دهد. رک ۲۲:۲۷-۲۳:۲۷

۱۵ - این نکته فایانگر ریشه عامیانه این روایت است بدین معنی که تصویر می‌کردند دیوی که به بیرون رانده من شود سمعی می‌نماید پناهگاه دیگری پیدا کند. رک مت ۱۲:۱۰ / ۱۱:۳ توجه کنید در مورد کلمه لژیون گاهی ^و مغایر و گاهی جمع بکار بوده شده است.

۱۶ - وجود خوکان یعنی حیواناتی که بر نظر یهودیان نجس هستند در اینجا معرفی ناپاکی ^و ~~لهم~~ سرزمین مشرکان است.

۱۷ - کلمه «ارواح ناپاک» ^و ~~لهم~~ نافاعل جمله است. در حقیقت اصل بجهود ^و از بهد ۱۳ باید ^و ~~لهم~~ شده است.

۱۸ - غرق شدن خوکان در اینجا بفهم پایان قدرت

تصویر اوریون) اصولاً سرزمین جرازا ^و ~~لهم~~ زیادی از دریاچه قرار دارد و بتاین با شهری که در بهد ۱۴ ذکر شده تطبیق نمی‌کند. شاید در نظر مرقس تمام نواحی شرقی دریاچه سرزمین ^و ~~لهم~~ بوده است. در این روایت ^و ~~لهم~~ شان داده شده که عیسی ^و ~~لهم~~ در سرزمین مشرکان ^و ~~لهم~~ ادیورها ^و ~~لهم~~ اقتدار دارد (بهد ۲:۱۱؛ بند ۲۰:۷) ۱۹ - این قبرها در داخل صخره‌ها حفر شده و یا غارهای طبیعی بودند و ممکن بود بعضیان پناهگاه از آنها استفاده شود. در اینجا همچون مکانی ناپاک و پلید بشمار می‌آیند (رک اش ۴:۶۵)

۲۰ - رک ۱:۲۴:۱ ز: ۱:۳: p: ۱۱:۳ رفتار مردی که

روحی ناپاک داشت و در برابر عیسی بخاک افتاد اقتدار غیر قابل مقاومت پسر خدا را نشان می‌دهد. در اینجا عیسی دستور حفظ سکوت نداده ^{کسی} غیر از دوازده تن در آنجا حاضر نبوده است.

۲۱ - بر طبق عقیده کسانی که در آن دوران ارواح پلید را دور می‌کردند هرگاه کسی «نام» دیوی را می‌دانست بر او قدرت و تسلط می‌یافت. در اینجا عیسی دشمن را

د مردی با روح نایاک از دخمه‌ها بیرون ^۶ آنکه در برابر وی آمد. ^۷ مسکن او دخمه‌ها بود و هیج کس نمی‌توانست حتی با زنجیر او را بینند: ^۸ در واقع، اغلب او را با غل و زنجیر بسته بودند و او زنجیرها را پاره کرده و غلها را شکسته بود و هیج کس قادر به رام کردن او نمی‌شد. ^۹ و همواره روز و شب در دخمه‌ها ^{۱۰} و در کوهستانها فریاد کشیده و خود را با سنگها مجرور می‌کرد. ^{۱۱} و با دیدن عیسی از دور، پیش فویده در برابر وی بخاک افتاد ^{۱۲} و با صداني بلند فریاد کشیده گفت: «ای عیسی، پسر ^{۱۳} خدای ^{۱۴} از من ^{۱۵} چه می‌خواهی؟ ^{۱۶} خدا ^{۱۷} سوگند می‌دهم مرا عذاب نده!» ^{۱۸} زیرا او می‌گفت: «ای روح نا پاک از این مرد خارج شو.» ^{۱۹} و از او می‌پرسید: «نام تو چیست؟» و او گفت: «نام من لژیون ^{۲۰} است زیرا ما بسیاریم.» ^{۲۱} و او با اصرار از خواست می‌کرد آنها را به خارج از آن سرزمین ^{۲۲} بفرستد. ^{۲۳} باری، در آنجا، بر بالای کوه، گله بزرگی از خوکان ^{۲۴} در حال چریدن بود. ^{۲۵} و [ارواح نا پاک] از وی در خواست کرده گفتند: «ما را به درون خوکان بفرست که بدانها داخل شویم.» ^{۲۶} و او آن را اجازه داد و ^{۲۷} ارواح نایاک ^{۲۸} خارج شده به درون خوکان رفتهند و گله حدود دو هزار از بالای پرتگاه به ذریا پریدند و در دریا ^{۲۹} خفه شدند. ^{۳۰}

مجیز کرده نامش را بگوید. از کلمه لژیون بر می آید که
فوجی از دیوها در اینجا مستقر شده اند (لژیون رومی
شامل شش هزار تن بوده است ضمناً تعداد زیاد دیوها
نشان می دهد وضعيت این مرد که گرفتار ارواح ناپاک
ست وخیم می باشد (رک مت ۴۵:۱۲ // : لو ۸:۲ // :
۲۷:۸) این روایت از موضوع مرد بیمار فراتر رفته و
بپرسی عجیس را بر سلطنت شیطان نشان می دهد.

۹- این نکته غایبانگر ریشه عامیانه این روایت است
بدین معنی که تصور می کردند دیوی که به بیرون رانده
می شود سعی می خاید پناهگاه دیگری پیدا کند. رک
ست ۱۲ // ۴۳ // ضمانته توجه کنید در صوره کلمه لژیون
کاهمن مکار و گاهی جمع بکار برده شده است

۲- وجود خوکان یعنی حیواناتی که در نظر بهودیان
بسیار هستند در اینجا معرفی نایاکی و ~~پلادا~~^{سرزمین} سرزمین
شرکان است، را

۵ - کلمه «دارواج نایاک» فاعل جمله است.

۶ - متن از پنجمین بایه‌گاه شده است.

۷ - غرق شدن خوکان در آینه‌ها بهفهم پایان قدرت

تصویر اوریژن) اصولاً سرزمین جرازاً بنا صاحله زیادی از دریاچه قرار دارد و بنا براین با شهری که در پهلو ۱۴ ذکر شده تطبیق نمی‌کند. شاید دو نظر مرقس تمام نواحی شرقی دریاچه سرزمین ~~جوده~~^{جیلان} بوده است. در این روایت نشان داده شده که عیسیٰ حتی در سرزمین مشرکان پربرها ~~لیله~~^{لله} اقتدار دارد (پهلو m7: بند ۲۱؛ بند ۷۲).
- این قبرها در داخل صخره‌ها حفر شده و با غارهای طبیعی بودند و ممکن بود بعنوان پناهگاه از آنهاستفاده شود. در اینجا همچون مکانی نایاب و پلید شمار می‌آیند (رك اش ۶۵: ۴۳).

۱- رک ۲۴:۱ - رک ۲۴:۱ ز: p۳۴:۱ ۱۱:۳ رفتار مردی که روحی نایاب داشت و در برابر عیسی بخاک افتاد اقتدار غیر قابل مقاومت پسر خدا را نشان ^{علی} دهد. در اینجا عیسی مستور حفظ سکوت نداده ^{لکن} غیر از دوازده نم در آنچه حاضر نبوده است.

p - بر طبق عقیده کسانیکه در آن دوران ارواح پلید را دور می کردند هرگاه کسی «نام» دیوی را می دانست را او قدرت و سلطنت می یافت. در اینجا عیسی دشمن را

مُعَدَّ
۲۶ که از دست پزشکان ماراث بسیاری کشیده بود و تمام هستی خود را بدون هیچ فایده ای خرج کرده ^۱ بر عکس ^۲ بدل شده بود. ^{۲۷} با اطلاع یافتن از آنچه درباره عیسی می گفتند ^۳ از خود ^۴ ^۵ ^۶ ^۷ ^۸ ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۴۱۰} ^{۴۴۱۱} ^{۴۴۱۲} ^{۴۴۱۳} ^{۴۴۱۴} ^{۴۴۱۵} ^{۴۴۱۶} ^{۴۴۱۷} ^{۴۴۱۸} ^{۴۴۱۹} ^{۴۴۲۰} ^{۴۴۲۱} ^{۴۴۲۲} ^{۴۴۲۳} ^{۴۴۲۴} ^{۴۴۲۵} ^{۴۴۲۶} ^{۴۴۲۷} ^{۴۴۲۸} ^{۴۴۲۹} ^{۴۴۳۰} ^{۴۴۳۱} ^{۴۴۳۲} ^{۴۴۳۳} ^{۴۴۳۴} ^{۴۴۳۵} ^{۴۴۳۶} ^{۴۴۳۷} ^{۴۴۳۸} ^{۴۴۳۹} ^{۴۴۳۱۰} ^{۴۴۳۱۱} ^{۴۴۳۱۲} ^{۴۴۳۱۳} ^{۴۴۳۱۴} ^{۴۴۳۱۵} ^{۴۴۳۱۶} ^{۴۴۳۱۷} ^{۴۴۳۱۸} ^{۴۴۳۱۹} ^{۴۴۳۲۰} ^{۴۴۳۲۱} ^{۴۴۳۲۲} ^{۴۴۳۲۳} ^{۴۴۳۲۴} ^{۴۴۳۲۵} ^{۴۴۳۲۶} ^{۴۴۳۲۷} ^{۴۴۳۲۸} ^{۴۴۳۲۹} ^{۴۴۳۳۰} ^{۴۴۳۳۱} ^{۴۴۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳} ^{۴۴۳۳۴} ^{۴۴۳۳۵} ^{۴۴۳۳۶} ^{۴۴۳۳۷} ^{۴۴۳۳۸} ^{۴۴۳۳۹} ^{۴۴۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۲۱۰} ^{۴۴۳۳۲۱۱} ^{۴۴۳۳۲۱۲} ^{۴۴۳۳۲۱۳} ^{۴۴۳۳۲۱۴} ^{۴۴۳۳۲۱۵} ^{۴۴۳۳۲۱۶} ^{۴۴۳۳۲۱۷} ^{۴۴۳۳۲۱۸} ^{۴۴۳۳۲۱۹} ^{۴۴۳۳۲۲۰} ^{۴۴۳۳۲۲۱} ^{۴۴۳۳۲۲۲} ^{۴۴۳۳۲۲۳} ^{۴۴۳۳۲۲۴} ^{۴۴۳۳۲۲۵} ^{۴۴۳۳۲۲۶} ^{۴۴۳۳۲۲۷} ^{۴۴۳۳۲۲۸} ^{۴۴۳۳۲۲۹} ^{۴۴۳۳۲۳۰} ^{۴۴۳۳۲۳۱} ^{۴۴۳۳۲۳۲} ^{۴۴۳۳۲۳۳} ^{۴۴۳۳۲۳۴} ^{۴۴۳۳۲۳۵} ^{۴۴۳۳۲۳۶} ^{۴۴۳۳۲۳۷} ^{۴۴۳۳۲۳۸} ^{۴۴۳۳۲۳۹} ^{۴۴۳۳۲۴۰} ^{۴۴۳۳۲۴۱} ^{۴۴۳۳۲۴۲} ^{۴۴۳۳۲۴۳} ^{۴۴۳۳۲۴۴} ^{۴۴۳۳۲۴۵} ^{۴۴۳۳۲۴۶} ^{۴۴۳۳۲۴۷} ^{۴۴۳۳۲۴۸} ^{۴۴۳۳۲۴۹} ^{۴۴۳۳۲۵۰} ^{۴۴۳۳۲۵۱} ^{۴۴۳۳۲۵۲} ^{۴۴۳۳۲۵۳} ^{۴۴۳۳۲۵۴} ^{۴۴۳۳۲۵۵} ^{۴۴۳۳۲۵۶} ^{۴۴۳۳۲۵۷} ^{۴۴۳۳۲۵۸} ^{۴۴۳۳۲۵۹} ^{۴۴۳۳۲۶۰} ^{۴۴۳۳۲۶۱} ^{۴۴۳۳۲۶۲} ^{۴۴۳۳۲۶۳} ^{۴۴۳۳۲۶۴} ^{۴۴۳۳۲۶۵} ^{۴۴۳۳۲۶۶} ^{۴۴۳۳۲۶۷} ^{۴۴۳۳۲۶۸} ^{۴۴۳۳۲۶۹} ^{۴۴۳۳۲۷۰} ^{۴۴۳۳۲۷۱} ^{۴۴۳۳۲۷۲} ^{۴۴۳۳۲۷۳} ^{۴۴۳۳۲۷۴} ^{۴۴۳۳۲۷۵} ^{۴۴۳۳۲۷۶} ^{۴۴۳۳۲۷۷} ^{۴۴۳۳۲۷۸} ^{۴۴۳۳۲۷۹} ^{۴۴۳۳۲۸۰} ^{۴۴۳۳۲۸۱} ^{۴۴۳۳۲۸۲} ^{۴۴۳۳۲۸۳} ^{۴۴۳۳۲۸۴} ^{۴۴۳۳۲۸۵} ^{۴۴۳۳۲۸۶} ^{۴۴۳۳۲۸۷} ^{۴۴۳۳۲۸۸} ^{۴۴۳۳۲۸۹} ^{۴۴۳۳۲۹۰} ^{۴۴۳۳۲۹۱} ^{۴۴۳۳۲۹۲} ^{۴۴۳۳۲۹۳} ^{۴۴۳۳۲۹۴} ^{۴۴۳۳۲۹۵} ^{۴۴۳۳۲۹۶} ^{۴۴۳۳۲۹۷} ^{۴۴۳۳۲۹۸} ^{۴۴۳۳۲۹۹} ^{۴۴۳۳۲۱۰} ^{۴۴۳۳۲۱۱} ^{۴۴۳۳۲۱۲} ^{۴۴۳۳۲۱۳} ^{۴۴۳۳۲۱۴} ^{۴۴۳۳۲۱۵} ^{۴۴۳۳۲۱۶} ^{۴۴۳۳۲۱۷} ^{۴۴۳۳۲۱۸} ^{۴۴۳۳۲۱۹} ^{۴۴۳۳۲۲۰} ^{۴۴۳۳۲۲۱} ^{۴۴۳۳۲۲۲} ^{۴۴۳۳۲۲۳} ^{۴۴۳۳۲۲۴} ^{۴۴۳۳۲۲۵} ^{۴۴۳۳۲۲۶} ^{۴۴۳۳۲۲۷} ^{۴۴۳۳۲۲۸} ^{۴۴۳۳۲۲۹} ^{۴۴۳۳۲۳۰} ^{۴۴۳۳۲۳۱} ^{۴۴۳۳۲۳۲} ^{۴۴۳۳۲۳۳} ^{۴۴۳۳۲۳۴} ^{۴۴۳۳۲۳۵} ^{۴۴۳۳۲۳۶} ^{۴۴۳۳۲۳۷} ^{۴۴۳۳۲۳۸} ^{۴۴۳۳۲۳۹} ^{۴۴۳۳۲۴۰} ^{۴۴۳۳۲۴۱} ^{۴۴۳۳۲۴۲} ^{۴۴۳۳۲۴۳} ^{۴۴۳۳۲۴۴} ^{۴۴۳۳۲۴۵} ^{۴۴۳۳۲۴۶} ^{۴۴۳۳۲۴۷} ^{۴۴۳۳۲۴۸} ^{۴۴۳۳۲۴۹} ^{۴۴۳۳۲۵۰} ^{۴۴۳۳۲۵۱} ^{۴۴۳۳۲۵۲} ^{۴۴۳۳۲۵۳} ^{۴۴۳۳۲۵۴} ^{۴۴۳۳۲۵۵} ^{۴۴۳۳۲۵۶} ^{۴۴۳۳۲۵۷} ^{۴۴۳۳۲۵۸} ^{۴۴۳۳۲۵۹} ^{۴۴۳۳۲۶۰} ^{۴۴۳۳۲۶۱} ^{۴۴۳۳۲۶۲} ^{۴۴۳۳۲۶۳} ^{۴۴۳۳۲۶۴} ^{۴۴۳۳۲۶۵} ^{۴۴۳۳۲۶۶} ^{۴۴۳۳۲۶۷} ^{۴۴۳۳۲۶۸} ^{۴۴۳۳۲۶۹} ^{۴۴۳۳۲۷۰} ^{۴۴۳۳۲۷۱} ^{۴۴۳۳۲۷۲} ^{۴۴۳۳۲۷۳} ^{۴۴۳۳۲۷۴} ^{۴۴۳۳۲۷۵} ^{۴۴۳۳۲۷۶} ^{۴۴۳۳۲۷۷} ^{۴۴۳۳۲۷۸} ^{۴۴۳۳۲۷۹} ^{۴۴۳۳۲۸۰} ^{۴۴۳۳۲۸۱} ^{۴۴۳۳۲۸۲} ^{۴۴۳۳۲۸۳} ^{۴۴۳۳۲۸۴} ^{۴۴۳۳۲۸۵} ^{۴۴۳۳۲۸۶} ^{۴۴۳۳۲۸۷} ^{۴۴۳۳۲۸۸} ^{۴۴۳۳۲۸۹} ^{۴۴۳۳۲۹۰} ^{۴۴۳۳۲۹۱} ^{۴۴۳۳۲۹۲} ^{۴۴۳۳۲۹۳} ^{۴۴۳۳۲۹۴} ^{۴۴۳۳۲۹۵} ^{۴۴۳۳۲۹۶} ^{۴۴۳۳۲۹۷} ^{۴۴۳۳۲۹۸} ^{۴۴۳۳۲۹۹} ^{۴۴۳۳۳۰۰} ^{۴۴۳۳۳۰۱} ^{۴۴۳۳۳۰۲} ^{۴۴۳۳۳۰۳} ^{۴۴۳۳۳۰۴} ^{۴۴۳۳۳۰۵} ^{۴۴۳۳۳۰۶} ^{۴۴۳۳۳۰۷} ^{۴۴۳۳۳۰۸} ^{۴۴۳۳۳۰۹} ^{۴۴۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳۳۳۱۵} ^{۴۴۳۳۳۱۶} ^{۴۴۳۳۳۱۷} ^{۴۴۳۳۳۱۸} ^{۴۴۳۳۳۱۹} ^{۴۴۳۳۳۲۰} ^{۴۴۳۳۳۲۱} ^{۴۴۳۳۳۲۲} ^{۴۴۳۳۳۲۳} ^{۴۴۳۳۳۲۴} ^{۴۴۳۳۳۲۵} ^{۴۴۳۳۳۲۶} ^{۴۴۳۳۳۲۷} ^{۴۴۳۳۳۲۸} ^{۴۴۳۳۳۲۹} ^{۴۴۳۳۳۳۰} ^{۴۴۳۳۳۳۱} ^{۴۴۳۳۳۳۲} ^{۴۴۳۳۳۳۳} ^{۴۴۳۳۳۳۴} ^{۴۴۳۳۳۳۵} ^{۴۴۳۳۳۳۶} ^{۴۴۳۳۳۳۷} ^{۴۴۳۳۳۳۸} ^{۴۴۳۳۳۳۹} ^{۴۴۳۳۳۳۱۰} ^{۴۴۳۳۳۳۱۱} ^{۴۴۳۳۳۳۱۲} ^{۴۴۳۳۳۳۱۳} ^{۴۴۳۳۳۳۱۴} ^{۴۴۳}

انجیل مرقس

۱۰-۴:۶

یوشوا و یهودا و شمعون نیست؟ و مگر خواهان^۹ وی اینجا در بین ما نیستند؟ و آنان در باره وی
لو ۲۴:۴، دچار لغزش ~~کفایت نمودند~~^۲. ^۳ و عیسی به آنان می گفت که یک پیامبر بی حرمت ~~کفایت نمک~~ در وطن
بر ۲۴:۴ خود و در میان خویشان خود و در خانه خود^۵. ^۶ در آنجا نمی توانست هیچ معجزه ای انجام دهد^۷
غیر از اینکه با دست نهادن بر چند دردمند آنان را شفا داد. ^۸ و از ~~کم~~ ^{کم} ایمانی آنان در شگفت بود.

من شدند

رسالت روز رَتْن فرمودند میاندمت بده سلطنت

می آرامد

(متى ۳۰:۹ - ۱:۱۰، ۳۵:۹)

روستاهای اطراف را طی کرده آموختش می داد. ^۷ و آن دوازده تن^{۱۱} را بسوی خویش فراهم کرد و
سرخ ^{۱۰} ~~ترسک~~ آنان^{۱۰} دو به مهر ^{۱۱} ~~گسل~~ ^{۱۲} ~~مشق~~ و به ایشان قدرت بر ارواح ~~کفایت~~ ناپاک ~~کفایت~~^{۱۳}. ^{۱۴} و به ایشان
سفرارش کرد برای راه هیچ ~~کفایت~~ ^{۱۵} بر ندارند مگر یالی عصا^۷. نه نان، نه خورجین و نه پول
خرد در کمریند. ^۹ بلکه چارق به پا کرده و «دو پیوهن ~~کوهر~~ ^{۱۶} تکنند». ^{۱۰} و به آنان می گفت «هر جا

از سرمه مراض ایان ^{۱۷} هر سرمه باشد
روی ^{۱۸} ~~کل~~ ^{۱۹} ~~کل~~ ^{۲۰} ~~کل~~ ^{۲۱} ~~کل~~ ^{۲۲} ~~کل~~ ^{۲۳} ~~کل~~ ^{۲۴} ~~کل~~ ^{۲۵} ~~کل~~ ^{۲۶} ~~کل~~ ^{۲۷} ~~کل~~ ^{۲۸} ~~کل~~ ^{۲۹} ~~کل~~ ^{۳۰} ~~کل~~ ^{۳۱} ~~کل~~ ^{۳۲} ~~کل~~ ^{۳۳} ~~کل~~ ^{۳۴} ~~کل~~ ^{۳۵} ~~کل~~ ^{۳۶} ~~کل~~ ^{۳۷} ~~کل~~ ^{۳۸} ~~کل~~ ^{۳۹} ~~کل~~ ^{۴۰} ~~کل~~ ^{۴۱} ~~کل~~ ^{۴۲} ~~کل~~ ^{۴۳} ~~کل~~ ^{۴۴} ~~کل~~ ^{۴۵} ~~کل~~ ^{۴۶} ~~کل~~ ^{۴۷} ~~کل~~ ^{۴۸} ~~کل~~ ^{۴۹} ~~کل~~ ^{۵۰} ~~کل~~ ^{۵۱} ~~کل~~ ^{۵۲} ~~کل~~ ^{۵۳} ~~کل~~ ^{۵۴} ~~کل~~ ^{۵۵} ~~کل~~ ^{۵۶} ~~کل~~ ^{۵۷} ~~کل~~ ^{۵۸} ~~کل~~ ^{۵۹} ~~کل~~ ^{۶۰} ~~کل~~ ^{۶۱} ~~کل~~ ^{۶۲} ~~کل~~ ^{۶۳} ~~کل~~ ^{۶۴} ~~کل~~ ^{۶۵} ~~کل~~ ^{۶۶} ~~کل~~ ^{۶۷} ~~کل~~ ^{۶۸} ~~کل~~ ^{۶۹} ~~کل~~ ^{۷۰} ~~کل~~ ^{۷۱} ~~کل~~ ^{۷۲} ~~کل~~ ^{۷۳} ~~کل~~ ^{۷۴} ~~کل~~ ^{۷۵} ~~کل~~ ^{۷۶} ~~کل~~ ^{۷۷} ~~کل~~ ^{۷۸} ~~کل~~ ^{۷۹} ~~کل~~ ^{۸۰} ~~کل~~ ^{۸۱} ~~کل~~ ^{۸۲} ~~کل~~ ^{۸۳} ~~کل~~ ^{۸۴} ~~کل~~ ^{۸۵} ~~کل~~ ^{۸۶} ~~کل~~ ^{۸۷} ~~کل~~ ^{۸۸} ~~کل~~ ^{۸۹} ~~کل~~ ^{۹۰} ~~کل~~ ^{۹۱} ~~کل~~ ^{۹۲} ~~کل~~ ^{۹۳} ~~کل~~ ^{۹۴} ~~کل~~ ^{۹۵} ~~کل~~ ^{۹۶} ~~کل~~ ^{۹۷} ~~کل~~ ^{۹۸} ~~کل~~ ^{۹۹} ~~کل~~ ^{۱۰۰} ~~کل~~ ^{۱۰۱} ~~کل~~ ^{۱۰۲} ~~کل~~ ^{۱۰۳} ~~کل~~ ^{۱۰۴} ~~کل~~ ^{۱۰۵} ~~کل~~ ^{۱۰۶} ~~کل~~ ^{۱۰۷} ~~کل~~ ^{۱۰۸} ~~کل~~ ^{۱۰۹} ~~کل~~ ^{۱۱۰} ~~کل~~ ^{۱۱۱} ~~کل~~ ^{۱۱۲} ~~کل~~ ^{۱۱۳} ~~کل~~ ^{۱۱۴} ~~کل~~ ^{۱۱۵} ~~کل~~ ^{۱۱۶} ~~کل~~ ^{۱۱۷} ~~کل~~ ^{۱۱۸} ~~کل~~ ^{۱۱۹} ~~کل~~ ^{۱۲۰} ~~کل~~ ^{۱۲۱} ~~کل~~ ^{۱۲۲} ~~کل~~ ^{۱۲۳} ~~کل~~ ^{۱۲۴} ~~کل~~ ^{۱۲۵} ~~کل~~ ^{۱۲۶} ~~کل~~ ^{۱۲۷} ~~کل~~ ^{۱۲۸} ~~کل~~ ^{۱۲۹} ~~کل~~ ^{۱۳۰} ~~کل~~ ^{۱۳۱} ~~کل~~ ^{۱۳۲} ~~کل~~ ^{۱۳۳} ~~کل~~ ^{۱۳۴} ~~کل~~ ^{۱۳۵} ~~کل~~ ^{۱۳۶} ~~کل~~ ^{۱۳۷} ~~کل~~ ^{۱۳۸} ~~کل~~ ^{۱۳۹} ~~کل~~ ^{۱۴۰} ~~کل~~ ^{۱۴۱} ~~کل~~ ^{۱۴۲} ~~کل~~ ^{۱۴۳} ~~کل~~ ^{۱۴۴} ~~کل~~ ^{۱۴۵} ~~کل~~ ^{۱۴۶} ~~کل~~ ^{۱۴۷} ~~کل~~ ^{۱۴۸} ~~کل~~ ^{۱۴۹} ~~کل~~ ^{۱۵۰} ~~کل~~ ^{۱۵۱} ~~کل~~ ^{۱۵۲} ~~کل~~ ^{۱۵۳} ~~کل~~ ^{۱۵۴} ~~کل~~ ^{۱۵۵} ~~کل~~ ^{۱۵۶} ~~کل~~ ^{۱۵۷} ~~کل~~ ^{۱۵۸} ~~کل~~ ^{۱۵۹} ~~کل~~ ^{۱۶۰} ~~کل~~ ^{۱۶۱} ~~کل~~ ^{۱۶۲} ~~کل~~ ^{۱۶۳} ~~کل~~ ^{۱۶۴} ~~کل~~ ^{۱۶۵} ~~کل~~ ^{۱۶۶} ~~کل~~ ^{۱۶۷} ~~کل~~ ^{۱۶۸} ~~کل~~ ^{۱۶۹} ~~کل~~ ^{۱۷۰} ~~کل~~ ^{۱۷۱} ~~کل~~ ^{۱۷۲} ~~کل~~ ^{۱۷۳} ~~کل~~ ^{۱۷۴} ~~کل~~ ^{۱۷۵} ~~کل~~ ^{۱۷۶} ~~کل~~ ^{۱۷۷} ~~کل~~ ^{۱۷۸} ~~کل~~ ^{۱۷۹} ~~کل~~ ^{۱۸۰} ~~کل~~ ^{۱۸۱} ~~کل~~ ^{۱۸۲} ~~کل~~ ^{۱۸۳} ~~کل~~ ^{۱۸۴} ~~کل~~ ^{۱۸۵} ~~کل~~ ^{۱۸۶} ~~کل~~ ^{۱۸۷} ~~کل~~ ^{۱۸۸} ~~کل~~ ^{۱۸۹} ~~کل~~ ^{۱۹۰} ~~کل~~ ^{۱۹۱} ~~کل~~ ^{۱۹۲} ~~کل~~ ^{۱۹۳} ~~کل~~ ^{۱۹۴} ~~کل~~ ^{۱۹۵} ~~کل~~ ^{۱۹۶} ~~کل~~ ^{۱۹۷} ~~کل~~ ^{۱۹۸} ~~کل~~ ^{۱۹۹} ~~کل~~ ^{۲۰۰} ~~کل~~ ^{۲۰۱} ~~کل~~ ^{۲۰۲} ~~کل~~ ^{۲۰۳} ~~کل~~ ^{۲۰۴} ~~کل~~ ^{۲۰۵} ~~کل~~ ^{۲۰۶} ~~کل~~ ^{۲۰۷} ~~کل~~ ^{۲۰۸} ~~کل~~ ^{۲۰۹} ~~کل~~ ^{۲۱۰} ~~کل~~ ^{۲۱۱} ~~کل~~ ^{۲۱۲} ~~کل~~ ^{۲۱۳} ~~کل~~ ^{۲۱۴} ~~کل~~ ^{۲۱۵} ~~کل~~ ^{۲۱۶} ~~کل~~ ^{۲۱۷} ~~کل~~ ^{۲۱۸} ~~کل~~ ^{۲۱۹} ~~کل~~ ^{۲۲۰} ~~کل~~ ^{۲۲۱} ~~کل~~ ^{۲۲۲} ~~کل~~ ^{۲۲۳} ~~کل~~ ^{۲۲۴} ~~کل~~ ^{۲۲۵} ~~کل~~ ^{۲۲۶} ~~کل~~ ^{۲۲۷} ~~کل~~ ^{۲۲۸} ~~کل~~ ^{۲۲۹} ~~کل~~ ^{۲۳۰} ~~کل~~ ^{۲۳۱} ~~کل~~ ^{۲۳۲} ~~کل~~ ^{۲۳۳} ~~کل~~ ^{۲۳۴} ~~کل~~ ^{۲۳۵} ~~کل~~ ^{۲۳۶} ~~کل~~ ^{۲۳۷} ~~کل~~ ^{۲۳۸} ~~کل~~ ^{۲۳۹} ~~کل~~ ^{۲۴۰} ~~کل~~ ^{۲۴۱} ~~کل~~ ^{۲۴۲} ~~کل~~ ^{۲۴۳} ~~کل~~ ^{۲۴۴} ~~کل~~ ^{۲۴۵} ~~کل~~ ^{۲۴۶} ~~کل~~ ^{۲۴۷} ~~کل~~ ^{۲۴۸} ~~کل~~ ^{۲۴۹} ~~کل~~ ^{۲۵۰} ~~کل~~ ^{۲۵۱} ~~کل~~ ^{۲۵۲} ~~کل~~ ^{۲۵۳} ~~کل~~ ^{۲۵۴} ~~کل~~ ^{۲۵۵} ~~کل~~ ^{۲۵۶} ~~کل~~ ^{۲۵۷} ~~کل~~ ^{۲۵۸} ~~کل~~ ^{۲۵۹} ~~کل~~ ^{۲۶۰} ~~کل~~ ^{۲۶۱} ~~کل~~ ^{۲۶۲} ~~کل~~ ^{۲۶۳} ~~کل~~ ^{۲۶۴} ~~کل~~ ^{۲۶۵} ~~کل~~ ^{۲۶۶} ~~کل~~ ^{۲۶۷} ~~کل~~ ^{۲۶۸} ~~کل~~ ^{۲۶۹} ~~کل~~ ^{۲۷۰} ~~کل~~ ^{۲۷۱} ~~کل~~ ^{۲۷۲} ~~کل~~ ^{۲۷۳} ~~کل~~ ^{۲۷۴} ~~کل~~ ^{۲۷۵} ~~کل~~ ^{۲۷۶} ~~کل~~ ^{۲۷۷} ~~کل~~ ^{۲۷۸} ~~کل~~ ^{۲۷۹} ~~کل~~ ^{۲۸۰} ~~کل~~ ^{۲۸۱} ~~کل~~ ^{۲۸۲} ~~کل~~ ^{۲۸۳} ~~کل~~ ^{۲۸۴} ~~کل~~ ^{۲۸۵} ~~کل~~ ^{۲۸۶} ~~کل~~ ^{۲۸۷} ~~کل~~ ^{۲۸۸} ~~کل~~ ^{۲۸۹} ~~کل~~ ^{۲۹۰} ~~کل~~ ^{۲۹۱} ~~کل~~ ^{۲۹۲} ~~کل~~ ^{۲۹۳} ~~کل~~ ^{۲۹۴} ~~کل~~ ^{۲۹۵} ~~کل~~ ^{۲۹۶} ~~کل~~ ^{۲۹۷} ~~کل~~ ^{۲۹۸} ~~کل~~ ^{۲۹۹} ~~کل~~ ^{۳۰۰} ~~کل~~ ^{۳۰۱} ~~کل~~ ^{۳۰۲} ~~کل~~ ^{۳۰۳} ~~کل~~ ^{۳۰۴} ~~کل~~ ^{۳۰۵} ~~کل~~ ^{۳۰۶} ~~کل~~ ^{۳۰۷} ~~کل~~ ^{۳۰۸} ~~کل~~ ^{۳۰۹} ~~کل~~ ^{۳۱۰} ~~کل~~ ^{۳۱۱} ~~کل~~ ^{۳۱۲} ~~کل~~ ^{۳۱۳} ~~کل~~ ^{۳۱۴} ~~کل~~ ^{۳۱۵} ~~کل~~ ^{۳۱۶} ~~کل~~ ^{۳۱۷} ~~کل~~ ^{۳۱۸} ~~کل~~ ^{۳۱۹} ~~کل~~ ^{۳۲۰} ~~کل~~ ^{۳۲۱} ~~کل~~ ^{۳۲۲} ~~کل~~ ^{۳۲۳} ~~کل~~ ^{۳۲۴} ~~کل~~ ^{۳۲۵} ~~کل~~ ^{۳۲۶} ~~کل~~ ^{۳۲۷} ~~کل~~ ^{۳۲۸} ~~کل~~ ^{۳۲۹} ~~کل~~ ^{۳۳۰} ~~کل~~ ^{۳۳۱} ~~کل~~ ^{۳۳۲} ~~کل~~ ^{۳۳۳} ~~کل~~ ^{۳۳۴} ~~کل~~ ^{۳۳۵} ~~کل~~ ^{۳۳۶} ~~کل~~ ^{۳۳۷} ~~کل~~ ^{۳۳۸} ~~کل~~ ^{۳۳۹} ~~کل~~ ^{۳۴۰} ~~کل~~ ^{۳۴۱} ~~کل~~ ^{۳۴۲} ~~کل~~ ^{۳۴۳} ~~کل~~ ^{۳۴۴} ~~کل~~ ^{۳۴۵} ~~کل~~ ^{۳۴۶} ~~کل~~ ^{۳۴۷} ~~کل~~ ^{۳۴۸} ~~کل~~ ^{۳۴۹} ~~کل~~ ^{۳۵۰} ~~کل~~ ^{۳۵۱} ~~کل~~ ^{۳۵۲} ~~کل~~ ^{۳۵۳} ~~کل~~ ^{۳۵۴} ~~کل~~ ^{۳۵۵} ~~کل~~ ^{۳۵۶} ~~کل~~ ^{۳۵۷} ~~کل~~ ^{۳۵۸} ~~کل~~ ^{۳۵۹} ~~کل~~ ^{۳۶۰} ~~کل~~ ^{۳۶۱} ~~کل~~ ^{۳۶۲} ~~کل~~ ^{۳۶۳} ~~کل~~ ^{۳۶۴} ~~کل~~ ^{۳۶۵} ~~کل~~ ^{۳۶۶} ~~کل~~ ^{۳۶۷} ~~کل~~ ^{۳۶۸} ~~کل~~ ^{۳۶۹} ~~کل~~ ^{۳۷۰} ~~کل~~ ^{۳۷۱} ~~کل~~ ^{۳۷۲} ~~کل~~ ^{۳۷۳} ~~کل~~ ^{۳۷۴} ~~کل~~ ^{۳۷۵} ~~کل~~ ^{۳۷۶} ~~کل~~ ^{۳۷۷} ~~کل~~ ^{۳۷۸} ~~کل~~ ^{۳۷۹} ~~کل~~ ^{۳۸۰} ~~کل~~ ^{۳۸۱} ~~کل~~ ^{۳۸۲} ~~کل~~ ^{۳۸۳} ~~کل~~ ^{۳۸۴} ~~کل~~ ^{۳۸۵} ~~کل~~ ^{۳۸۶} ~~کل~~ ^{۳۸۷} ~~کل~~ ^{۳۸۸} ~~کل~~ ^{۳۸۹} ~~کل~~ ^{۳۹۰} ~~کل~~ ^{۳۹۱} ~~کل~~ ^{۳۹۲} ~~کل~~ ^{۳۹۳} ~~کل~~ ^{۳۹۴} ~~کل~~ ^{۳۹۵} ~~کل~~ ^{۳۹۶} ~~کل~~ ^{۳۹۷} ~~کل~~ ^{۳۹۸} ~~کل~~ ^{۳۹۹} ~~کل~~ ^{۴۰۰} ~~کل~~ ^{۴۰۱} ~~کل~~ ^{۴۰۲} ~~کل~~ ^{۴۰۳} ~~کل~~ ^{۴۰۴} ~~کل~~ ^{۴۰۵} ~~کل~~ ^{۴۰۶} ~~کل~~ ^{۴۰۷} ~~کل~~ ^{۴۰۸} ~~کل~~ ^{۴۰۹} ~~کل~~ ^{۴۱۰} ~~کل~~ ^{۴۱۱} ~~کل~~ ^{۴۱۲} ~~کل~~ ^{۴۱۳} ~~کل~~ ^{۴۱۴} ~~کل~~ ^{۴۱۵} ~~کل~~ ^{۴۱۶} ~~کل~~ ^{۴۱۷} ~~کل~~ ^{۴۱۸} ~~کل~~ ^{۴۱۹} ~~کل~~ ^{۴۲۰} ~~کل~~ ^{۴۲۱} ~~کل~~ ^{۴۲۲} ~~کل~~ ^{۴۲۳} ~~کل~~ ^{۴۲۴} ~~کل~~ ^{۴۲۵} ~~کل~~ ^{۴۲۶} ~~کل~~ ^{۴۲۷} ~~کل~~ ^{۴۲۸} ~~کل~~ ^{۴۲۹} ~~کل~~ ^{۴۳۰} ~~کل~~ ^{۴۳۱} ~~کل~~ ^{۴۳۲} ~~کل~~ ^{۴۳۳} ~~کل~~ ^{۴۳۴} ~~کل~~ ^{۴۳۵} ~~کل~~ ^{۴۳۶} ~~کل~~ ^{۴۳۷} ~~کل~~ ^{۴۳۸} ~~کل~~ ^{۴۳۹} ~~کل~~ ^{۴۴۰} ~~کل~~ ^{۴۴۱} ~~کل~~ ^{۴۴۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳} ~~کل~~ ^{۴۴۴} ~~کل~~ ^{۴۴۵} ~~کل~~ ^{۴۴۶} ~~کل~~ ^{۴۴۷} ~~کل~~ ^{۴۴۸} ~~کل~~ ^{۴۴۹} ~~کل~~ ^{۴۴۱۰} ~~کل~~ ^{۴۴۱۱} ~~کل~~ ^{۴۴۱۲} ~~کل~~ ^{۴۴۱۳} ~~کل~~ ^{۴۴۱۴} ~~کل~~ ^{۴۴۱۵} ~~کل~~ ^{۴۴۱۶} ~~کل~~ ^{۴۴۱۷} ~~کل~~ ^{۴۴۱۸} ~~کل~~ ^{۴۴۱۹} ~~کل~~ ^{۴۴۲۰} ~~کل~~ ^{۴۴۲۱} ~~کل~~ ^{۴۴۲۲} ~~کل~~ ^{۴۴۲۳} ~~کل~~ ^{۴۴۲۴} ~~کل~~ ^{۴۴۲۵} ~~کل~~ ^{۴۴۲۶} ~~کل~~ ^{۴۴۲۷} ~~کل~~ ^{۴۴۲۸} ~~کل~~ ^{۴۴۲۹} ~~کل~~ ^{۴۴۳۰} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳} ~~کل~~ ^{۴۴۳۴} ~~کل~~ ^{۴۴۳۵} ~~کل~~ ^{۴۴۳۶} ~~کل~~ ^{۴۴۳۷} ~~کل~~ ^{۴۴۳۸} ~~کل~~ ^{۴۴۳۹} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۰} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۱} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۳} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۴} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۵} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۶} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۷} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۸} ~~کل~~ ^{۴۴۳۱۹} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۰} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۱} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۳} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۴} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۵} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۶} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۷} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۸} ~~کل~~ ^{۴۴۳۲۹} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۰} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۳} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۴} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۵} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۶} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۷} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۸} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۹} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۰} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۱} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۲} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۳} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۴} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۵} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۶} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۷} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۸} ~~کل~~ ^{۴۴۳۳۱۹} <del

۱۷-۱۱:۶

۱۳ به خانه ای^w وارد شوید زمانبکه از آنجا حرکت کنید، همانجا بسازید. ۱۴ اگر در جائی شما را پذیرا
برزنه^x و به شما گوش نخواهد^y بدهد، از آنجا خاکی را که زیر پاهایتان است^z به شهادتی
مت^{۲:۳} علیه ایشان^۲ بستکانید.^{۱۵} و ایشان بر لملطفده و ندا دادند که توبه کنند.^{۱۶} و بسیاری از شیاطین
را^{۱۷} از آن دادند و بسیاری از بی‌پاکی‌ها را با روغن تدهین کرده^a و آنان را شفای^b دادند.
رر زندان

هیرودیس هیرودیس عیسی

(متی ۲:۱۴؛ لوقا ۹:۷-۹؛ امرار شنیده^c)
۱۴ و هیرودیس^d از نسلی می‌باشد، زیرا نام وی مشهور شده بود^e و می‌گفتند: «این یعنی
تعمیدگر است که از میان مردان^f بیفخر^g است و برای^h ایمⁱ که از او معجزات بظهور می‌رسد^j»؛
۱۵ و دیگران می‌گفتند: «این الباس^k است»؛ دیگران می‌گفتند: «این یک پیامبر^l بیانند دیگر
پیامبران^m است.» ۱۶ اما هیرودⁿ از نسلی^{۱۷} بیفخر^{۱۸} گفت: «که^{۱۹} که^{۲۰} سرش
را بریده‌اند، یعنی^{۲۱} یعنی^{۲۲} می‌توست که^{۲۳} بیفخر^{۲۴} است!»
تیام^{۲۵} روزه

قتل یعنی تعیید دهنده

(متی ۱۴:۱۲-۳؛ لوقا ۱۹:۳-۲۰)

۱۷ زیرا هیرود^{۲۶} بود که فرستاده بود یعنی^{۲۷} را دستگیر کنند و اینها هر زندان^{۲۸} بدد^{۲۹} کشیده بود،
منشی

۲۰:۳ - مرقس که نظریات مختلف درباره عیسی را
بررسی شمارد بلهای^{۳۰-۳۱} موضع مطالب مربوط به
۲۰:۲۲-۸ را آماده می‌کند^{۳۲} می‌خواهد جنبه منحصر بفرد
شخصیت عیسی و رسالت او را نشان دهد همانگونه که
در مطالب ۸-۲۱:۶ آشکار خواهد شد.

d - ترجمه تحت اللفظی: «بدین سبب قدرت‌ها در او^{۳۳} کمل^{۳۴}
که^{۳۵} می‌کنند.»

۲۰:۴ - منظور پذیرایی است که از^{۳۶} بعمل
می‌آوردند. (ر.ک. ۲۴:۷)

X - ر.ک. مت ۱۰:۱۰ b ۱۰:۱۰ a

y - ر.ک. ۴۴:۱

z - منظور توبه ای است که با آمدن ملکوت خدا
ضروری است. ر.ک. ۱۰:۱.

a - ندهین که با روغن الجسام می‌شود، در اینجا

b - عنوان دارویی پزشکی نیست. (ر.ک. لو ۳۴:۱۰) بلکه

c - عملی با نیروی معجزه، آسا است چنانکه لمس کردن یا

d - دست گذاشت^{۳۷} بر روی کسی نیز چنین است.

e - ر.ک. لو ۱:۳ X منظور هیرود^{۳۸} آتش پاس است که

f - مرقس او را پادشاه می‌خواند در صورتیکه عنوان

g - رسمی او «تیمور^{۳۹}» بوده که^{۴۰} سکولار ویوس^{۴۱}

h - این فرم از رؤای^{۴۲} می‌نمایم

i - در مردم^{۴۳} از روایت^{۴۴} روحانی^{۴۵} می‌نیزد

j - در روایت^{۴۶} می‌نمایم

k - مفصل‌تر از روایت^{۴۷} اینجا می‌نمایم

l - مفصل‌تر از روایت^{۴۸} می‌نمایم

m - مفصل‌تر از روایت^{۴۹} می‌نمایم

n - مفصل‌تر از روایت^{۵۰} می‌نمایم

o - مفصل‌تر از روایت^{۵۱} می‌نمایم

p - مفصل‌تر از روایت^{۵۲} می‌نمایم

q - مفصل‌تر از روایت^{۵۳} می‌نمایم

r - مفصل‌تر از روایت^{۵۴} می‌نمایم

s - مفصل‌تر از روایت^{۵۵} می‌نمایم

t - مفصل‌تر از روایت^{۵۶} می‌نمایم

u - مفصل‌تر از روایت^{۵۷} می‌نمایم

v - مفصل‌تر از روایت^{۵۸} می‌نمایم

w - مفصل‌تر از روایت^{۵۹} می‌نمایم

x - مفصل‌تر از روایت^{۶۰} می‌نمایم

y - مفصل‌تر از روایت^{۶۱} می‌نمایم

z - مفصل‌تر از روایت^{۶۲} می‌نمایم

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۱۷-۱۱:۶

۲۹-۱۸:۶

بغاطر هیرودیا^{۱۸} زن برادرش فیلیپس^{۱۹} که به همسری گرفته بود ^{۲۰} زیرا یعنی به هیرود می‌گفت: «تو مجاز نیست^{۲۱} زن برادرت را داشته باشی^{۲۲}.» هیرودیا^{۲۳} علیه او بود و می‌خواست او را بکشتند چنان‌که ولی نمی‌توانست. ^{۲۴} زیرا هیرود از ^{۲۵} چنین می‌ترسد و این‌ها مردی درست‌بگار و مقدس می‌دانست و از او حمایت می‌کرد و پس از ^{۲۶} این‌ها همچنان‌که ^{۲۷} علیه او باشد بود^{۲۸} و ^{۲۹} با وجود این طب خاطر ^{۳۰} خواسته باشد. ^{۳۱} ^{۳۲} فرا رسید، وقتی هیرود ^{۳۳} غنایمت سالگرد تولد خود ضیافتی برای بزرگان^{۳۴}، برای افسران^{۳۵} و معتمدان جلیل می‌داد. ^{۳۶} ^{۳۷} و دختر هیرودیاد^{۳۸} ^{۳۹} وارد شده، رقصید و هیرود و مهمنانش را خوش آمد و ^{۴۰} شده به دخترک گفت: «هر چه می‌خواهی از من درخواست کن و من پستو خواهم داد^{۴۱}» ^{۴۲} برای او قسم خورد: «هر آنچه ^{۴۳} برخواهی، آن را پستو خواهم داد^{۴۴} نصف ^{۴۵} شکست من^{۴۶}». ^{۴۷} او ^{۴۸} شده به مادرش گفت: «چه باید درخواست کنم؟» ^{۴۹} او گفت: «سر یعنی تعمیدگر را». ^{۵۰} و همان دم به شتاب ^{۵۱} کشیده ^{۵۲} و از آن راه رفته ^{۵۳} اعلام کرد: «می‌خواهم که هم اینک بر روی یک سینی سر یعنی تعمیدگر هنده نزد شاه^{۵۴} ^{۵۵} از ^{۵۶} اعلام کنم^{۵۷}» ^{۵۸} شاه سیار غمگین شد اما بخاطر سوگندهاش و میهمانان، نخواست را بمن بدھی». ^{۵۹} شاه سیار غمگین شد اما بخاطر سوگندهاش و میهمانان، نخواست دیگرها^{۶۰} او را رد کند. ^{۶۱} و همان دم ^{۶۲} شاه دژخیمی را بنا فرمان آوردند سر (یعنی) بفرستاد. و او برای بریدن سر به زندان رفت. ^{۶۳} ^{۶۴} پس از شرش را بر یک سینی آورده و به دخترک داد و دخترک آن را به مادرش داد. ^{۶۵} و شاگردانش ^{۶۶} آمده چشیدش را برداشتند و در ^{۶۷} قبرگش نهادند.

می باشد ر.ک. ۱۳-۱۱:۹ h - پنا بگفته فلایویس ژوف، هیرودیاد در ابتدا زوجه نابارداری هیرود آتش پاس بوده که او هم هیرود کلم داشته و در زنسته است. نابارداری دیگر او بنام فیلیپس همکشکن ایطربه و تراخوفس بوده. ر.ک. لو ۱۳:۱۴ مت f این شخص سالومه دختر هیرودیاد را بزند گرفته بود. ضمناً هیرودیاد نواذه هیرود کبیر و برادرزاده هیرود ^{کلم}، پاس بوده است.

۱۴: متن ۵ - ر.ک. صورت دیگری از این عبارت: «کارهای زیادی کرده» که شاید اصطلاحی در زبانهای سامی است و به منی: «غالباً از او شنوازی داشت» می‌باشد یا ترجمه دیگری که کمتر متحمل است: «از او سوالهای زیادی کرده.»

- صورت دیگری: «دخترش هیرودیاد»

گزارش صورخ بهودی ~~لطف~~ زوف مقایسه کرد. با
بگفته مورخ مذکور هیرود آنی پاس یعنی را که در دز
ماخرون زندانی بود از بین برد. ~~لطف~~ حمله دختر
سلطان نباطیه را طلاق داده و هیرود دیاد را به زنی اختیار
کرده بود در جنگی که بدین سبب با سلطان نباطیه کرد
شکست خورد و مردم این شکست را به سبب قتل یعنی
~~لطف~~ ~~جوان~~ گفته‌اند تعبیر می‌کردند. روایت مرقس با
آنکه به ~~سهم~~ گزارش فلامبوس زوف ~~لطف~~

نهاده از نظر شرح جزئیات مبهم است (همین پندت یادداشت (h) ولی مذهبی جلابت ممکن نباشد. ضمناً این مرود تنها قسمتی از الجیل مرقس است که مربوط به عیسی نیست ولی با هدف و منظور کتاب مبارکتی ندارد بدین معنی که با آمدن یحیی موضع بازگشت الیاس بعنوان **الله** پیشگام مسیح موعود به حققت است، **اما** مشاش، **اما** افسوس عیسی.

۳۰-۳۰:۶

عیسی دیر هزار ررا از هزار را می راند

باز گشت رسولان، گوشنچن عیسی و نخستین تکشنهن

(متى ۱۴:۱۲-۲۱؛ لوقا ۱۰:۹-۱۷؛ یوحنا ۱:۶-۱۵)

۲۰ و رسولان^۱ به نزد عیسی^۲ گرد آمده و آنچه کرده و همه آنچه را آموزش داده بودند^۳ به وی پرداختند. ۲۱ و او به ایشان گفت: «شما به کثیری خوده، در جانی خلوت آندگی بیسانید.» ۲۰:۳ زیرا افراد بیشمایری می آمدند و می رفتدند و آنان حتی وقت غذا خوردن نداشتند. ۲۲ و با قایقه^۴ که از آنها می روندند^۵ به جانی خلوت رفتدند. ۲۳ و کثیر دیدند که این عیسی خود را بسیاری^۶ ایشان^۷ را باز شناختند و پیاده^۸ از همه شهرها به آنجا شتابندند و همچنان^۹ ایشان رسیدند. ۲۴ و هنگام پیاده شدن از قایق^{۱۰} جمعیت کثیری را دید و به آنان ملکوت^{۱۱} زیرا چون گوشتندان بی شبان^{۱۲} بودند، و به آموختن بسیار چیزها به آنان پهلوفتند^{۱۳}. ۲۵ و چون ساعت دیر وقت بود، شاگردانش به نزد او آمدند

۱۱ - ارتباط قسمت بعدی مطالب (به یادداشت قبلی

مراجعه نمایید) با تمرين آموزشی که رسولان برای رسالت

آینده خود انجام داده اند نشان می دهد که عیسی به آنان یا ملکوت ساقی را زنده خواهد

خواهد گفت و تاچپه و طبیعت ای داروه و راز تنه^{۱۴} انتهای اصلمندو^{۱۵} خوبیت خود را بدانند.به حال مرقس^{۱۶} تأکید می کند^{۱۷} هم‌ستگی رسولان

با عیسی نسبت به سایر مردمان بیشتر است (بندهای

که^{۱۸} باشند) آن^{۱۹} این^{۲۰} نشست مردم^{۲۱} از^{۲۲} این^{۲۳} شرکت می کنند (بندهایکه^{۲۴} باشند) و خذیله^{۲۵} مردم را به انجام می رسانند (بندهایکه^{۲۶} باشند) و راز^{۲۷} خود را^{۲۸} بگشایند^{۲۹} (بندهایکه^{۳۰} باشند) و راز^{۳۱} خود را^{۳۲} بگشایند^{۳۳} (بندهایکه^{۳۴} باشند) و راز^{۳۵} خود را^{۳۶} بگشایند^{۳۷} (بندهایکه^{۳۸} باشند) و راز^{۳۹} خود را^{۴۰} بگشایند^{۴۱} (بندهایکه^{۴۲} باشند) و راز^{۴۳} خود را^{۴۴} بگشایند^{۴۵} (بندهایکه^{۴۶} باشند) و راز^{۴۷} خود را^{۴۸} بگشایند^{۴۹} (بندهایکه^{۵۰} باشند) و راز^{۵۱} خود را^{۵۲} بگشایند^{۵۳} (بندهایکه^{۵۴} باشند) و راز^{۵۵} خود را^{۵۶} بگشایند^{۵۷} (بندهایکه^{۵۸} باشند) و راز^{۵۹} خود را^{۶۰} بگشایند^{۶۱} (بندهایکه^{۶۲} باشند) و راز^{۶۳} خود را^{۶۴} بگشایند^{۶۵} (بندهایکه^{۶۶} باشند) و راز^{۶۷} خود را^{۶۸} بگشایند^{۶۹} (بندهایکه^{۷۰} باشند) و راز^{۷۱} خود را^{۷۲} بگشایند^{۷۳} (بندهایکه^{۷۴} باشند) و راز^{۷۵} خود را^{۷۶} بگشایند^{۷۷} (بندهایکه^{۷۸} باشند) و راز^{۷۹} خود را^{۸۰} بگشایند^{۸۱} (بندهایکه^{۸۲} باشند) و راز^{۸۳} خود را^{۸۴} بگشایند^{۸۵} (بندهایکه^{۸۶} باشند) و راز^{۸۷} خود را^{۸۸} بگشایند^{۸۹} (بندهایکه^{۹۰} باشند) و راز^{۹۱} خود را^{۹۲} بگشایند^{۹۳} (بندهایکه^{۹۶} باشند) و راز^{۹۷} خود را^{۹۸} بگشایند^{۹۹} (بندهایکه^{۱۰۰} باشند) و راز^{۱۰۱} خود را^{۱۰۲} بگشایند^{۱۰۳} (بندهایکه^{۱۰۴} باشند) و راز^{۱۰۵} خود را^{۱۰۶} بگشایند^{۱۰۷} (بندهایکه^{۱۰۸} باشند) و راز^{۱۰۹} خود را^{۱۱۰} بگشایند^{۱۱۱} (بندهایکه^{۱۱۲} باشند) و راز^{۱۱۳} خود را^{۱۱۴} بگشایند^{۱۱۵} (بندهایکه^{۱۱۶} باشند) و راز^{۱۱۷} خود را^{۱۱۸} بگشایند^{۱۱۹} (بندهایکه^{۱۲۰} باشند) و راز^{۱۲۱} خود را^{۱۲۲} بگشایند^{۱۲۳} (بندهایکه^{۱۲۴} باشند) و راز^{۱۲۵} خود را^{۱۲۶} بگشایند^{۱۲۷} (بندهایکه^{۱۲۸} باشند) و راز^{۱۲۹} خود را^{۱۳۰} بگشایند^{۱۳۱} (بندهایکه^{۱۳۲} باشند) و راز^{۱۳۳} خود را^{۱۳۴} بگشایند^{۱۳۵} (بندهایکه^{۱۳۶} باشند) و راز^{۱۳۷} خود را^{۱۳۸} بگشایند^{۱۳۹} (بندهایکه^{۱۴۰} باشند) و راز^{۱۴۱} خود را^{۱۴۲} بگشایند^{۱۴۳} (بندهایکه^{۱۴۴} باشند) و راز^{۱۴۵} خود را^{۱۴۶} بگشایند^{۱۴۷} (بندهایکه^{۱۴۸} باشند) و راز^{۱۴۹} خود را^{۱۵۰} بگشایند^{۱۵۱} (بندهایکه^{۱۵۲} باشند) و راز^{۱۵۳} خود را^{۱۵۴} بگشایند^{۱۵۵} (بندهایکه^{۱۵۶} باشند) و راز^{۱۵۷} خود را^{۱۵۸} بگشایند^{۱۵۹} (بندهایکه^{۱۶۰} باشند) و راز^{۱۶۱} خود را^{۱۶۲} بگشایند^{۱۶۳} (بندهایکه^{۱۶۴} باشند) و راز^{۱۶۵} خود را^{۱۶۶} بگشایند^{۱۶۷} (بندهایکه^{۱۶۸} باشند) و راز^{۱۶۹} خود را^{۱۷۰} بگشایند^{۱۷۱} (بندهایکه^{۱۷۲} باشند) و راز^{۱۷۳} خود را^{۱۷۴} بگشایند^{۱۷۵} (بندهایکه^{۱۷۶} باشند) و راز^{۱۷۷} خود را^{۱۷۸} بگشایند^{۱۷۹} (بندهایکه^{۱۸۰} باشند) و راز^{۱۸۱} خود را^{۱۸۲} بگشایند^{۱۸۳} (بندهایکه^{۱۸۴} باشند) و راز^{۱۸۵} خود را^{۱۸۶} بگشایند^{۱۸۷} (بندهایکه^{۱۸۸} باشند) و راز^{۱۸۹} خود را^{۱۹۰} بگشایند^{۱۹۱} (بندهایکه^{۱۹۲} باشند) و راز^{۱۹۳} خود را^{۱۹۴} بگشایند^{۱۹۵} (بندهایکه^{۱۹۶} باشند) و راز^{۱۹۷} خود را^{۱۹۸} بگشایند^{۱۹۹} (بندهایکه^{۱۹۹} باشند) و راز^{۲۰۰} خود را^{۲۰۱} بگشایند^{۲۰۲} (بندهایکه^{۲۰۳} باشند) و راز^{۲۰۴} خود را^{۲۰۵} بگشایند^{۲۰۶} (بندهایکه^{۲۰۷} باشند) و راز^{۲۰۸} خود را^{۲۰۹} بگشایند^{۲۱۰} (بندهایکه^{۲۱۱} باشند) و راز^{۲۱۲} خود را^{۲۱۳} بگشایند^{۲۱۴} (بندهایکه^{۲۱۶} باشند) و راز^{۲۱۷} خود را^{۲۱۸} بگشایند^{۲۱۹} (بندهایکه^{۲۲۰} باشند) و راز^{۲۲۱} خود را^{۲۲۲} بگشایند^{۲۲۳} (بندهایکه^{۲۲۴} باشند) و راز^{۲۲۵} خود را^{۲۲۶} بگشایند^{۲۲۷} (بندهایکه^{۲۲۸} باشند) و راز^{۲۲۹} خود را^{۲۳۰} بگشایند^{۲۳۱} (بندهایکه^{۲۳۲} باشند) و راز^{۲۳۳} خود را^{۲۳۴} بگشایند^{۲۳۵} (بندهایکه^{۲۳۶} باشند) و راز^{۲۳۷} خود را^{۲۳۸} بگشایند^{۲۳۹} (بندهایکه^{۲۴۰} باشند) و راز^{۲۴۱} خود را^{۲۴۲} بگشایند^{۲۴۳} (بندهایکه^{۲۴۴} باشند) و راز^{۲۴۵} خود را^{۲۴۶} بگشایند^{۲۴۷} (بندهایکه^{۲۴۸} باشند) و راز^{۲۴۹} خود را^{۲۵۰} بگشایند^{۲۵۱} (بندهایکه^{۲۵۲} باشند) و راز^{۲۵۳} خود را^{۲۵۴} بگشایند^{۲۵۵} (بندهایکه^{۲۵۶} باشند) و راز^{۲۵۷} خود را^{۲۵۸} بگشایند^{۲۵۹} (بندهایکه^{۲۶۰} باشند) و راز^{۲۶۱} خود را^{۲۶۲} بگشایند^{۲۶۳} (بندهایکه^{۲۶۴} باشند) و راز^{۲۶۵} خود را^{۲۶۶} بگشایند^{۲۶۷} (بندهایکه^{۲۶۸} باشند) و راز^{۲۶۹} خود را^{۲۷۰} بگشایند^{۲۷۱} (بندهایکه^{۲۷۲} باشند) و راز^{۲۷۳} خود را^{۲۷۴} بگشایند^{۲۷۵} (بندهایکه^{۲۷۶} باشند) و راز^{۲۷۷} خود را^{۲۷۸} بگشایند^{۲۷۹} (بندهایکه^{۲۸۰} باشند) و راز^{۲۸۱} خود را^{۲۸۲} بگشایند^{۲۸۳} (بندهایکه^{۲۸۴} باشند) و راز^{۲۸۵} خود را^{۲۸۶} بگشایند^{۲۸۷} (بندهایکه^{۲۸۸} باشند) و راز^{۲۸۹} خود را^{۲۹۰} بگشایند^{۲۹۱} (بندهایکه^{۲۹۲} باشند) و راز^{۲۹۳} خود را^{۲۹۴} بگشایند^{۲۹۵} (بندهایکه^{۲۹۶} باشند) و راز^{۲۹۷} خود را^{۲۹۸} بگشایند^{۲۹۹} (بندهایکه^{۲۹۹} باشند) و راز^{۳۰۰} خود را^{۳۰۱} بگشایند^{۳۰۲} (بندهایکه^{۳۰۳} باشند) و راز^{۳۰۴} خود را^{۳۰۵} بگشایند^{۳۰۶} (بندهایکه^{۳۰۸} باشند) و راز^{۳۰۹} خود را^{۳۱۰} بگشایند^{۳۱۱} (بندهایکه^{۳۱۲} باشند) و راز^{۳۱۳} خود را^{۳۱۴} بگشایند^{۳۱۵} (بندهایکه^{۳۱۶} باشند) و راز^{۳۱۷} خود را^{۳۱۸} بگشایند^{۳۱۹} (بندهایکه^{۳۲۰} باشند) و راز^{۳۲۱} خود را^{۳۲۲} بگشایند^{۳۲۳} (بندهایکه^{۳۲۴} باشند) و راز^{۳۲۵} خود را^{۳۲۶} بگشایند^{۳۲۷} (بندهایکه^{۳۲۸} باشند) و راز^{۳۲۹} خود را^{۳۳۰} بگشایند^{۳۳۱} (بندهایکه^{۳۳۲} باشند) و راز^{۳۳۳} خود را^{۳۳۴} بگشایند^{۳۳۵} (بندهایکه^{۳۳۶} باشند) و راز^{۳۳۷} خود را^{۳۳۸} بگشایند^{۳۳۹} (بندهایکه^{۳۴۰} باشند) و راز^{۳۴۱} خود را^{۳۴۲} بگشایند^{۳۴۳} (بندهایکه^{۳۴۴} باشند) و راز^{۳۴۵} خود را^{۳۴۶} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه^{۳۴۵} باشند) و راز^{۳۴۶} خود را^{۳۴۷} بگشایند^{۳۴۷} (بندهایکه^{۳۴۸} باشند) و راز^{۳۴۹} خود را^{۳۴۱} بگشایند^{۳۴۱} (بندهایکه^{۳۴۲} باشند) و راز^{۳۴۳} خود را^{۳۴۴} بگشایند^{۳۴۴} (بندهایکه

حران

سری ناریه (دعای)

پاره

دوماهی را گرفته، ~~چشم~~ ^{کم} آسمان ~~بلطفه~~ برکت ^{خواه} و نانها را ~~کند~~ کرد و به شاگردان ~~خواه~~
می داد تا ~~باید~~ ^{از} زمزمه ~~کند~~ و همین طور دو ماهی را بین ^{همه} قسمت کرد. ۴۲ و همه خوردن و
سیر شدند. ۴۳ و ~~شما~~ را ~~بیشتر~~ دوازده سید ^{پیشتر} ماهی ها را. ۴۴ و کسانی که نانها
را خوردند بودند پنج هزار ^{خواه} بودند.

گر

عیسی بر دریا راه می رود

(متی ۱۴:۲۲-۳۳، یوحنا ۶:۲۱-۱۶)

۴۵ و همان دم شاگردان خود را وادر ساخت تا در قایق سوار شده پیشا پیش وی به ~~کوشه~~ ^{نیز} بیک
بیت صیدا^a بروند در حالیکه خودش ^{جیز} جمعیت را مرضی می کرد. ۴۶ و ~~کند~~ از آنان جدا شد، برای
نیایش^b به کوهستان رفت. ۴۷ و ~~شما~~ شامگاه ~~فرا~~ ^{فرا} ^{لطف}، قایق در میان دریا^c بود و وی تنها بر
خشکی. ۴۸ و با دیدن ایشان که به رحمت پارو می زندن، (زیرا باد در جهت مختلف ایشان بود) نزدیک
پاس چهارم شب^d بر روی دریا^e راه رفته بسوی ایشان می آید و نزدیک بود از ایشان پنگرده.^f

سوی رانی طرف

۲ - این رقم با ترتیباتی که در پله ۴۰ توصیف شده
بود تطبیق می نماید و همچنین بگزنهای یاد آور ~~آنها~~ ^{تو}
جمع قوم اسرائیل می باشد.

۳ - در بعضی از نسخه های دست نوشته عبارت «بر
ملطف دیگر» تصویر نشده و بعضی از ~~حکیم~~ ^{کن} معتقدند
این نکته جزیی از مت ۲۲:۱۴ است اخذ گردیده است. اصولاً
در این قسمت محل جغرافیایی وقوع قضایا ~~همه~~ ^{هم}
نامعلوم است و فی توان مشخص نمود محل وقوع
قضیه ای که قبل از مرس روایت کرده کجا است (ر.ک.
۷:۲۱، ۸:۳۱) بیت صیدا در ساحل پنهانه اردن، قبل
از اینکه به دریاچه طبریه برسید قرار دارد.

b - ر.ک. بور ۱۰:۶

۴ - «در حدود پاس چهارم شب» یعنی بین ساعت ۳
الی ۶ بعد از نیمه شب. (ر.ک. ۳۵:۱۲)

۵ - «لگدمال کردن بلندیهای دریا» مختص خدا
است. (ایوب ۹:۸؛ ر.ک. میز ۷۷:۲۰؛ بنیس ۵:۲۴)
همچنین تسلط بر دریا (مز ۶۵:۸؛ ۷۷:۱۷؛ ۸۹:۱۰؛ ۲۹:۱۰)

k

۶ - فعل «گذشت» در اینجا گذشت جلال ~~و~~ ^و

قرمان؛ مقررات جامعه مذهبی ۲:۲۰-۲۱؛ مقررات
المجمن پیران کلیسا ۱:۲۹-۲:۲۱؛ نوشته دمشق

الف ۱:۱؛ کتاب جنگ ۱:۴-۱:۱۶. ۵:۱۶-۱۷؛ ر.ک. هنخ
۳:۶۹ درباره ~~نیز~~ فرشتگان)

x - منظور دعای نیایش و سپاسگزاری است که در
آن دوران جزو آداب مذهبی یهودیان ضمن تکه کردن نان
در سفره انجام می شده است. چنانکه در آداب مذهبی
مسیحیان نیز معمول است ولی مفهوم جدیدی گرفته
است. دعای برکت دادن فرستی بدلست می دهد تا
نعمت هایی را که خدا به ملت خود عطا فرموده است
یاد آوری نمایند ضمناً معنی ~~نیز~~ تقسیم کردن نان
بیان شود.

y - سیدهای محکمی که با ترکه های بید بافتند شده و
برزره، روزه و قدره ای یهودیان در آنها آذوقه حصل می کردند. دوازده سید به

z - تعداد رسولان استم (لند ۳۰) که نقش تعالی آنان در این

روایت ذکر شده است. موضوع تکه های باقیمانده نشان
دهنده وفور نعمت (۲۶-۲۷:۴-۳۵:۴) بوده و جمع

آری آنها اشاره به آن است که برای شرکت کنندگان
دیگر نیز بوسیله رسولان غذا فراهم خواهد بود.

مکانیزم
Mechanism

۴۹ ایشان با دیدن وی که بر دریا راه می‌رود ~~نه بیند~~^{نه بیند} که شبحی ~~لهله~~^{لهله} و فربادها کشیدند؛
۵۰ زیرا همه او را دیده و هراسان شده بودند، اما وی همان دم با ایشان حرف زده و به ایشان گفت:
«شجاعت داشته باشید، من هستم ^ف نترسید». ^{۵۱} و به نزد ایشان به قایق سوار شده و با
فرونشست و ایشان در درون خود در شکفتی کامل بودند؛ ^{۵۲} زیرا از موضوع نانها ^{۵۳} هیچ چیز
نهفمیده بزدند، بلکه قلبشان سخت ^{که بره}^{که بره} ^{که بره}!

در مانهای جنیسارت

(متى ١٤: ٣٤ - ٣٦)

۵۴ پس از گذشتن از [دریا] در جنیمارت^۱ به خشکی رسیدند و پهلو گرفتند. ۵۴ و همین که از
فایق^۲ شدند، همان دم اوی را باز شناختند.^۳ مردم همه ناحیه را در نوردهیدند و کسانی را که
سر^۴ بیخ^۵ بوده بر روی بستر شان [عمل می گردند]^۶ به جانی که شنیده بودند در آنجاست ^۷ و ^۸.^۹ و
هر جا که وی بدانجا وارد می شد، چه در روستاهای و چه در شهرها یا در دهکده‌ها، بیماران را در
میدانهای عمومی می گذاشتند و از وی درخواست می کردند ^{۱۰} حاشیه رهای^{۱۱} وی را لمس کنند

الرَّحْمَن

خدارا مختار موسى والیاس بیاد من آورد (خروج ۲۲:۱۹، ۳۴:۶؛ یونانی؛ پاد ۱۱:۱۹ یونانی). خدا را درک نمی کنند (۸:۱۷-۲۱) در وجود عیسی قدرت خدا تجلی می کند که قوم خود را در صحراء سیر کرده و بر

ولی ر.ک. لو ۲۴:۲۸

۴- ترجمه از **الخطب** «من هستم» که کلام و حق خدایی ملک است (خروج ۱۴:۳، شت ۲۹:۲۲، آش ۴:۴۱، ۴۲، ۱۳:۱۰، ۲۸، ۲۴:۸، ۵۸ عیسی آن را در مورد خود بکار می برد. مرقس بدون اینکه به این

خدایی ملکه (خروج ۱۴:۳)؛ تث ۲۹:۲۲؛ اش ۴:۲۱؛
شده است برای درک اعمال و خدا مسدود (۱۰:۱۳، ۱۰:۱۴) و در برو ۸:۲۸، ۲۴:۵۸ عیسی آن را در
مورد خود بکار می برد. مرقس بدون اینکه به این

۹- جنبسارت جلگه ای حاصلخیز در جنوب غربی
کفرناحوم می باشد. پیشوایی من توانی محل حقیقت آن را
تثبیت نمود و با آنچه در ~~۴۵~~^{۴۶} میلادی مذکور است
سبعين سال پیش مطابق با آن می باشد. امکان دارد مرقس این مطالب را از
متابع مختلفی گرفته باشد.

۹- منظرة عمومي شنا دادن بیماران که عیسی الجام
می دهد و شور و هیجان مردم را در دو مورد ۳۴-۳۲:

k - ذکر «حاشیه رداش» که نکته‌ای جزئی است
شان از دهد عسق قهانی بود، ایامیت می‌گردید

مکالمہ جلسہ میں یہ بحث رکھتے ہیں۔

خدا را ~~مکتو~~ موسی و الیاس بیاد من آورده (خرسچ ۲۳:۲۲؛ ۲۴:۶؛ یونانی: ۱-پاد ۱۹:۱۱ یونانی).

ولی ر.ک. لو ۲۸:۲۴

۴- ترجمة **الخطب** «من هستم» که کلام و مخاطب ایشان است (خروج ۱۴:۳، شت ۲۹:۲۲، اش ۴:۴۱؛ ۱۳:۱۰، ۱۴:۸، ۲۴:۸ عیسی آن را در مورد خود بکار می برد. مرقس بدون اینکه به این

صراحت گفته باشد این روایت را بعنوان تجھیل راز وجود عیسیٰ، پسر خدا درک می‌نماید بدین سبب در روایت‌های

الهای مانع طبیعی توصیه هایی : «مترسید»،
داشته باشید» آمده است. که فقط در اخیل
مرقس و در اینجا است. ر.ک. پو ۲۳:۱۶) این توصیه ها

اثر حضور عیسی را در میان مخاطرات بیان می کنند و در اینجا مخاطرات بصورت دریا نشان داده شده است.

g - مرقس دو روابط قبلی را کاملاً ببکدیگر لهمه مربوط ساخته و آنها را با اند نشانه هایی می داند که لهمه شاگردان هستند.

دیوانی دستی میرزا محمد حسین شمس الدین سخاواری

و همه کسانی که آن را لمس می کردند نجات می یافتدند.^۱

مباحثه بفرسین و قصه با فریسین

متی ۱۵:۲۰

۷ فریسین و تئی چند از کاتیان از اورشلیم آمدند به نزد او جمع می شدند^۳، و چون مهربان برخی از شاگردانش خود را با دستهای آلوهه یعنی ناشسته^۴ می خورند...
در واقع فریسین و همه یهودیان که به سنت چهارمین وابسته اند بدون آنکه دستها را با دقت^۵ شسته باشند غذا نمی خورند،^۶ و در باز گشت از بازار بدون هستند^۷، غذا نمی خورند و چه بسا چیزهای دیگر هست که بنا به سنت بدانها وابسته اند: آب کشیدن^۸ پیاله ها، تنگهای و سینی های مفرغین^۹ فریسین و کاتیان از او پیشنهاد: «چرا شاگردان تو برابر سنت رفتار نمی کنند، بلکه خلخال خود را با دستهای آلوهه می خورند؟»^{۱۰} به ایشان گفت: «اشعباء در باره شما ای ریاکاران چه خوب پسامبری کرده است! چنان که نوشته شده است^{۱۱}: این قسم ~~بهران~~ بمن احترام می گذارد اما قلبشان بسی از من دور است.^{۱۲} ~~بهران~~ مرا عبادت می کنند زیرا بجای آموختن، آنها آنها می دهند که دستورات آدمیان است!^{۱۳} شما فرمان خدا را به کنار می گذارید و بسنت آدمیان پای بند هستید^{۱۴} و به آنان می گفت: «فرمان خدا را بکلی رد می کنید تا سنت خودتان را نگهدارید.»^{۱۵} یهود موسی گفته است: پدر و مادرت را احترام کن،^{۱۶} آنکس که ~~بهران~~ و مادر

۰ - در اینجا جنبه بهداشتی مطرح نیست بلکه رعایت

است ر.ک. اعد ۱۵:۳۹-۲۸؛ ث ۱۲:۲۲.

یکی از قوانین ~~بهران~~ شرعی یهود است.

۱ - ترجمه تحت الفظی: ~~بهران~~ بمن احترام ر.ک. ۵:۳۴.

p - ترجمه این کلمه دشوار است. ترجمه های دیگر

۲ - بحث و مذاکره طولانی با فریسین در باره

بدین صورت می باشد: «تا به آرزو، ~~بهران~~»

۳ - ~~بهران~~ و پاکی (لهدهای ۱-۲) بر خلاف

علی^{۱۷} زیارت بعضی نسخه ها بزیان یونانی: «بدون اینکه

مرتفقیتی است که عیسی در برابر مردم داشته است

دو ~~بهران~~ ایشان را بکلی رد می کنند تا سنت خودتان را

(ر.ک. همین اختلاف در ۱:۲، ۳:۶، ۴:۳-۲)

پاشیده باشند»

۴ - و بدون دلیل نیست این مذاکرات قبل از

۱۷ - در زیان یونانی: «حمامها»، «تعصیدها» ر.ک.

۵ - عزیمت عیسی از جلیل بسوی سرزمین ~~بهران~~ الجام شده

h ۴:۱

باشد^{۱۸} ۲۴. ضمناً ~~بهران~~ درک مشیت و اراده الہی

۱۸ - ترجمه تحت الفظی: «وسائل مفرغی»

(لهدهای ۱۳-۶) و تشخیص پاکی (لهدهای ۱۳-۲)

t - شامل دستورات و امور واجب بر طبق ~~بهران~~ نزد

که ورای ~~بهران~~ یهود می باشد سوجب گردید الحاد

موسی بود. ~~بهران~~ ^{۱۹} رسمیه ~~بهران~~ ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۳۱۰} ^{۳۳۱۱} ^{۳۳۱۲} ^{۳۳۱۳} ^{۳۳۱۴} ^{۳۳۱۵} ^{۳۳۱۶} ^{۳۳۱۷} ^{۳۳۱۸} ^{۳۳۱۹} ^{۳۳۲۰} ^{۳۳۲۱} ^{۳۳۲۲} ^{۳۳۲۳} ^{۳۳۲۴} ^{۳۳۲۵} ^{۳۳۲۶} ^{۳۳۲۷} ^{۳۳۲۸} ^{۳۳۲۹} ^{۳۳۳۰} ^{۳۳۳۱} ^{۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳} ^{۳۳۳۴} ^{۳۳۳۵} ^{۳۳۳۶} ^{۳۳۳۷} ^{۳۳۳۸} ^{۳۳۳۹} ^{۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۰} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۴} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۵} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۶} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۷} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۸} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۹} ^{۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ^۳

انجیل مرقس

الله يحيى

۱۱) اما شما می‌گویند: هر کس به پدر یا مادرش بگویند لهم بر
هر بهره‌ای که تو امی توانستی از من ببری به قرآن یعنی پیشکش مقدس...
۱۲) ای گزارید کاربران بدم یا مادرش امام دهد? سخن خواهید شد

دیگر می کارید تا ریزی پدر یا درس های اجمام سخن خدا را بتوانند
منقل شده است^۷ نفی کوچکیم و چه بله^۸ چیز های مشابه می کنید! ^۹ و باز با فراخواندن جمعیت
به آنان می گفت: «همه بمن گوش کنید و دست بزنید! ^{۱۰} هیچ چیز در خارج از انسان نیست که در او
باشد! ^{۱۱}

داخل شده بتواند او را آلوه سازد اما جهانگیر از انسان می‌باشد. ^{ججه} است که انسان را آلوه می‌کند.^{۱۶} اگر کسی، ^{ججه} بتواند، بشود^{۱۷} و ^{ججه} بدور از جمعیت به خانه خوش وارد شد، شاگردانش از وی درباره ^{ججه} ^{مشیل}^{۱۸} و به ایشان گفت: «آیا شما هم

این‌ها بین‌اللیزه بی‌ادراک هستند، آیا نمی‌فهمید که هیچ چیزی که از خارج در انسان وارد شود نمی‌تواند او را آلوده سازد؟^{۱۹} زیرا این وارد قلبش نمی‌شود بلکه به معده اش می‌رود تا به فرمایه مذکور در "برداشت از نیزه‌ای از لایه" دست یابد.^{۲۰}

برای میتوافقنده شود بدینسان تمام غذاها را پاک (اعلام/کرد.م) ^{۲۰} و می‌گفت: «انچه از انسان
من خواهد ~~بین~~^{لهم} است که انسان را ~~الواد~~ می‌کند.^{۲۱} زیرا از درون، از قلب انسانها است که
استدللهای بنا؛ روپیگری‌ها، دزدی‌ها، قتل‌ها، زناها، حرص‌ها، هرزگی‌ها، خدوع‌ها، فسق و

فجور، نهود چشمی، کفرگونی، غرور و ~~همه ممکن است~~. ۲۳ همه این چیزهای بد از درون ~~همه امکانات~~ انسان را آلوهه می‌کند.

غورد (و.ك. ۴:۱۱-۱۲)، مرقس در این کلمه معنای نهفته می‌بیند، (۱۳:۴ و.ک. ۹:۴) که فقط به شاگردان عیسی اخْتَهَ می‌شود (و.ک. ۴:۱۰-۱۱) و مربوط به رسالتی است که عیسی بخاطر آن فرستاده شده است (۲۳:۲-۲۷:۴) بدین معنی که فسطخ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ متوحیت‌های غذایی را می‌توان با آمدن ملکوت خدا و سرزمین را شیطان توجه نمود.

b - ترجمه محتوی لفظی: «با پاک ساختن غذاها احتمالاً این نظریه را مرقس از گفتار عیسی درک نموده است. با فسخ ^و الایقانه منوعیت های غذایی هر مانعی از میان برداشته می شد و مسیحیانی که قبلاً یهودی و یا ^{غیر یهودی} تولد نمی توانستند بر سر یک سفره غذا بخورند (ر.ك. اع ۱۰:۱۸؛ غلا ۲:۱۲). قسمتی از اخبار که در باره نان است به موضوع پذیرش ^{کل} الایقانه بر سر

y - **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ** بِعَلْفَرْجِ حَبْشَ شَمَا كِه مِتْقَلْ

کِرْدَه لَبَبَه فَرِسْيَانْ وَ كَاتِبَانْ یَانَدْ حَلْقَه هَاهِي زَخْبِيرْ

اَسْكِنْه سَنْتْ هَاهِي هَسْتَنْدْ كَه اَنْهَا رَا دَرْنَافَتْ كَرْدَه وَ

بَنْوَيْه خُودَ مَتْقَلْ مَيْ سَازَنْدْ. **دَارْعَا دَارِنْدَه اَنْ اَنْ اَنْ**

z - در بعضی از نسخه‌های دست نوشته: «اگر کسی

گوش شنوا دارد بشنود». **عَلَه عَنْ**

a - این کلمه در ایران یونانی بگفته‌هم «تشیل» است

ایات

عیسی در فلسطین، زن سوری - فتیقی

(متی ۱۵:۲۱ - ۲۸) روانه شده

۲۴ پس از آنها به سرزمین صور^c و صیدون رفت و به خانه‌ای وارد شد، می‌خواست کسی نداند اما نتوانست نادیده بگذرد. ۲۵ اما همچنان‌که دخترکی با روحی ناپاک داشت و شنید او را از پنهان آمده به پاهای او افتاد. ۲۶ این زن بیوانی^d، سوری - فتیقی زاده بود و از افراد خواصی تا هیئت^e را از دخترش بیرون براند. ۲۷ «[عیسی] ای زن!» گفت: «بگذار او! فرزندان سیر شوند! زیرا خوب نیست نان کوچک را گرفته و بخوبی توله سکان اندازند.» ۲۸ «[له] در پاسخ به او گفت: «آری! خداوندان! ولی حتی توله سکان همکسر^f از خرد نان کوچک می‌خورند.» ۲۹ و به ۴۴ از و گفت: «بخاطر این هرده برو. ۳۰ از دخترت بیرون شده است.» ۳۰ و آن بخانه خود رفت، گویی^g فرزند را می‌گذاشت در بستر آرمیده و می‌گذاشت بیرون شده براست.

هـ کلپولین، درجه کر و لال

۳۱ و باز از سرزمین صور بیرون شده از راه صیدون^h بسوی دریای جلیل در میان سرزمین اردنⁱ برداشت. ۳۲ به نزد او^j و لالی^k نیم آینه^l و از او درخواست می‌کنند که دست بر او کری^m که بنشاری سکن می‌گذست اورنرⁿ

شروع شده، ولی در بعضی نسخه‌ها این کلمه وجود ندارد.

c - این منطقه در حاشیه شمالی جلیل قرار داشته و

در آن مردمان مختلفی می‌زیستند که بیشترشان که همان

عمران^o بودند، مرقس انگیزه این مسافت را ذکر نکرده است و

- صورت دیگر از این جمله: «از صور و صیدا و

 موضوع ناشناخته مانند عیسی باقصد^p رسالت

سریع دریا بر می‌گردد.» در این تذکر جغرافیایی منظور

مسفایر می‌باشد ولی مرقس روایتی را که پس از

تیغین مسیر دقیق^q نیست بلکه یادآوری شده۲۲-۱ آمیخته با عنوان^r کتابه^s رسالتاست و قایع دو روایت بعدی در سرزمین مشهود^t رخ داده

۲۰-۱:۵ و در

است.

۲۰-۱:۵ و در^u آن^v این^w رسالت- بندوهای^x خداوند می‌داند (بندوهای^y ۲۲-۲۷)، ضمناً به بندوهایمشخص به مرقس^z و هر یک از آنها در آخر یک رشته

۲۱-۱:۴، ۶:۸، ۲:۷ تذکر درباره نان توجه

و قایع سربوط به^{aa} نانها ذکر شده است (ر.ک.).

نمایید).

۳۲ - بندوهای^{bb} خداوند می‌داند (بندوهای^{cc} ۲۲-۲۷)،مشخص به مرقس^{dd} و هر یک از آنها در آخر یک رشته۲۰-۱:۵ و در^{ee} آن^{ff} این^{gg} رسالتو در اینجا در پیش^{hh} نقل گردیده است. متن اشعیا

- e - گلمه در مت وجود ندارد و چنین می‌فهماند

(و.ک. مت ۱۱:۱۱) آنⁱⁱ این^{jj} می‌گذشت (و.ک. ۱۶:۱۶)که المجلل او^{kk} بیان^{ll} بیرون از^{mm} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)و در اینجا در پیشⁿⁿ نقل گردیده است. متن اشعیا

- f - گلمه در مت وجود ندارد و چنین می‌فهماند

(و.ک. مت ۱۱:۱۱) آن^{oo} این^{pp} می‌گذشت (و.ک. ۱۶:۱۶)که المجلل او^{qq} بیان^{rr} بیرون از^{ss} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)

لائماً می‌باشد که در روایت اولی ذکر گردیده بلکه از

گلمه^{tt} از^{uu} بیان^{vv} بیرون از^{ww} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)که المجلل او^{xx} بیان^{yy} بیرون از^{zz} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)گلمه^{tt} از^{uu} بیان^{vv} بیرون از^{ww} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)

لائماً می‌باشد که در روایت اولی ذکر گردیده بلکه از

گلمه^{tt} از^{uu} بیان^{vv} بیرون از^{ww} می‌گذشت (و.ک. ۱۷:۱۷)

برون آورده / صد /

بگذارد.^k او را از جمعیت بهانگاری کنید، انگشتان خوبی را در گوشهاش نهاد، و

بخطه لمس کرد؛^{۳۴} و همه گلهای خود را به آن بسته کرده ناله ای بر گلهای خود و باو

گفت: «افتح!^۱» یعنی «خوب باز شوا»^{۳۵} و همان دم گوشهاش باز شده و بند آز زبانش گشوده

شد و درست حرف می‌زد.^{۳۶} و [عیسی] بآنان سفارش کرد به هیچکس چیزی نگویند، اما هر تدر

بیشتر بآنان سفارش می‌کرد بیشتر ندا می‌دادند.^{۳۷} و مردم بمن [عیسی] می‌گفتند: «همه

کلیم را بخوبی بخواهیم و لایه لایه عرف در من آورده»

کران را بستند و آنها را هر فرم آورد

در هیکلپولیس، دو میان تکشیر خانه عس چهار هزار نفر را عذر (م) دهد

(متی ۱۰: ۳۹ - ۳۹ ر.ك مرقس ۶: ۴۴-۳۰) —

^۱ در آن روزها^m، چون باز جمعیت کثیر گشود و چیزی برای خوردنش نداشتند، شاگردان را

موضوع‌ها و ترکیب جمله‌هایی است که در بیان و میان شفای نایب‌نایان نیز سخن گفته که در روایت دومی ارائه گردیده است (ر.ك. ۲۲:۸).

ف - بدشواری سخن گفته در عهد عتیق این اصطلاح فقط در اش ۵: ۳۵ یونانی بکار رفته است.

ک - اصطلاح معمولی که در عهد جدید بکار می‌رود «گذاشت دست‌ها» است و «دست» بصورت مفرد فقط در اینجا و در مت ۱۸:۹ وجود دارد. این

محض تغییری هم در معنی نیم مدد (یقه). خروج

۱۰: ۲۹ .

۱ - ر.ك. ۴۱:۵ / این کلمه بعدها در

کن بکار خواهد رفت.

m - ر.ك. ۷ ۴۴:۱ مسیح موعود مقرر

است که آشکار گردد (۲۱:۴) جنبه موقتی بودن

این

اعلام آنها از اعلام انجیل پیش می‌گردد (در هر دو

مورد فعل «اعلام کردن» است. ر.ك. ۴۰:۱) در

اینجا هم صنای دستکریمی مردم نهاد پیش

من

روزگار که بوسیله عیسی انجام می‌شود پیش

n - این روایت یعنی هدای ۱۰-۱ شامل همان

می‌زد

نیم... لیکن

بسی خویش خواند و به آنان گفت^۵: «دلم برای این جمعیت من صوفد زیرا سه روز است نزد من مانده‌اند و چیزی برای خوردن ندارند.^۶ و اگر آنان را گذاشتند به خانه‌ها بیشان بفرستم در راه ضعف خواهند کرد و برعی از آنان از دور آمده‌اند^۷»^۸ و شاگردان^۹ به او پاسخ دادند: «چگونه می‌توان اینجا در صحراء^{۱۰} صورا اینان را با نان^{۱۱} سیر کرد؟»^{۱۲} و از ایشان می‌پرسید: «چند نان دارید؟»^{۱۳} گفتند: «هفت»^{۱۴} و او به جمعیت^{۱۵} که روی زمین پنهان شده بودند و هفت نان را گرفته، شکر بجای آورده،^{۱۶} آنها را گذاشتند و به شاگردان خود می‌داد تا گذشتند و ایشان^{۱۷} کنند و آنها را^{۱۸} جمعیت^{۱۹} بسی^{۲۰} می‌زدند.^{۲۱} همچنین چند ماهی کوچک نیز کاشتند با^{۲۲} اینها^{۲۳} فرستند^{۲۴} علی‌الله^{۲۵} از^{۲۶} آنها^{۲۷} کاشتند.^{۲۸} و آنکن خوردند و سیر شدند و بقیه^{۲۹} ها را جمع کردند: هفت سبد^{۳۰}! ۱۵ باری^{۳۱} چهار هزار^{۳۲} نفی^{۳۳} بودند و آنان را روانه کرد.^{۳۴}

در سوچی دلمانوته - فریسان در طلب نشانی از آنستند

(متی ۱۲:۳۹-۴۰؛ ۲۹:۳-۴؛ ترفا ۱۱:۲۹-۳۰=۵۶)

۱۰ و همان دم به کلیق سوار شده با شاگردان خود به ناحیه دلمانوته^{۳۵} آمد.^{۳۶} و فریسان بپرون آمدلای^{۳۷} او په بخت پیوی^{۳۸} داشتند^{۳۹} در خواست نشانه‌ای^{۴۰} اهل^{۴۱} خاک^{۴۲} داشتم، تا وی را بیمار می‌بینیم.^{۴۳}

گرایان است.

من غاید.

۵ - عدد هفت (قبل از هد^{۴۴}) ممکن است بدین سبب در اینجا آمده است که عدد کامل است یا اینکه اشاره به هیئت هفت نفری است که بر طبق اع^{۴۵} ۶-۱:۶ بر خدمات خوان بونانی گرایان نظرات داشتند^{۴۶} و بالآخره اشاره به عدد هفتاد می‌باشد که بر طبق سن قدمی معتقد بودند دنیای^{۴۷} همچنان^{۴۸} به هفتاد ملت تقسیم می‌شده است (ر.ک. لو ۱۱:۱۰). (بر^{۴۹} ۷:۶) (۷)

۶ - در این روایت عیسی ابتکار را در دست دارد و نقش شاگردان فقط در پندهای^{۵۰} ۷-۶ ظاهر می‌شود.

(ر.ک. ۸۳۷:۶)

۷ - این کلمات بوضع ۹:۶ و اش ۶:۴ را بهاد می‌آورند و در جمعیت‌هایی که هشتگان در خلیل خداوند پذیرفته می‌شوند حتماً این مقابسه^{۵۱} را^{۵۲} را^{۵۳} دارک می‌کردند.

۸ - خوب است لطفی، «از کجا کسی^{۵۴} می‌تواند آنان را^{۵۵} لیخان سیر کند؟»

۹ - در اینجا هم همان عمل^{۵۶} بگذشمه^{۵۷} می‌شوند ۴۱:۶ است و همان اختلاف لغات و کلمات بین مر^{۵۸} ۲۴-۲۲:۱۴ می‌باشد. از یک سو و ۱-قسن^{۵۹} ۲۰-۲۲:۱۱ از سوی دیگر وجود دارد. احتمالاً منبع روایت اولی از مسیحیانی است که قبل^{۶۰} بهودی بوده‌اند در صورتی که روایت دومی از احادیث منابع بونانی

۱۰ - در^{۶۱} سعد^{۶۲} ایل^{۶۳} بام^{۶۴} کسر^{۶۵} عز^{۶۶} ملن^{۶۷}

۱۱ - سطری آور^{۶۸} دلکن اس رس^{۶۹} ار^{۷۰} ایل^{۷۱} لر^{۷۲} رم^{۷۳} بر^{۷۴}

۱۲ - ایل^{۷۵} سنا^{۷۶} و رهست^{۷۷} می^{۷۸} که^{۷۹} ار^{۸۰} سان^{۸۱} راره^{۸۲} بره^{۸۳}

۱۳ - ره^{۸۴} سی^{۸۵} لله^{۸۶} (ر.ک. عز^{۸۷} ۱۶:۱۳) ۱۸-۱۹: ۷۸

۱۴ - ایل^{۸۸} ایل^{۸۹} ایل^{۹۰} ایل^{۹۱} ایل^{۹۲} ایل^{۹۳} ایل^{۹۴} ایل^{۹۵} ایل^{۹۶} ایل^{۹۷} ایل^{۹۸} ایل^{۹۹} ایل^{۱۰۰}

۱۵ - ایل^{۱۰۱} ایل^{۱۰۲} ایل^{۱۰۳} ایل^{۱۰۴} ایل^{۱۰۵} ایل^{۱۰۶} ایل^{۱۰۷} ایل^{۱۰۸} ایل^{۱۰۹} ایل^{۱۱۰} ایل^{۱۱۱} ایل^{۱۱۲} ایل^{۱۱۳} ایل^{۱۱۴} ایل^{۱۱۵} ایل^{۱۱۶} ایل^{۱۱۷} ایل^{۱۱۸} ایل^{۱۱۹} ایل^{۱۲۰} ایل^{۱۲۱} ایل^{۱۲۲} ایل^{۱۲۳} ایل^{۱۲۴} ایل^{۱۲۵} ایل^{۱۲۶} ایل^{۱۲۷} ایل^{۱۲۸} ایل^{۱۲۹} ایل^{۱۳۰} ایل^{۱۳۱} ایل^{۱۳۲} ایل^{۱۳۳} ایل^{۱۳۴} ایل^{۱۳۵} ایل^{۱۳۶} ایل^{۱۳۷} ایل^{۱۳۸} ایل^{۱۳۹} ایل^{۱۴۰} ایل^{۱۴۱} ایل^{۱۴۲} ایل^{۱۴۳} ایل^{۱۴۴} ایل^{۱۴۵} ایل^{۱۴۶} ایل^{۱۴۷} ایل^{۱۴۸} ایل^{۱۴۹} ایل^{۱۵۰} ایل^{۱۵۱} ایل^{۱۵۲} ایل^{۱۵۳} ایل^{۱۵۴} ایل^{۱۵۵} ایل^{۱۵۶} ایل^{۱۵۷} ایل^{۱۵۸} ایل^{۱۵۹} ایل^{۱۶۰} ایل^{۱۶۱} ایل^{۱۶۲} ایل^{۱۶۳} ایل^{۱۶۴} ایل^{۱۶۵} ایل^{۱۶۶} ایل^{۱۶۷} ایل^{۱۶۸} ایل^{۱۶۹} ایل^{۱۷۰} ایل^{۱۷۱} ایل^{۱۷۲} ایل^{۱۷۳} ایل^{۱۷۴} ایل^{۱۷۵} ایل^{۱۷۶} ایل^{۱۷۷} ایل^{۱۷۸} ایل^{۱۷۹} ایل^{۱۸۰} ایل^{۱۸۱} ایل^{۱۸۲} ایل^{۱۸۳} ایل^{۱۸۴} ایل^{۱۸۵} ایل^{۱۸۶} ایل^{۱۸۷} ایل^{۱۸۸} ایل^{۱۸۹} ایل^{۱۹۰} ایل^{۱۹۱} ایل^{۱۹۲} ایل^{۱۹۳} ایل^{۱۹۴} ایل^{۱۹۵} ایل^{۱۹۶} ایل^{۱۹۷} ایل^{۱۹۸} ایل^{۱۹۹} ایل^{۲۰۰} ایل^{۲۰۱} ایل^{۲۰۲} ایل^{۲۰۳} ایل^{۲۰۴} ایل^{۲۰۵} ایل^{۲۰۶} ایل^{۲۰۷} ایل^{۲۰۸} ایل^{۲۰۹} ایل^{۲۱۰} ایل^{۲۱۱} ایل^{۲۱۲} ایل^{۲۱۳} ایل^{۲۱۴} ایل^{۲۱۵} ایل^{۲۱۶} ایل^{۲۱۷} ایل^{۲۱۸} ایل^{۲۱۹} ایل^{۲۲۰} ایل^{۲۲۱} ایل^{۲۲۲} ایل^{۲۲۳} ایل^{۲۲۴} ایل^{۲۲۵} ایل^{۲۲۶} ایل^{۲۲۷} ایل^{۲۲۸} ایل^{۲۲۹} ایل^{۲۳۰} ایل^{۲۳۱} ایل^{۲۳۲} ایل^{۲۳۳} ایل^{۲۳۴} ایل^{۲۳۵} ایل^{۲۳۶} ایل^{۲۳۷} ایل^{۲۳۸} ایل^{۲۳۹} ایل^{۲۴۰} ایل^{۲۴۱} ایل^{۲۴۲} ایل^{۲۴۳} ایل^{۲۴۴} ایل^{۲۴۵} ایل^{۲۴۶} ایل^{۲۴۷} ایل^{۲۴۸} ایل^{۲۴۹} ایل^{۲۴۱۰} ایل^{۲۴۱۱} ایل^{۲۴۱۲} ایل^{۲۴۱۳} ایل^{۲۴۱۴} ایل^{۲۴۱۵} ایل^{۲۴۱۶} ایل^{۲۴۱۷} ایل^{۲۴۱۸} ایل^{۲۴۱۹} ایل^{۲۴۲۰} ایل^{۲۴۲۱} ایل^{۲۴۲۲} ایل^{۲۴۲۳} ایل^{۲۴۲۴} ایل^{۲۴۲۵} ایل^{۲۴۲۶} ایل^{۲۴۲۷} ایل^{۲۴۲۸} ایل^{۲۴۲۹} ایل^{۲۴۳۰} ایل^{۲۴۳۱} ایل^{۲۴۳۲} ایل^{۲۴۳۳} ایل^{۲۴۳۴} ایل^{۲۴۳۵} ایل^{۲۴۳۶} ایل^{۲۴۳۷} ایل^{۲۴۳۸} ایل^{۲۴۳۹} ایل^{۲۴۳۱۰} ایل^{۲۴۳۱۱} ایل^{۲۴۳۱۲} ایل^{۲۴۳۱۳} ایل^{۲۴۳۱۴} ایل^{۲۴۳۱۵} ایل^{۲۴۳۱۶} ایل^{۲۴۳۱۷} ایل^{۲۴۳۱۸} ایل^{۲۴۳۱۹} ایل^{۲۴۳۲۰} ایل^{۲۴۳۲۱} ایل^{۲۴۳۲۲} ایل^{۲۴۳۲۳} ایل^{۲۴۳۲۴} ایل^{۲۴۳۲۵} ایل^{۲۴۳۲۶} ایل^{۲۴۳۲۷} ایل^{۲۴۳۲۸} ایل^{۲۴۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۰} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۴} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۵} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۶} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۷} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۸} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۹} ایل^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰}

الله عاصي رأى درر

^۱ او در روح خود آنکه همچویه گفت: «چرا این نسل^w نشانه‌ای درخواست می‌کند؟ آمین بشما گوییم: به این نسل نشانه‌ای داده نخواهد شد.» ^{۱۳} و آنان را ترک کرده باز سوار قایق شده و به چشم دیگر رفت.

مت: ۳۸: ۱۲
لر: ۱۶: ۱۱
یو: ۳۰: ۶
۱- قرن: ۲۲: ۱
اش: ۱۰- ۱۲

خیر ملیه فریان و خمیر ملیه هیود گزمه نیزه

(متى ١٦:١٢ - ١٢:٥، لوقا)

^{۱۴} و فراموش کردند با خود نان بر دارند^x و فقط یک نان در قایق با خود داشتند. ^{۱۵} و با یشان

چنین سفارش می کرد : «^{بیره} از خیر مایه فرسیان و خیر مایه هیرو^{تخت} ببر حذر باشید!»^{۱۶} و ایشان با یکدیگر در باره اینکه نان نداشتند، استدلال می کردند.^{۱۷}

گفت: «چرا درباره اینکه نان ندارید استدلال می کنید؟ هنوز هم دلمگار خان هشتم و نهم میده اید!»^{۱۸} با اینکه چشم دارید، نگاه نمی کنید! و با اینکه گوش دارید، قلبی نمی خواست شده باشد!

نسی شنیدا^{۱۹} و بیاد نمی آوردید.^{۲۰} وقتی پنج نان را برای پیغام هزار ~~تکه~~^{تکه} کردم چند ~~لله~~^{لله} پر از تکه ها جمع کردید؟ به او می گویند: «دوازده». ^{۲۱} و ~~هم~~^{هم} هفت ~~تکه~~^{تکه} برای چهار هزار ~~لله~~^{لله} چند سید

پر از ^{لکھ} ها جمع کردید؟ می گویند : «هفت». ^{۲۱} و به ایشان می گفت : «هنوز هم نمی فهمید!»^{۲۲}

نظر علی‌اکبر علی‌الله‌خواه نشانه تایبات و هوسهای ناپسند
انسان بوده است. بطوری که از طرز بیان و عبارات
برمی‌آید در نظر مرقق خبیر مایه تایانگر سوء نیت از
سوی فرسیان (مرک. ۲: ۷-۶؛ ۸: ۱۱-۱۳) و یا از جانب هیرود نسبت به عیسی می‌باشد (مرک.
۴: ۲۹-۱۴) و شاگردان او اگر در بوابر گوشه‌های
عیسی سقط کنند مفهوم واقعی رسالتی را که
من خواهد آنان را شریک سازد در تایانگرد مخاطرات این
سر : نیت‌ها سچه می‌شوند

۷- کلمه «نسل» معمولاً در سخنانی که عیسیٰ
بنظور امیران یا محکوم کردن همراه با می‌گردید بکار
برده شده است. (مت ۱۶:۱۱؛ ۱۶:۳۹؛ ۱۲:۴؛ ۱۶:۳) لو
اع ۱۲:۲۹؛ ۲:۴۰؛ فی ۱۰:۲) و اشاره به متن‌هایی
نظیر تث ۵:۳۲؛ من ۹:۹۰ می‌باشد. رفتار فریسان
غنوی‌ای از رفتار نسلی است که در صحواری سینا خدا را
به آزمایش می‌گذاشت (بند ۱۱) و برای اثبات قدرت او
مرتبی فاطمه برهاں جدیدی درخواست می‌کرد (ر.ک. اعد
۱۱:۲، ۱۱:۴۴).

X - پس از فریسیان نوبت به شاگردان رسیده است که

بنظر میرسد دچار کوردالی می شوند. پنهانهای ۲۱۶۱۴ و
به آنان نیز همان ملامت ~~و~~ ^{با شده} پنهانهای

۱۷۸۹ که به «آنان که در خارج مستند.» ۲:۱۴ (البته

سرزنشها بصورت کلیه ایشان است) (از گروه خواران

وَنَجْمَهُ لِي كَوْنَ بَلْكَنْ نَسْتَبْرَانْ تَنْ

میلاد نبی مسیح صلی اللہ علیہ و آله و سلم بعنوان منبع ناپاکی و مسجد

فِسَادٌ بِشَارٍ مَّرْفُطٌ (١-٦:٥؛ ٨-٩:٥) وَدَرْ

شفای کور بیت صیدا می‌آمد

۲۲ و ایشان به بیت صیدا آلمده و کوری^۵ را به نزد او آوردند و از او درخواست کلیدهای او را زاردن^۶ بروند. ۲۳ و دست کور را گرفته او را به بیرون از روستا برد و با این اختن آب دهان بر چشمانش^۷ توکل کردهان دستها بر او از آنکه^۸ برسید : آیل جیزی می بینی؟^۹ ۲۴ و او همچنان که^{۱۰} می گفت : « خوهم را می بینم »، مثل درختان هستند^{۱۱} که می بینم کشراه می روند ». ۲۵ سپس، باز^{۱۲} دستها را بر چشمان او^{۱۳} کرد و آن مرد روشن^{۱۴} پنهان شد^{۱۵} و همه چیز را به وضوح می دید. ۲۶ و او را به لوز^{۱۶} خانه اش فرستاده گفت : « حتی وارد روستا نشو ».

دِيْنِ اَنْجَلِيَّةِ مُسْلِمٍ (متى ۱۶:۲۰ - ۲۱:۹) لوقا

۲۷ و عیسی و همچنین شاگردانش^f پسروی روستاهای قبصه فیلیپس^g بیرون شدند و در راه از شاگردان خود پرسیده به ایشان می گفت: « به گفته مرکم من که هستم؟ »^{۲۸} ایشان به او گفتند: « یحیی تعمیل دهنده، برای دیگران الیاس^h برای دیگران تو یکی از پیامبرانی ».^{۲۹} و لز ایشان می پرسید: « برای شما من که هستم؟ » پطرسⁱ سخن^j می گفت: « تو^k مسیح هستی! ».^{۳۰} و پاتریک^l از او به کسی چیزی نگویند.^۱

۴- این روایت، پنهانی های ۲۷- ۳۰ کسے از پنهانی های
۱۶- ۱۴- آماده شده است (به پادشاه مراجعت شده) شود) نشان می دهد چگونه شاگردان عیسی که ایمانشان
بروسیله بطرس بیان شده به سؤالی که درباره فعالیت
عیسی مطرح گردیده است از پاسخهای نارسا فراتر
می روند بدین معنی که او نیامده است تا آمدن کس
دیگری را آماده سازد بلکه نجات دهنده قطعی و

فقط یک واقعه بروه است باید قبول کرد مرقس بخود اجزاء داده است سختن عیسی را بنزعنی با آموزش‌های مذهبی منطق سازده که همان گفته که تصور می‌رود یکی از اظهارات عیسی به صورت‌های مختلفی در انجیلها آمده است.

زنگنه، مت ۱۳:۱۶

شقاو، مهندس ناسخا، بدشادی، تدبیر، المحاجم، شهادت

h- منظور مسیح موعودی است که پیامبران و از جمله یعنی تعمید دهنده اعلام خود را او را آماده می کردند. در هنگامیکه مرقس اخیل را من نوشت این

بنظر مرسق این واقعه قدرت روشی بخش و کوشش‌های عیسی را برای باز کردن چشان شاگردانش نشان می‌دهد. شفای نابینای دیگری در پایان آموزش او راجح‌بر

عنوان **کلیسا** ایمان کلیسا به عیسی بود. ر.ک. ۱:۱

۱- پنظر مرقس واکنش عیسی در این مورد به هیچ وجه متضمن رد کردن **کلیسا** عنوان «میسح» نیست

به رسالتش در ۱۰:۴۶-۵۲ روی خواهد داد.
۶- ترجمه‌های دیگری: «با بلند کردن چشمان خود»،
«با باز یافتن پستانی»

نخستین خبر از آنلاین مسجد

(متى ٢١:٩ - ٢٣: لوقا ٢٢)

۳۱ و به آموزش ایشان پرداخت که پسر انسان^{۲۰} باید زیاد رنج بکشد و بوسیله ~~کارهای~~^{۲۱} و کاهن‌ان
اعظم و کاتیان^{۲۲} طرد شده و کشته شود و پس از سه روز از مرگ برخیزد.^{۲۳} و این چیزها را با
صراحت می‌گفت و پطرس او را به کناری کشیده به او نهیب زد.^{۲۴} او روی برگردانده و ~~کاهن‌ان~~^{۲۵}
را ~~کارهای~~^{۲۶} شاگردان خود، پطرس را نهیب زده گفت: «~~لوح~~^{۲۷} شیطان!^{۲۸} زیرا اندیشه هایت ~~که~~^{۲۹}
از خدا نیست بلکه ~~که~~^{۳۰} است.» ~~کارهای~~^{۳۱} از ایشان

مشکل از ۷۱ نفر بوده و بر قوم بهود حکومت می‌کرد.
این مجمع از غایبندگان طبقه اشراف مذهبی
(مشايخ)، غایبندگان خانوارهای بزرگ مذهبی (کاهنان
اعظم) که از بین آنها کاهن اعظم انتخاب می‌شد و
بالاخره کاتبان یا مفسران تورات (که بیشتر اوقات
فریسیان بودند) تشکیل می‌گردید. ضمناً کسی که
شاغل مقام کاهن اعظم بود ریاست سانحدهای را بر عهده
داشت (قباها).

m - این عبارت نمونه مختص مرقس است (ر.ک).

که از آن زمان می‌گذرد را. مت ۲۱:۱۶ ز.

۱۱- واکنش پطرس بخوبی نشان می دهد که به
دشواری می توان عنوان مسیح را با منظرة رججهای
مصطفات و صلیب عیسی ارتباط داد. شاید همین نکته
سبب شده است که در الجیل مرسق این عنوان (و
عنوانهای «ملّه‌گاه» و «پسر خدا») پیش از قسمت
مریط به نجها و مصائب عیسی، بکنای گذاشته شد.

۵- وقتی که پطرس با مرضع رنجها لامکه های عبیسی مخالفت می نماید نقش شیطان را بر عهده می گیرد که سعی دارد عبیسی را از اطاعت خدا منحرف سازد. تابراین جای خود را بعنوان شاگرد ترک می کند و بایستی پشت سر عبیسی راه ببرود (ر.ك. ۱۷:۱-۲۰) :

عنوان دستور سکوت داده شده است بهمان گونه که در مورد عنوان «پسر خدا» و عنایتین دیگری که در بهمان انسان کار نموده است.

بمنظور مرقس تا وقتی که رسالت عیسیٰ با مرگ و مرد رستاخیز او پالایش انجام شد موقع اعلام این عنوان نرسیده است. ر.ن. ۴:۲۲ W: ۹:۹ برای اینکه اصرار مرقس را در سوره «آل عیسیٰ» درک کنیم باید دانست عنانی که در آن مذکور شده است. کما در روایت‌گرایان

لر پیغور دیان برای مسیح موعود بخار می پروردید ~~پیغور~~
و برای توصیف رسالت عیسی نارسا بودند. ضمناً
با استی پیشرفت ایمان کلیسای اولیه را در نظر داشته و
توجه خالی هم مخصوص نشانگن زینی می باشد. از این
زمینی میسر باشد که این روزگار این و آن را در پیغور آور و روشن گذراشکار گردید
پیشان فرموده است.

۹ - از این پس آموزش ~~میگذرد~~ معطوف به آنست که
چگونه رسالت خود را ~~کتاب~~ اجسام دهد. ~~لذت~~های ۳۲-۳۱؛
~~این آشنایی~~ ۳۴-۳۲؛ ۱۰: ۹ ~~که فقط~~
شلگردن داده من درود ~~خواهد~~ ۴۰: ۱۵ ~~با~~ ~~آن~~ ~~لذت~~ ~~لذت~~
قسمت کتاب را به صورت ~~یک~~ اختتامیه سپاه ~~میگردید~~ آنده
است. ~~ضمناً~~ مرحله دوم اشاعه کلام عبیس است که به
صورت صفحه و روشن من باشد (۴۳: ۴۰) در صورتیکه
~~نبلای~~ قبول ~~نمای~~ و شناخته ~~نمای~~ احیام من گردید.

شیخ پیری از حبیبی صدۀ ۱۰ عصی را خردی له

(متى ۲۴:۱۶ - ۲۸: ۲۸؛ لوقا ۲۳:۹ - ۲۷)

۳۴ و جمعیت را با شاگردان به خود فراخوانده و باتان گفت: «اگر کسی بدنبال من بیاید، باید خود را انکار کند و صلیبیش را گرفته و مرا دنبال کند. ۳۵ زیرا کسی که می خواهد جان خود را نجات دهد آن را از دست خواهد داد اما کسی که جان خود را بخاطر من و الجبل از دست دهد، آن را نجات خواهد داد. ۳۶ مرتضیت چه فایده‌ای برای انسان هست که همه جهان را بدست آورده و زندگی خود را تباہ سازد؟ ۳۷ این انسان به عوض جان خود چه می تواند بدهد؟ ۳۸ زیرا کسی که از من و سخنان من در این نسل زناکار و گناهکار شرمنده باشد، پسر انسان نیز هنگامی که در شکوه پدر با فرشتگان مقدس باید از او شرمنه خواهد بود..»

مت ۲۸:۱۰ - ۲۷:۱۴
لو ۹:۱۲ - ۱۲:۲
برو ۱۰:۱۲ - ۱۲:۲

٩ و به ایشان می گفت: «آمین به شما می گویم در اینجا کسانی حاضرند پیش از الجبل (ملکوت خدا) که با قدرت می آید^۷، مرگ را نخواهند چشید.»

۳۰:۱۲

P - هر بار که موضوع رنجها و محنات اعلام می شود بدنبال آن سخنان عیسی می آید که برای شاگردانش نسبجه گیری می نماید. پنهانهای ۳۸-۳۴؛ ۳۸:۹ - ۴۱:۴؛ ۴۱-۳۸:۹؛ ۴۰-۳۵:۱۰؛ ر.ك. لو ۹ ۲۳:۹.

۹ - این سخن که بدینگونه بیان شده است ایجاب می کند زندگانی شاگرد واقعی بر مبنای زندگی عیسی باشد. پذیرفتن صلیب عبارت از پیروی او در ندای کاری و از خود گذشتگی است و طبق ایندهای ۳۷-۳۵ به معنای بخط انداختن زندگی بخاطر عیسی و الجبل است.

۱۰ - ر.ك. مت ۲۸:۱۰.

۱۱ - «والجبل» این کلمه در بعضی از نسخه های دست نوشته وجود ندارد ولی ر.ك. ۲۹:۱۰ به عقیده مرقس الاختلاف عیسی با موقعه والجبل الجبل ادامه می باید (ر.ك. ۱:۱) و این امر ممکن است موجه شود شاگرد عیسی زندگی خود را فنا نماید چنانکه رسالت عیسی او را به صلیب کشانید.

۱۲ - ترجمه تحت اللقطی: «بعنوان قیمت خرید» و در اینجا به معنی باز یافتن زندگانی از دست رفته من باشد (ر.ك. مز ۴۹:۸-۹).

اجمال

تجلى

(متى ۱۷:۹؛ لوقا ۹:۲۸-۳۶؛ رک ۲۴:۱۷ و ۱۸)

۲- بعد از شش روز^w عیسی، پطرس و یعقوب و یوحنا را با خود بر داشته ایشان را تنها جدا بر فراز کوهی^x بلند برد و در نظر ایشان ~~تجلى~~^y یافت، ^z و رختهای وی درخشان گردید، بی نهایت سفیده آنچنان که گازری بر روی زمین نمی تواند آنچنان سفید گردد.^۱ و الیاس با موسی^۲ بر ایشان ظاهر گردیدند و با عیسی گفتگو می کردند.^۳ و پطرس ~~در~~^{کر}^۴ سخن ~~را~~^{که} ~~آن~~^{به} عیسی گفت: «ربی^۵ خوب است که اینجا باشیم»^۶ بر پا کنیم یکی برای تو و یکی برای موسی و یکی برای الیاس.^۷ درواقع نمی دانست چه یک‌گوشه زیر همکله بودند.^۸ و ابری رسیده ایشان را ۲- بطری ۱۷:۱ زیر سایه خود گرفت^۹ و صدایی از ابر در رسید: «این ~~چشم~~^{چشم} می‌باشد^{۱۰} زیر همکله ایشان را دهید!^{۱۱}»^{۱۲} و ناگهان گرداگرد خود نگریسته هیچکس را ~~چشم~~^{چشم} نهاده نتواندند.^{۱۳} و

شنهای مسیح قیام کرد ~~که~~^و تجلى مسیح) ولی هیچیک از این تفسیرها مورد قبول عمومی قرار نگرفته است.

w - تو ~~تجلى~~^{تجلى} ایشان ~~تجلى~~^{تجلى} در المجلی اینگونه دقت از نظر تعیین زمان ~~و~~^و ارزشی ندارد ولی ممکن است این نکته جزئی اشاره به برگزاری جشن خیمه‌های ~~لهم~~^{لهم} بیان باشد که شادی ~~لهم~~^{لهم} برای توده مسردم بوده است. این جشن شش روز پس از روز بزرگ کفاره^{۱۴} آغاز می شد و هفت روزن ادامه داشت (او ۲۶ و ۳۴:۲۲) بنابراین بر طبق ~~تجلى~~^{تجلى} که قبل از نگارش المجلی وجود داشته ممکن است این واقعه در نخستین روز جشن روی داده که عیسی بدور از دیگران و ~~با~~^{با} نزدیکان خود همین را برگزار کرده ~~الک~~^{الک} (یا اینکه در آخرین روز ~~تجلى~~^{تجلى} شادمانی ~~و~~^و ~~تجلى~~^{تجلى} بوده است درباره این واقعه ر.ک. مت ۱۷:۱).

x - ر.ک. مت ۱۷:۱۷

y - تو ~~تجلى~~^{تجلى} ایشان ~~تجلى~~^{تجلى} در جاهای دیگر فعلی که در اینجا بکار رفته بمفهوم تغییر شکل معنی و روحانی است (روم ۲:۱۷-۲:۱۸). و در اینجا تغییر شکل مشهود و ~~و~~^و می باشد. مت و لوقا ذکر کرده اند چهرا او نیز تغییر یافته و در سه المجلی نظرنده است که مشاهده کرددند لباسهای او تغییر یافته است. این لباسهای نورانی و

dascale
برازل ریان

درخشان در کتابهای مکافنه یهودیان نشانه‌های جلال^a ~~تجلى~~^b آسمانی هستند که به مقدسان عطا می شود و پانده فرشتگان می شوند (ر.ک مت ۲۸:۳؛ ۲۸:۴؛ ۲۸:۴). مفهوم این صحنه مسیح را فقط با توجه به رستاخیز ~~و~~^{c ~~تجلى~~^d مسیح می توان درک کرد بنابراین المجلی مرقس در این مورد پیش گرفته است.}

۲- ر.ک. مت ۱۷:۳؛ ۱۷:۷. ترتیب ذکر نامهای الیاس و موسی در انجیل‌های متی و لوقا برعکس می باشد (موسی و الیاس).

۳- در آن دوران عنوان «ربی^e» را که بمعنی «خداآنگار من» است به علمای شریعت یهود و اشخاص میهم دیگر خطاب می کردند. این عنوان که به عیسی خطاب شده (۱۱:۲۱؛ ۱۴:۴۴-۴۵؛ ر.ک ۱۰:۵۱) در المجلی یوحنای «استاد» ترجمه شده است، پس از پایان قرن اول میلادی این کلمه دیگر در مورد خطاب بکار نرفته و فقط به معنی مجمع تواریخ باقی مانده است.

b - ر.ک. لو ۳۳:۹ ~~و~~^f عالم

c - ر.ک. مت ۱۷:۴

d - همین عبارت در مر ۱۴:۴۰

e - ر.ک. لو ۳۴:۹ p

f - این اعلام نسبت پدر فرزندی از جانب الله^g اعلام دیگری را بیاد می آورد که در هنگام تعمید عیسی اظهار

١٣-١٠:٩

هنگامی که از کوه پانین می‌آمدند، به ایشان کرد که به هیچکس آنچه دیده بودند باز گو نکنند مگر زمانی که پسر انسان از میان مردگان برخاسته باشد.^٩ ایشان این سخن را نگاه داشتند در حالی که بین خود ^{باز}^ه می‌کردند که «از میان مردگان ~~برخاسته~~^{باز}» چه معنی طریق ^{باز}^ه است

هر کس ^{باز}^ه

لفارز ٦/٦٥ بالغ گشته الباس

اول

(متی ١٧:١٠-١٢)

۱۱ و ایشان از روی پرسیده می‌گفتند: «چرا کاتبان می‌گویند اول، الباس باید باید؟»^{١٢} به آنان اظهار کرد: «در ^{باز}^ه الباس اول آمده همه چیز را بینای خود قرار ^{باز}^ه می‌داو.^{١٣} پس چگونه در باره پسر انسان نوشته شده است که باید زیاد رنج بکشد و منفعت گردد؟^{١٤} اما من بشما می‌گویم

رستاخیز بکفر شکفت آور ^{باز}^ه بود.

شده بود ر.ك مت ١٧:٢٥.

١ - با استناد به ملا ٢٢:٣ می‌گفتند که «در ابتداء» الباس خواهد آمد و در بسیاری از نوشته‌های ^{باز}^ه این موضوع اشاره می‌شود. جامعه مذهبی قمران انتظار آمدن یک پیامبر، چند مسیح موعود، هارون و اسرائیل را داشتند (مقررات فرقه قمران ^{باز}^ه لیل روز ادریل آندر).

٢ - فعلی که در اینجا ^{باز}^ه ترجمه شده است همان فعل بند ملا ٢٤:٣ یونانی است که برای برگردان جمله عربی: قلب پدران بسوی پسران «با زخواهد آرده» بکار رفته است (ر.ك پنسی ٤٨:١٠). بنابراین پیشگام مسیح بایستی در راه صلح و آشنا عمومی کار کند. عیسی این نظریه را رد نمی‌کند با اینهمه بنتظر او یا روحهای مسیح موعود که پس از الباس می‌آید تناقض دارد. وانگهی الباس هم اکنون در شخص یعنی تمیید دهنده آمده است (بند ١٣) (مت ١١:١٤؛ ر.ك ^{باز}^ه رسالت).

٣ - این عبارت مختص مرقس است و در نوشته‌های مقدس ^{باز}^ه دریاره روحهای پسر انسان نمی‌توان یافت. شاید اشاره به روحهای «خدمتگزار» باشد که در اش ١٤:٥٢؛ ١٤:٥٣؛ ١٠-٤:٥٣ ذکر گردیده است ولی آن خدمتگزار عنوان پسر انسان ندارد.

٤ - ر.ك مت ١٧:٩. این دستور که در مورد کتمان ^{باز}^ه داده شده دستورات مشابه دیگری را بیان می‌آورد (مر ١: p٣٤: ١؛ ٧٤٤: ١؛ ٢٦: ٧؛ ٤٣: ٥؛ ٣٠: ٨) مرقس که تصویر می‌کند انسای این ^{باز}^ه فقط پس از رستاخیز عیسی مقدور خواهد بود می‌خواهد بگوید مفهوم این واقعه را نمی‌توان درک کرد مگر پس از اینکه جلال ^{باز}^ه عیسی با برخاستن از مرگ آشکار گردد. ضمناً مرقس آنچه را موجب اشتغال خاطر جامعه مسیحیان بود منعکس می‌سازد یعنی: چگونه پس از چنین تظاهری عیسی در زمان حیات خود بعنوان مسیح موعود شناخته نگردید؟

٥ - ترجمه ^{باز}^ه: «فیم گوین از مصلح مردگان ^{باز}^ه کلمات آخری این بند تکرار اعلام قبلی است. در مر ٢٣:٩ نیز ترکیب جملات بهمنی گونه است و «اگر می‌توانی» تکرار می‌شود. صورت دیگری از این جمله: «این چیست؟ وقتی از میان مردگان برخیزد». اصولاً آنچه موجب شکستی شاگردان می‌شود تصور یا عمل

رستاخیز نیست (بسیاری از یهودیان به این امر معتقد بودند) بلکه عیسی ^{باز}^ه کسانی ^{باز}^ه و اعیان ^{باز}^ه در آینده نزدیک ^{باز}^ه می‌باشد. در صورتیکه در پایان روزگار انتظار آن را داشتند. باضافه تصور اینکه پسر انسان با جلال ^{باز}^ه باید از مرگ و

^۵ آنکه آن باره انجیده در باره او نوشته شده است [هر چه خواستند با او کردند].

در میان مردم مصروف و چگونگی طرد شیطان شفای کردن را زرد

(متی ۱۷:۲۱-۲۲؛ لوقا ۹:۳۷-۴۳)

^{۱۴} و به نزد شاگردان آمده، جمعیت کثیری ^{۱۵} در اطراف ایشان دیده و کاتیان که با ایشان بعثت می کردند. ^{۱۶} و همان دم، همه جمعیت، با دیدن وی، هلاکت شده ^{۱۷} دویده به او سلام می دادند. ^{۱۸} و از آنان پرسید: «در باره چه چیزی ^{۱۹} با ایشان بحث می کنید؟» ^{۲۰} و کسی از میان جمعیت به او پاسخ داد: «ای استاد، پسرم را ^{۲۱} که روحی گنگ ^{۲۲} دارد ^{۲۳} به نزد آورده است» ^{۲۴} هر جا او را بگیرد او را پاره می کند و کف بردهان می آورد ^{۲۵} و دندان قرچه می کند و ^{۲۶} مثل چوب ^{۲۷} خشک می شود و به شاگردان ^{۲۸} افتاده او را برانند و ایشان قدرتش را نداشتند. ^{۲۹} و او در پاسخ به آنان می گوید: «ای نسل بی ایمان تا به کی نزد شما خواهم بود؟ تا به کی شما را تحمل خواهم کرد؟... او را به نزد من آورید.» ^{۳۰} و او را به نزد وی آوردند و با دیدنش، روح، همان دم ^{۳۱} کودک را با خشنوتی بسیار تکان داده و بر زمین افتاده، در حالی که کف بردهان آورده بود، می غلطید. ^{۳۲} و ^{۳۳} عیسی از پدر او پرسید: «چند وقت است که این حالت به او دست می دهد؟» آن مرد گفت: «از کودکیش ^{۳۴} و اغلب او را یا در آتش یا در آب افکنده است تا او را از بین ببرد ^{۳۵} ولی اگر می توانی، از سر رحمت به ما کمک کن!» ^{۳۶} عیسی به او گفت: «آه! اگر می توانی! همه چیز برای کسی که ایمان دارد ممکن است.» ^{۳۷} همان دم، پدر کودک فریاد کشیده گفت: «ایمان دارم. به من

m - این بیماری در بند ۲۵ نیز ذکر گردیده بدون اینکه بتوان ارتباط آن را با بیماری که در بندهای ۲۶-۲۷ تشریح شده است تشخیص داد. در این قسمت انجیل ملاحظه می شود که مت (۲۲:۱۲) شفای مردی نایینها و لال را روایت کرده و لوقا (۱۴:۱۱) شفای مردی لال را ذکر نموده است در صورتیکه مرقس ذکر نکرده است ضمناً صحنه و قایعی که مشروحاً در بندهای ۲۶-۲۱ آمده است مختص به انجیل مرقس می باشد.

n - شاید اشاره به مر ۲۷:۳ (مرد نیرومند) می باشد

o - ر.ک مت ۱۷:۱۷

p - ر.ک مت ۱۰:۱۷

q - یا بهتر گفته شود: «به کسی که ایمان دارد» خدا قادر به همه چیز «بخاطر او» است (ر.ک ۳۶:۵)

۱ - در اینجا نیز که اشاره ^۱ به نوشته های مقدس شده است مختص به مرقس است و نظریه ای که بر طبق آن بیان پیشگام باستن رججهای مت محصل گرد در عهد عتیق وجود ندارد چنانکه در ادبیات یهود نیز بصراحت ذکر نگردیده است. آنچه در اینجا باستن مورد توجه قرار گیره بیش از اشاره احتسابی به رججهای بیان زیادی بین بیان مرقس می باشد. در دوران حیات، نظریه ^۲ بین ساقه مرقس می باشد. بنظر او تطابق ^۳ زیادی بین بیان مرقس و پسر انسان وجود دارد بدین معنی که هر دو بایستی گرفتار رنج و محبوب شوند و سرنوشت یعنی تعجب دهنده (ر.ک ۲۹:۱۷-۲۹) ^۴ از سرنوشت مسیح است و این موضوع به اندازه ای در نظر مرقس حائز اهمیت است که موجب مراجعت به گراهی نوشته های مقدس می شود.

بی ایمان کمک کن.»^{۲۵} چون دید که جماعت به پیش من دید، عیسی، روح را [روح] نا پاک را نهیب زده گفت: «ای روح کرو لال، منم که بتو فرمان می دهم از این [کودک] بیرون شو و دیگر هرگز به درون او نروا»^{۲۶} و او با فریاد کردن و تکان دادن [کودک] با خشونتی بسیار شدید، بیرون شد. [کودک] چون مرده گردید به طوری که بیشتر کسان می گفتند: «مرده است!»^{۲۷} عیسی دست او را گرفته و او را برخیزاند و او برخاست.^{۲۸} وقتی به خانه خوشوارد شد، شاگردان در کناری از او می پرسیدند: «چرا ما نشوانتیم [آن روح] را برآوریم؟»^{۲۹} و به ایشان گفت: «این نوع خارج نمی شود مگر با دعا.^{۳۰}

دوّمین خبر از آزار و رستاخیز عیسی

(متى ۱۷:۲۲ - ۲۳:۴۰ - لوقا ۹:۴۲ - ۴۳)

^{۳۰} و از آنجا بیرون آمده و از جلیل می گذشتند و او نمی خواست که این را بدانند.^{۳۱} زیرا به شاگردان خود آموزش می داد و به ایشان می گفت: «پسر انسان بدست انسانها تسلیم خواهد شد و او را خواهند کشت و هدینکه کشته شد، سه روز بعد رستاخیز خواهد کرد.»^{۳۲} اما این سخنان را درک نمی کردند و می ترسیدند در آن باره سوال کنند.

چه کسی بزرگتر است

(متى ۱۸:۵ - ۱:۴۶ - لوقا ۹:۴۸ - ۴۶)

^{۳۳} و به کفرناحوم آمدند. وقتی در منزل بود، از آنان می پرسید: «در راه دریاره چه استدلال می کردید؟»^{۳۴} ایشان سکوت می کردند زیرا در راه بین خود استدلال کرده بودند چه کسی بزرگتر است.^{۳۵} و نشسته، آن دوازده تن را فراخوانده به ایشان گفت: «اگر کسی می خواهد اولین باشد، مت ۲۰:۲۶ باستی آخرین همه و خادم همه باشد.»^{۳۶} و کودکی را گرفته در میان ایشان قرار داد او را در آغوش کشیده، به ایشان گفت: «هر کس بنام من یکی از این کودکان را بینزید، مرا پذیرفته و لوقا ۱۰:۱۶ - ۱۱:۲۰ هر کس مرا پذیرد مرا پذیرا نشده بلکه کسی که مرا فرستاده است.»

مفهوم رستاخیز در سرتاسر الجیل زمینه سازی می شود

(ج ۱۱:۲۴)

^{۳۷} - دو فعلی که در اینجا آمده و «برخیزاند» و (ر.ك. ۱۰:۱۰ - ۷. ۲:۹، ۱:۲۱، ۸:۲۱).^{۳۸} - صورت دیگری از این عبارت: «مگر بوسیله دعا

رستاخیز بکار برد من شود (ر.ك. ۵:۴۱) (ج) مرقس با و بوسیله روزه» (ر.ك. مت ۱۷:۲۱).

^{۳۹} - ر.ك. مت ۱۸:۳ - ر.ك. طرز بیان مسلمانی خواهد بین و قایعه که روایت

شده و رستاخیز عیسی رابطه ای برقرار سازد. بدینگونه

کسی که علیه ما نیست با ماست

(الرقة ۴۹:۹ - ۵۰)

^{۳۸} بوحنا به او گفت: «ای استاد، کسی را دیده ایم که شیاطین را بنام تو می‌راند، و من خواستیم
مانعش شدیم^۱ چونکه از ما پیروی نمی‌کند.^۷» ^{۳۹} عیسی گفت: «او را منع نکنید زیرا کسی
نیست که معجزه‌ای بنام من بکند و بتواند فوراً در حق من بدگوئی غاید؛^{۴۰} چون کسی که علیه ما
نیست با ماست.^{۴۱} آری، هر کس بخاطر اینکه شما از آن مسیح هستید جام آبی بنام من برای
نوشیدن به شما بدهد،^۷ آمین بشما می‌گویم که او اجرش را از دست نخواهد داد.

لغزش

(متى ۱۸:۶-۱۱، لوقا ۲-۱:۱۷)

^{۴۲} و هر کس یکی از این کودکان را که ایمان دارند چار لغزش کند،^x برای او بهتر آن باشد که
سنگ آسیابی^y به گردنش بسته و به دریا افکنده شود.^{۴۳} و اگر دستت ترا می‌لغزاند، آن را قطع
کن، بهتر است که ناقص بزندگی وارد شوی^z تا اینکه با دو دست در جهنم به آتشی که خاموشی
ندارد افکنده شوی.^{۴۴} [...] ^{۴۵} و اگر پایت ترا می‌لغزاند، آن را قطع کن بهتر است که لنگ
بزندگی وارد شوی تا اینکه با دو پا به جهنم افکنده شوی.^{۴۶} [...] ^{۴۷} ^a و اگر چشمت ترا
می‌لغزاند، چشمت را در بیار بهتر است که تنها با یک چشم به ملکوت خدا وارد شوی تا اینکه با
دو چشم به جهنم افکنده شوی.^{۴۸} در جانی که کرم^b نمی‌میرد و آتش خاموش نمی‌شود.^{۴۹} چرا که
هر کس به آتش^c نمکین گردد.^{۵۰} نمک چیز خوبی است، اما اگر نمک، بی نمک گردد، آن را با چه

خاموش نمی‌شود». این بندها که در بعضی احادیث دست

۱۸ - در نسخه دیگری: «مانع او شده‌ایم».

۷ - بطوری که لوقا تصویری کرده است یعنی: جزو
نوشته نامطمئن می‌باشد در چاپهای بررسی شده منتظر
نمی‌گردد و احتمالاً تکرار مثالهای مختلف (دست، پا و

شانگ) موجب تکرار این عبارت شده است و فقط در بند

۴۸ گواهی و تأیید گردیده است.

۷ - در نسخه دیگری: «سنگ آسیاب خر» یعنی

۷b - ترجمه تحت الفظی: «کرم‌هایشان» نقل قول آزاد
از اش ۲۴:۶۶ است.

۷c - ترجمه تحت الفظی: «به گناه و امی دارد» رک

مت ۲۹:۵

۷c - گاهی «برای آتش» یا «بروسیله آتش» ترجمه
می‌کنند. در نسخه‌های دیگری: «و هر قربانی به نمک
نمکین خواهد شد.»

۷y - ترجمه تحت الفظی: «سنگ آسیاب خر» یعنی
سنگ آسیاب بزرگی که خری آن را می‌گرداند، در برابر
سنگ آسیابی که می‌توان با دست بکار برد و چرخاند.

۷z - منظور از «زندگی» در اینجا زندگی جاودان است
این گفتار فقط در الجبل مرقس آمده و درک و
تفسیر آن دشوار است. می‌دانیم بکی از عادات و رسوم

۷z - منظور از «زندگی» در اینجا زندگی جاودان است

۷a - در جایی که کرم نمی‌میرد و جایی که آتش

کرامس

چیزی چاشنی خواهید زد؟^d در خود نمک داشته باشید و با یکدیگر در ~~نه~~^e بسر برید. «

پیوند ازدواج نا گستینی است

(متى ۱:۹، ۹:۱، لوقا ۱۶:۱۸)

۱۰ ۱ و از آنجا رسپار شده، به نواحی یهودیه در معاوراه [نه] اردن^f می‌آید. و باز جمعیت‌های بسوی او برآ می‌افتد و همانگونه که عادت او بود باز به آنان آموزش می‌داد. ۲ و همانگونه که پیش می‌آمدند، فریسان از او پرسیدند آیا مجاز است مردی زنش را طلاق دهد؛ برای آن بود که او را بیازمایند.^g ۳ در پاسخ به آنان گفت: «موسى چه فرمانی بشما داده است؟»^۴ گفتند: «موسى اجازه داده است طلاق نامه نوشته و طلاق دهنده.»^h عیسی به آنان گفت: «مراجعات سنگدلیⁱ شما را کرده که این فرمان را برایتان نوشته است،^j اما از همان آغاز آفرینش آنان را نرینه و مادینه^k بیانفرید؛^l برای اینست این مرد پدر و مادرش را ترک خواهد کرد^m و هر دو

من شبد که در پایان این قسمت موضوعی که مطرح گردیده و انگیزه اظهار این مطالب بوده است یعنی: «ادعاهای رسولان براینکه مقام اول را حائز باشند» به نتیجه رسیده است.

۴ - منطقه پیره که در فلسطین در مشرق نهر اردن قرار دارد

g - ر.ك مر ۱۱:۸، ۱۲:۱۱، ۱۳:۱۰.

۵ - مشاهده می‌شود که فریسان از اجازه سخن می‌گویند (بندهای ۴، ۲) در صورتیکه عیسی از آنان می‌پرسد آیا فرمانی وجود دارد که مسلمًا فریسان برای یافتن چنین فرمانی در قرائتین بهسود دچار اشکال می‌شوند. در مت ۹-۷:۹ بر عکس فریسان از فرمان مرسی سخن می‌گویند و عیسی به آنان پاسخ می‌دهد که اجازه ای پیش نیست. عیسی سخنی را که اجازه طلاق می‌دهد با سخنی که پایه و مبنای ازدواج است پاسخ می‌دهد زیرا معافیت، قانون پایه و اساسی را لغو نمی‌غاید.

۶ - این سنگدلی بعلت عدم حساسیت نیست بلکه بسب عدم ادراک اراده و مشیت خدا است.

j - پید ۲۷:۱

۷ - در چندین مدرک جمله: «و به زنش خواهد پیوست» وجود ندارد.

فلسطینیان اینست که در تبرهای خود برای تسریع در تسهیل عمل آتش نمک می‌ریزند ولی نمک پس از چند سال که خواص شیمیایی خود را از دست داد آن را بدور می‌ریزند زیرا «بی‌غلک» شده است (بند ۵۰). بعضی از مفسران با توجه به این نکته بند ۴۹ را توضیح داده‌اند بدین معنی که «هر کس باید باند نمک برای آتش باشد» ولی در متون مختلفه الجبلهای نظیر که سخن درباره نمک است آن را نشانه و علامت از خود گذشتگی شمرده‌اند که بدون آن شاگرد نمی‌تواند شاگرد واقعی باشد چنانکه در آینجا در بندهای ۴۸-۴۲ بروشنا نشان داده شده است. هرگاه آتش تصویری از تجربه و امتحان، تعقیب و شکجه و یا آتش جاودانی باشد (بند ۴۸). در این صورت چنین مفهوم می‌گردد: «هر کسی باید فداکاری را بپذیرد تا بتواند از تجربه و آزمایش بگذرد».

k ۱۳:۵ ر.ك مت

e - این گفتار هم نظیر بند ۴۹ فقط در الجبل مرسس آمده است. بنظر بعضی از مفسران «نمک داشتن» بمفهوم در صلح و سلم زندگی کردن است ولی در این صورت رمز و نشانه‌ای که نمک علامت آن است وجود ندارد. بهتر است معنی این جمله را چنین درک کنیم: «در خودتان روح فداکاری داشته باشید» (در هر این دنیا و مردم) و «در صلح و سلم باشید» (بین خودتان) ضمناً ملاحظه

یک تن خواهند شد،^۱ بطوری که دیگر دو نیستند بلکه یک تن.^m پس آنچه را خدا پیوند داده، مبادا که انسان آن را جدا کند.»^{۱۰} و چون بخانه رسیدند شاگردان در آن باره سؤال کردند.^{۱۱} و به ایشان گفت: «هر کس زنش را طلاق داده و با زنی دیگر ازدواج کند، نسبت به او کی مرتكب زنا شده است؛^{۱۲} و اگر آن [زن] پس از طلاق گرفتن از شوهرش، با دیگری ازدواج خاید، او مرتكب زنا می‌شود.»ⁿ

مت ۳۲:۵
لوقا ۱۸:۱۶
قرن ۱۱-۱۰:۷

عیسیٰ کودکان را برکت می‌دهد

(متی ۱۹:۱۳-۱۵؛ لوقا ۱۸:۱۰-۱۷)

^{۱۳} و کودکانی^p را به نزد او آوردند تا آنان را لمس کند و شاگردان آنان را نهیب زدند.^{۱۴} عیسیٰ [این را] دیده برآشت و به ایشان گفت: «بگذارید کودکان به نزد من آیند، آنان را مانع نشوید، زیرا ملکوت خدا به مانند اینان تعلق دارد.^{۱۵} آمین به شما می‌گویم: هر کس ملکوت خدا را چون کودکی^p پذیرا نگردد بدان داخل نخواهد شد.»^{۱۶} و با در آغوش کشیدن، و نهادن دست بر آنان برکتشان می‌داد.^q

دعوت شخص شروتمند

(متی ۱۹:۳۰-۳۱؛ لوقا ۱۸:۱۸-۳۰)

^{۱۷} و هنگامی که به راه می‌افتداد کسی پیش آمده به زانو در آمده از او پرسید: «ای استاد نیکو چه باید بکنم تا وارث زندگانی جاودائی شوم؟»^{۱۸} عیسیٰ به او گفت: «چرا مرا نیکو می‌خوانی؟

۱ - پید ۲۴:۲

m - یعنی: «تنها یک موجود» (ر.ک روم ۳:۱)

n - ر.ک مت ۱۸:۳

o - در بعضی از نسخه‌های دست نوشته اضافه و تصریح شده است: «کسانی که آنان را می‌آورند» که البته معنی همین است.

p - «چون کودکی» ممکن است مربوط به فاعل این جمله (هر کس) باشد و یا به مفعول صریح (ملکوت خدا)

n - نسبت داده شود. ولی با توجه به کلمات (جانند اینان) که در بند ۱۴ آمده است معلوم است مرقس معنی و مفهوم

اولی را در نظر داشته یعنی باستانی «چون کودکی» بود، در مت ۱۸:۳ نیز بهمین معنی تصریح گردیده، در

صورتیکه در لو ۱۷:۱۸ عبارت بصورت الجیل مرقس

حفظ شده است.

کودکان و کسانیکه بجانند کودکان هستند در وضعیت

وابستگی و تابعیت کامل قرار دارند و در حقیقت در

جامعه آن دوران وضع کودکان چنین بوده است. ضمناً

کودک مظہر بیگناهی نبوده بلکه نمونه فرمانبرداری و

آماده به خدمت بودن بشمار می‌رود و کسی که ملکوت

خدا را در چنین شرایط و وضعیتی پذیرا می‌شود (بند

۱۵) می‌جون و چرا، بلاقصاله در ملکوت خدا وارد

من گردد (بند ۱۴).

۹ - تنها مرقس این دعای خیر و برکت را ذکر کرده

که منحصر به یک کلمه و یا یک حرکت نبوده بلکه بهمراه

اعطای ملکوت می‌باشد.

هیچکس نیکو نیست مگر تنها خدا.^{۱۹} تو فرمانها را می‌دانی: قتل مکن، مرتكب زنا مشو، دزدی منما، شهادت دروغ مده، به هیچ کس خطای مکن،^{۲۰} و به پدر و مادرت احترام بگذار.»^{۲۱} آن کس به او گفت: «ای استاد همه اینها را از آغاز جوانیم با دقت مرااعات کرده‌ام.»^{۲۲} عیسی در او نگریسته، احساس کرد به او محبت دارد و به او گفت: «یک کمبود داری، برو آنجه داری، بفروش و بهای آن را به فقیران بده و گنجی در آسمان خواهی داشت، سپس بدنبال من بیا.»^{۲۳} و او که از این سخن، مکدر شده بود، اندوهگین ہرفت زیرا املاک بسیار داشت.^{۲۴} و عیسی به اطراف نگریسته به شاگردان خود گفت: «آنان که پول دارند، با چه دشواری وارد ملکوت خدا، خواهند شد!»^{۲۵} شاگردان از این سخنان همچو شده بودند، عیسی باز رشته سخن بدست گرفته به ایشان گفت: «فرزندانم ورود به ملکوت خدا چه دشوار است!»^{۲۶} برای یک شتر آسانتر است که از سوراخ سوزن خیاطی بگذرد^{۲۷} تا اینکه ثروتمندی به ملکوت خدا وارد گردد!»^{۲۸} ایشان بیشتر بهت زده شدند، بین خود می‌گفتند: «پس چه کسی می‌تواند نجات یابد؟»^{۲۹} عیسی در آنان نگریسته گفت: «برای انسانها نا ممکن است، اما نه برای خدا، زیرا همه چیز برای خدا ممکن است.»^{۳۰} پطرس به گفتار پرداخت: «اینک ما همه چیز را ترک گفته و ترا پیروی کرده‌ایم!»^{۳۱} عیسی فرمود: «آمین به شما می‌گویم: هیچ کس، خانه یا برادران یا خواهران یا مادر یا پدر یا کودکان یا کشتزارها را بخارط من و بخارط انجیل^{۳۲} ترک نکرده باشد،^{۳۳} مگر اینکه اکنون در این عصر ولو با شکنجه‌ها،^{۳۴} خانه‌ها، برادران و خواهران و مادران و کودکان و کشتزارها به صد برابر در یافت نماید و در دورانی که فرا می‌رسد^{۳۵} زندگانی جاودانی را.^{۳۶} چه بسا اولین‌ها که آخرین خواهند شد و آخرين‌ها، اولين.^{۳۷}

مت ۲۰:۶
لو ۳۳:۱۲

مر ۱۹:۴

بع ۲:۴۲
مر ۳۶:۱۴

مت ۱۶:۲۰
لو ۳۰:۱۳

سومین خبر از آزار و رستاخیز عیسی

(متی ۲۰:۱۷-۱۹؛ لوقا ۱۸:۳۱ - ۳۴)

^{۳۲} در راه فراز آمدن به اورشلیم بودند و عیسی پیشاپیش آنان راه می‌رفت،^{۳۳} ایشان همچه^{۳۴} بودند و آنانکه بدنبال او بودند، می‌ترسیدند و باز آن دوازده تن را به تزد خود خوانده و به آنان گفت

- .۱ - خسروج ۲۰:۱۶-۱۲؛ نئ ۲۰:۵-۱۶؛ نث ۲۰:۸-۳۰.
- .۲ - مرقس ذکر شده است ر.ک ۳۰:۸.
- .۳ - جمله‌ای اضافه برده فرمان است و در الجبلهای متی و لوقا وجود ندارد.
- .۴ - باز هم نکته‌ای که مختص به الجبل مرقس است یعنی رفاقت بدنبال عیسی همیشه در معرض تعقیب و شکنجه بودن یافتد «استاد» می‌باشد.
- .۵ - در بعضی مدارک چنین است: «سخت است برای آنانکه به ثروت‌ها اعتماد می‌کنند».
- .۶ - ر.ک ۱۸:۳۰ - y.
- .۷ - ر.ک مت ۱۹:۳۰ - z.
- .۸ - «بخاطر الجبل» نکته‌ای است که فقط در الجبل

چه بر سوش خواهد آمد^{۲۳} «اینک به اورشلیم فراز می‌آئیم و پسر انسان را به کاهنان اعظم و به کاتبان تسلیم خواهند کرد و آنان او را به مرگ محکوم خواهند نمود و وی را به مشرکان تسلیم خواهند کرد، ^{۲۴} او را تمسخر کرده بروی تف خواهند انداخت و تازیانه زده و او را خواهند کشت و سه روز بعد رستاخیز خواهد کرد. »

در خواست پسران زیدی

(متی ۲۰: ۲۰ - ۲۸، ر.ك لوقا ۲۰: ۲۲ - ۲۷)

^{۳۵} و یعقوب و یوحنا، پسران زیدی، بسوی او متوجه شده به او گفتند: «ای استاد می‌خواهیم تا آنجه را که از تو درخواست داریم، برای ما انجام دهی.» ^{۳۶} به ایشان گفت: «چه می‌خواهید که برای شما انجام دهم؟» ^{۳۷} به او گفتند: در روز شکوht به ما عطا فرما تا پکی به راست تو و دیگری به چپ تو بنشینیم.^a ^{۳۸} عیسی به ایشان گفت: «شما نمی‌دانید چه می‌خواهید. آیا می‌توانید جامی^b را که من سرمی کشم، سریکشید یا به تعییدی که من تعیید یافته ام، تعیید بیابید؟» ^{۳۹} به او گفتند: «می‌توانیم.» عیسی به ایشان گفت: «جامی را که من سرمی کشم شما خواهید نوشید و به آن تعییدی که من تعیید می‌یابم شما تعیید خواهید یافت.» ^{۴۰} آن نشستن به راست یا و چپ من، اعطایش از آن من نیست: این از آن کسانی است^c که هرایشان فراهم گردیده باشد.^d ^{۴۱} و با شنیدن این، آن ده تن بر یعقوب و یوحنا بر آشفتند. ^{۴۲} و عیسی آنان را به نزد خود فراخوانده بایشان گفت: می‌دانید کسانی که حکام ملت‌ها شمرده می‌شوند سلطه خود را بر آنان اعمال می‌کنند و بزرگانشان^e قدرت خود را بر آنان اعمال می‌کنند ^{۴۳} باری به نزد شما این چنین نیست، بلکه آنکس که می‌خواهد در میان شما بزرگ گردد باید خادم شما شود، ^{۴۴} و آنکس که بین شما

داستان‌سایی آمده باشد بلکه بنظر مرقس رفتار عیسی تصویر جام تصویر «تعیید» را می‌افزاید. زیرا رخدهایی که در جلو راه می‌رود و به رسالت خود اطمینان دارد را نشان می‌دهد که بطور کلی انسان گرفتار و مصیبت کاملاً برخلاف تردید و دودلی و بیم و هراس شاگردان زده را غوطه‌ور می‌سازد و مخصوصاً در مرگ و شهادت است زیرا ایشان نمی‌دانند چه وقایعی در اورشلیم در غرق می‌کند.

^e - ر.ك مت ۲۰: ۲۳ - ۲۰. ^f - ر.ك يو ۷: ۱۱ - ۱۶.

^g - ر.ك مر ۸: ۳۱ - ۳۲؛ ۳۲: ۶؛ ۳۲-۳۱: ۶ در مورد دقت و صراحت این سومین اعلام ر.ك مت ۲۰: ۲۰. ^h - ر.ك مت ۲۰: ۲۰. ⁱ - ر.ك مت ۲۱: ۲۰.

^j - این فعل بصورت مجھول آمده و عمل خدا را بیان می‌کند. بایستی آن را به این صورت درک ناییم: «بوسیله خدا فراهم گردیده باشد.» چنانکه در مت

^k - در عهد عتیق «جام» در اغلب موارد نشانه و تصریح شده است.

^l - مظہر درد و رنج است (مز ۹: ۷۵؛ اش ۰۱: ۱۷-۲۲؛ ار ۰۱: ۲۲-۱۷). ^m - «بزرگانشان» ترجمه تحتاللفظی است و گاهی ۱۰: ۲۰؛ حزق ۲۳: ۳۱-۳۴) ر.ك مر ۱۴: ۳۶. مرقس به «بزرگان» ترجمه شده است.

۱۰:۴۴-۱۱:۲

بلکه آنکس که می خواهد در میان شما بزرگ گردد باید خادم شما شود،^{۴۴} و آنکس که بین شما می خواهد اولین گردد باید بردۀ همه باشد.^{۴۵} زیرا پسر انسان نیامده است تا به او خدمت کنند، و ۶-۵:۰-۱ تیمر دادن زندگانیش به فدیه برای بسیاری آمده است.^{۴۶}

کور دروازه اریحا

(متى ۲۰:۲۹-۳۴؛ لوقا ۱۸:۳۵-۴۳)

^{۴۷} و آنان به اریحا آمدند. و هنگامی که او و شاگردانش و جمعیت کثیری از اریحا خارج می شدند بارتیمس، پسر تیسموتاوس که سائلی نابینا بود در کنار راه نشسته بود.^{۴۸} و وقتی دانست که این عیسای ناصری^h است، به فریاد کردن پرداخت و گفت: «ای پسر دادو، ای عیسی، بر من رحم کن!»^{۴۹} و بسیاری وی را نهیب می زدند که خاموش شود، اما او بیشتر فریاد می کشید: «ای پسر دادو، بر من رحم کن!»^{۵۰} عیسی ایستاده گفت: «او را صدا کنید و نا بینا را صدا کرده و به او گفته: شجاع باش! بلند شوا ترا صدا کندا»^{۵۱} او ردایش را انداخته با یک جست بسوی عیسی آمد.^{۵۲} و عیسی با خطاب به او گفت: «چه می خواهی که برایت اخمام دهم؟» کور به وی گفت: «رَبُّونِي لَ بِينَائِيم را باز یابم.»^{۵۳} عیسی به او گفت: «برو، ایمان ترا نجات داده است!» و همان دم بینانیش را باز یافت و در راه به دنبال وی آمد.

استقبال پیروزمندانه از عیسی بر دروازه های اورشلیم

(متى ۱۲:۱۰-۱۹؛ لوقا ۱۹:۲۹-۴۰؛ یوحنا ۱۲:۱۶)

^{۵۴} ۱۱ و وقتی به اورشلیم نزدیک می شدند در حدود بیت فاجی و بیت عنیا^k نزدیک کوه زیتون زار دو تن از شاگردان خود را می فرستند^{۵۵} و به ایشان می گویند: «به روستانی که در برایرشما

زک ۱۴:۴
مر ۱۳:۳
لو ۲۱:۳
بر ۸:۱
اع ۱۷:۱

^{۵۶} - ترجمه تحتاللفظی: «برای بیشمار، برای خیلی» کلمه ای که در این مورد بکار رفته معنی وسیع تری دارد:

^{۵۷} - عنوان رایح مسیح مرسوم بوده است ر.ک. عیسی بخطاطر و بچای (برای) تردد مردمان می برد چنانکه خدمتگزار اشیاء برای مجموعه ملت جان خود را

^{۵۸} - دهد ر.ک اش ۱۱:۰۳؛ مر ۱۴:۱۲ // .

^{۵۹} - «رَبُّونِی» نظری «رَبُّی» عنوانی احترام آمیز است.

^{۶۰} - برابر نسخه های دست نوشته دیگر: «سائلی (ر.ک ۹:۰۵) . و علاقه و دلستگی بیشتری را نشان

^{۶۱} - می دهد. متى و لوقا این کلمه را به «خداوندگار» نابینا».

^{۶۲} - ترجمه تحتاللفظی: «ناصری» که صورت برگزدانده اند.

^{۶۳} - نام قریه هایی در نزدیکی اورشلیم است. ر.ک مت

است برويد، همان دم با ورود به آنجا کره خري ابسته خواهيد يافت كه تا کتون هبيج کس بر آن سوار نشده است، بازش كرده و بياوريدش.^۳ و اگر کسی به شما گفت: چکار داريid می کنید؟ بگوئيد: خداوند^m لازمش دارد و بزودی آن را به اينجا پس می فرستد.ⁿ ^۴ و ايشان رفتند و کره خر را به نزديك دری، بپرون، در کوجه بسته يافتند و آن را باز می کنند^۵ و بريخی از کسانی که آنجا بودند به ايشان می گفتند: «چه شده است که کره خر را باز می کنید؟...»^۶ و آنان آنچنان که عيسی گفته بود، پاسخ دادند و گذاشتند کارشان را بکنند.^۷ و کره خر را به نزد عيسی می آورند رداهای خود را بروی [حيوان] می اندازند و او بر آن سوار شد.^۸ و بسياري از مردم رداهای خود را برو سر راه او گستردند و ديگران شاخ و بريگهانی را که از کشتزارها بريده بودند،^۹ و آنانکه در پس و پيش او بودند فرياد برمي آوردند: «هوشيعانا!^{۱۰} مبارك باد کسی که بنام خدا وند می آيد!^{P!} مبارك باد سلطنتی که می آيد آنکه از پدرمان داود است!^{۱۱} هوشيعانا بر فراز آسمانها^{۱۲} و در اورشليم به معبد وارد شد و پس از آنکه نگاههای خود را بهمه چيز گردانيد،^{۱۳} چون دير وقت بود، با آن دوازده تن بسوی بيت عنیا بپرون شد.

درخت النجير ملعون

(متى ۱۸:۲۱-۱۹)

^{۱۲} و روز بعد بهنگامي که از بيت عنیا بپرون می شدند گرسنه شد.^{۱۳} درخت النجير از دور دید که برگ داشت، رفت تا به بیند در آنجا چيزی خواهد يافت، اماً چون به آنجا رفت، چيزی بجز برگ

p - مز ۱۱۸:۲۰-۲۶

m: لو ۱۹:۲۷(h27:۱۹)

- اشاره به سروش در زک ۹:۹ می باشد.
- اين متى تنها جايي است که در النجيل مرسى و m - اين متى اصطلاح «خداوندگار» در مورد عيسى بكار رفته است. نخستين مسيعيان عبسای قيام کرده را با اين عنوان می ناميدند (در صوريتکه در عهد عتيق اين عنوان مختص به خدا و يا مسيح موعود - پادشاه می باشد. در بعضی ترجمه ها «خداوندگارش» (ابرابر صاحبشن) درك كرده اند).
- صورت ديگري: «و او (يعني کسی که اعتراض می کند) آن را می فرستد (يعني خواهد فرستاد). به اينجا بوده و فقط كاهيان مجاز به ورود به آن بودند غنی باشد (ر.ك ۱۴:۱۵-۲۹:۰۸).
- o - ر.ك مت ۱۹:۲۱

نیافت، زیرا فصل الجبر^۵ نبود.^{۱۴} آغاز سخن کرده به آن گفت: «مبارا که هرگز در آینده کسی میوه ترا بخورد!» و شاگردان او می شنیدند.

فروشندگان رانده شده از معبد

(متى ۲۱:۱۷-۲۰؛ لوقا ۱۹:۴۸-۴۵؛ یوحنا ۲:۱۲-۱۶)

^{۱۰} و به اورشلیم می آیند و با ورود به معبد به راندن کسانی که در معبد^۱ خرید و فروش می کردند پرداخت و دخل صرافان و جایگاه کسانی را که کبوتر می فروختند واژگون کرد.^{۱۶} و نمی گذاشت هیچکس چیزی در داخل معبد حمل کند.^{۱۷} و آنان را آموزش داده به آنان می گفت: «مگر نوشته نشده است خانه من برای همه ملتها^۷ خانه نیایش نامیده خواهد شد اما شما آن را مغاره دزدان کرده اید!^{۷۷}»^{۱۸} و کاهنان اعظم^۷ و کاتبان شنیدند و در پی آن بودند که چگونه وی را از بین ببرند. زیرا از او می ترسیدند در حقیقت تمام جمعیت آزموزش او بہت زده بودند.^{۱۹}

لو ۱۹:۲۰
۱۱:۱۴
۱۶:۳

درخت الجبر خشکیده: ایمان و دعا

(متى ۲۰:۲۲-۲۱)

^{۱۹} همینکه دیروقت از شهر خارج شدند.^{۲۰} و بامدادان بهنگام گذشتن درخت الجبر را دیدند که

۵ - این نکته که در روایت متى وجود ندارد در الجبل مرسس یادآوری و تأکید می نماید که ارزش و اهمیت رمز و اشاره را دارد. بین دو واقعه‌ای که در معبد رود داد ممکن است درخت الجبر مظہر و نشانه معبد باشد که مسیح موعود در آن هیچگونه میوه و ثمری نمی یابد (ر.ك ار ۱۳:۸؛ هو ۱۶:۹-۱۷؛ یو ۱:۷؛ مسیك ۱:۷).

۷ - از سوی دیگر تأثیر سخن عیسی در بند ۱۴ قدرت ایمان و نیایش را ثابت می کند (بندهای ۲۰-۲۰).
۷ - از ۱۱:۷ در این فصل ارمیا اعلام می کند آمدن اهالی بهودا به معبد و الحاج پرستش فایده ای ندارد مگر اینکه قبل از فتارشان برابر عدالت و احترام به قانون یهود باشد.

۸ - یعنی در میدان جلو معبد که میدان مشرکان می نامیدند ر.ك مت ۲۱:۱۲-۱۳. رفتار عیسی سروش غیبی زک ۲۱:۱۴ را تحقیق می بخشد.

۹ - ترجمه تحت لفظی: «نمی گذاشت هیچکس چیزی را از میان معبد حمل نماید» حتماً میدان مشرکان راه میانبری بین شهر و کوه زیتون بوده و مردم بدون اینکه

از ریشه خشکیده است.^{۲۱} و پطرس دوباره بیاد آورده باو گفت: «ربی، بنگر، درخت المحبیری را که لعن کردی خشکیده است!»^{۲۲} و عیسی در پاسخ به او گفت: «به خدا ایمان داشته باشید.^{۲۳} آمین به شما می‌گویم: اگر کسی به این کوه بگوید بلند شو و خود را به دریا انداز و اگردر قلبش تردید نکند بلکه ایمان داشته باشد آنچه می‌گوید روی خواهد داد، آن را بدست خواهد آورد لا.^{۲۴} برای همین است^{۲۵} که بشما می‌گویم آنچه را با نیایش درخواست کنید ایمان داشته باشید که دریافت کرده‌اید، و آن را بدست خواهید آورد.^{۲۶} و وقتی به نیایش ایستاده‌اید، اگر چیزی برضد کسی دارید، ببخشاید تا پدر شما که در آسمانهاست^{۲۷} خطاهای شما را نیز ببخشاید.^{۲۸} »

انس: ۴:۳۲؛
کرل: ۲:۱۳

رسالت عیسی و تعمید یحیی

(متی ۲۱:۲۰-۲۳:۲۷؛ لوقا ۸:۲۰-۲۳)

^{۲۹} و باز به اورشلیم می‌آیند، و در هنگامی که در معبد می‌گشت، کاهنان اعظم، کاتیان و مشایخ بسوی او آمدند.^{۳۰} و به او می‌گفتند: «اینها را به چه اختیاری انجام می‌دهی؟^{۳۱} یا چه کسی اختیار این کار را به تو تداده است؟»^{۳۲} عیسی به آنان گفت: «من فقط یک سوال از شما دارم: به من پاسخ دهید و من خواهم گفت با چه اختیاری اینها را انجام می‌دهم.^{۳۳} آیا تعمید یحیی از آسمان بود یا از انسانها؟ به من پاسخ دهید.»^{۳۴} و آنان بین خود چنین استدلالی می‌کردند: «اگر بگوئیم: از آسمان^{۳۵} خواهد گفت: پس چرا به وی ایمان نیاورده‌اید؟^{۳۶} اما آیا بگوئیم: از انسانها؟...» از جمعیت می‌ترسیدند^{۳۷} زیرا همه باور داشتند که یحیی واقعاً یک پیامبر بوده است.^{۳۸} ^{۳۹} و در پاسخ به عیسی می‌گویند: «نمی‌دانیم» و عیسی به آنان گفت: «من نیز ابداً به شما

لو ۷:۳۰؛
مت ۵:۱۴

ولی اگر شما نیز بخشدید، پدر آسمانی شما نیز خطاهای شما را خواهد بخشید» (ر.ک مت ۱۰:۶).

۷ - ر.ک مت ۱۷:۲۰ در حالی که انجیل متی برای قدرت شخص ایماندار اهیت قائل می‌شود (۲۰:۱۷)؛

c - ر.ک لو ۱:۲۰.

۸ - عبارتی که در انجیل مرقس آمده نیروی خدا را

در پاسخ به ایمان بیاد می‌آورد (ر.ک ۹:۲۳).

d - بنا برنشسته مرقس این سؤال مربوط به پاک کردن معبد است زیرا، هیچ یک از کارهای دیگر عیسی چنین سؤالی برمنی انگیزد. مت ۲۳:۲۱ تصریح می‌کند که عیسی آموزش می‌داد و لو ۱:۲۰ نوشته است تا بد را اعلام می‌کرده بنا بر این بنتظر آنان ممکن است سؤال درباره قدرت و اختیار مربوط به آموزش و اندرز دادن باشد.

۹ - ترجمه حق‌اللغظی: «پدری که در آسمانها

e - یعنی «از خدا» ر.ک لو ۱۱:۷۱۶.

۱۰ - (است)» (ر.ک مت ۶:۲۷) این جمله که در انجیل

f - ر.ک مر ۱۲:۱۲؛ ۲:۱۴؛ ۲:۲۰؛ لو ۲:۲۰؛

مرقس غیرعادی است تأیید می‌کند مرقس از مجموعه‌ای

از سخنان عیسی استفاده و تبعیت می‌کرده است.

۱۱ - بند ۲۶ در تمام مدارک گواهی نشده و چنین است:

نمی‌گوییم با چه اختیاری اینها را انجام می‌دهم.»

داستان تقلیلی رزیانان آدمکش

(متى ۲۱: ۴۶-۳۳؛ لوقا ۲۰: ۹-۶)

^۱ و با آنان بسخن گفتن با تقلیلها پرداخت: «مردی تاکستانی کاشت و آن را محصور کرده

چرخشستن کند و برجی بنا کرده^g سپس آن را به رزیانان اجاره داد و به مسافرت رفت.

^۲ وقتی که رسید، برده‌ای به نزد رزیانان فرستاد تا از رزیانان سهمی از ~~محصور~~ تاکستان بگیرد.

^۳ و ا را گرفته زدند و دست خالی باز گردانند.^۴ و باز برده دیگری به نزد آنان فرستاد او را هم

بر سرش زدند و با خواری با او رفتار کردند.^۵ باز یکی دیگر فرستاد، و آنان او را کشتند. بسیاری

دیگر که بعضی را زدند و بعضی دیگر را کشتند.^۶ او هنوز کسی را داشت، پسری محبوب^h. و آخر

او را فرستاد. بخود می‌گفت: پسرم را حرمت خواهند گذاشت.^۷ اماً رزیانان بین خود گفتند: «این

هم وارث، دست بکار شریم او را بکشیم و میراث از آن ما خواهد بود.^۸ و او را گرفته، کشتند و

به بیرون از تاکستان انداختند.^۹ «صاحب تاکستان چه خواهد کرد؟ خواهد آمد رزیانان را هلاک

خواهد کرد و تاکستان را بدیگران خواهد داد.^{۱۰} مگر این نوشته [مقدس] را تخوانده اید:

سنگی را که معماران رد کرده بودند

همانی است که سر زاویه گردید^{۱۱}

اع ۱۱:۴

۱-پطر ۷:۲

۱۱/ین کار از جانب خداست

^g - اش ۲:۵. در این گفتار که از اشعیا نقل شده
متوجه از درخت مو اسرائیل است و متمه است میوه‌هایی
را که خدا انتظار داشته بسیار نیارده است. در اینجا
اهم از رزیان وارد شده که پنجه مرقس کاهنان اعظم،
کاتیان و مشایخ هستند (بند ۱۲؛ ر.ك ۱۱: ۲۷).

^{۱۴} - ترجمه تحت اللطفی: «به سر زاویه شد» این طرز

^h - صفت «محبوب» (ر.ك لو ۱۲:۲۰) که عمدآ در
اینجا بکار برده شده صدای آسمانی را بیاد می‌آورد که
عیسی را در صحنه‌های تعیید و تجلی معرفی می‌کرده
(ر.ك مت ۱۷:۳ // ۱۷:۵ // ۰:۵) ضمناً بطور سریته
نکته‌ای را که در این تقلیل درباره مسیح مروعه وجود
دارد یادآوری می‌غاید.

^{۱۱} - کلمات: «گرفتن، کشتن، به بیرون انداختن» طرز ساختمان بکار می‌برند.

انجیل مرقس

۱۷-۱۲:۱۲

و به دیدگان ما، شکفت انگیز است.^k

۱۲ و در صدد دستکبری او بودند و از جمیعت می ترسیدند. زیرا فهمیده بودند که تمثیل را برای آنان گفته است. و او را ترک کرد و برفتند.

پرداخت مالیات به قیصر

(متی ۲۶-۲۰: ۲۰-۲۲؛ لوقا ۲۶-۲۰: ۲۰)

۱۳ وایشان تنی چند از فرسیان و هیرودیان^m را می فرستندⁿ تا او را با یک حرف گیر بیاندازند.

۱۴ و آنان آمده به او گفتند: «ای استاد می دانیم که تو بر حق هستی و در بند کسی نیستی زیرا به شخصیت افراد کاری نداری بلکه براستی راه خدا را آموزش می دهی^o. آیا دادن خراج^p به قیصر مجاز است یا نه؟ آیا باید پیردازیم یا نپردازیم؟»^{۱۵} اما او که به ریای آنان پی برد و به آنان گفت: «چرا مرا تجربه می کنید؟ یک سکه به من بدهید^q تا ببینم.»^{۱۶} و آنان آوردند. و به آنان گفت: «این صورت و نوشته از کیست؟» به او گفتند: «از قیصر.»^{۱۷} عیسی به آنان گفت: آنچه از آن قیصر است به قیصر و آنچه از آن خدادست به خدا بدهید^r و آنان در باره وی از حیرت بیرون روم ۷:۱۳

نمی آمدند.

- مز ۱۱۸:۲۰ k

۱ - بندهای ۳۴-۱۳ (ر.ک مت ۲۰:۲۰-۴۰:۲۰) شامل بلک رشته مباحثه و جدلها بی است که عیسی از آنها بیروز بیرون می آید و بطوریکه در پایان این مباحثه ها گفته شده رقبانش از اینکه او را با سزاها خود گیر بیندازند صرفنظر می کنند: «و دیگر کسی جرئت نمی کرد از او سؤال کند» (بند ۳۴ //) در آخرین سؤال که درباره آن بحث شده بود (موضوع مسیح موعود پسر داود) مشاهده می شود که عیسی به حمله متقابله پرداخته است. مرقس برخلاف متی و لوقا این واقعه را بطور مباحثه غیرمستقیم آرانه نوده است بدین معنی که عیسی مطالب خود را دیگر به رقبانش خطاب نمی کند بلکه به کسانی که گوش می دهند سخن می گوید.

g۶ - ر.ک مر ۳ m

زن هفت شوهر و رستاخیز مردگان

(متی ۳۳:۲۲؛ لوقا ۳۸:۲۰)

^{۱۸} و صدو قیان^۵ بسوی او می آیند. آنانی که می گویند رستاخیز وجود ندارد و از وی سوال کرده می گفتهند: ^{۱۹} «ای استاد، موسی برای ما چنین نوشته است: اگر برادر کسی بمیرد و پس از خود زنی باقی نگذاشت و فرزندی نداشت، برادرش باید زن را گرفته و نسلی از برادر خود بروجود آورد. ^{۲۰} هفت برادر بودند. و اوکی زن گرفته و بهنگام مرگ نسلی از خود باقی نگذاشت ^{۲۱} و دو مسی [زن] را گرفته و بهنگام مرگ نسلی از خود باقی نگذاشت و سومی به همچنین ^{۲۲} هیچ یک از آن هفت نفر نسلی باقی نگذاشتند. بعد از همه آنها، زن نیز بود. ^{۲۳} در قیامت وقتی آنها برمی خیزند زن از آن کدامیں خواهد بود؟ زیرا هر یک از آن هفت او را چون زن داشته اند.» ^{۲۴} عیسی به آنان فرمود: «گمراهی شما آیا بسبب نشناختن نوشته های مقدس و قدرت خدا نیست؟ ^{۲۵} زیرا وقتی از میان مردگان برمی خیزند، در حقیقت، نه زن می گیرند، نه شوهر می کنند ^۷ بلکه چون فرشتگان در آسمانها بینند. ^{۲۶} و اما آنچه در باره مردگانی است که قیام می کنند مگر در کتاب موسی در قطعه بونه تخوانده اید خدا چگونه با او سخن گفته است: «من، خدای ابراهیم، خدای اسرائیل و خدای یعقوب^۶ ^{۲۷} او خدای مردگان نیست، بلکه زندگان^۸. شما خبیث گمراهید.»

بالاترین فرمان

(متی ۴۰:۲۲؛ لوقا ۲۰:۲۰-۲۵؛ ۴۰-۳۹:۲۰)

^{۲۸} و یکی از کاتیان که بحث آنان را شنیده بود و می دانست به آنان به جا پاسخ داده است نزدیک شده از او پرسید: «بالاترین فرمان کدام است؟» ^{۲۹} عیسی پاسخ داد: «اول این است: ای اسرائیل بشنو! خداوند خدای ما خدای یگانه است^۲، ^{۳۰} پس خداوند، خدای خود را با تمام قلب، با تمام جان و

۵ - ر.ک. لو ۲۰:۲۷:۲۰

۶ - تث ۲۵:۰-۵:۱۰؛ ر.ک. مت ۲۲:۲۴:۲۲

۷ - در مقابل اعتراض که با استفاده از یک نکته

حقوقی موسی می شود عیسی به نوشته های مقدس

استناد می نماید که رستاخیز را تأیید می کنند (بنده ^{۲۶}

۸) ضمیماً «قدرت خدا» را بادآوری می نماید که اعتراض

کنندگان نادیده گرفته اند و تصریر اشتباه آمیزی از وضع

رستاخیز کنندگان دارند.

۹ - ترجمة تحت اللفظی: «خداؤندگار، خدای

ما، خداوندگار یکی است». بنابر تفسیری که از متن

عیری سفر تنشیه می توان کرد برای این عبارت ترجمه های

ازدواج داده می شوند».

با تمام اندیشه و با تمام قدرت خود محبت خواهی کرد.^a ۳۱ دو مین چنین است: همنوعت را چون خودت محبت خواهی کرد.^b فرمان دیگری بالاتر از اینها نیست. «^c و کاتب به او گفت: «بسیار خوب، ای استاد! تو تمام حقیقت را گفتی: او بگانه است و کسی جزا نیست؛^d ۳۲ و محبت داشتن با تمام قلب، با تمام فهم^e و تمام قدرت و همنوع را چون خود محبت داشتن، بیش از قربانیهای سوختنی و دیگر قربانی‌ها است.^f ۳۴ عیسی وقته دید خردمندانه پاسخ داده است به او گفت: «تو از مملکوت خدا دور نیستی.^g و دیگر کسی جرأت نمی‌کرد از او سؤال کند.

مسیح پسر خدا و داؤد

(متی ۴۱:۲۲-۴۶؛ لوقا ۲۰:۴۱-۴۶)

^{۳۰} و عیسی آغاز سخن کرده در معبد آموزش می‌داد^f: «چگونه کاتبان می‌گویند که مسیح^g پسر

مختلفی پذیرفته شده است (هست یک خداوندگار تنها، هست خداوندگار تنها) ترجمه‌ای که در اینجا پذیرفته شده با توجه به مطالب بند ۳۲ می‌باشد.

۶:۵ - ث

۱۸:۱۹ - b

c - کلمات: «با تمام فهم» با آنچه در بند ۳۰ ذکر شده تفاوت دارد و چنین بنظر می‌رسد که منظور «با تمام فکر» می‌باشد. در نسخه‌های مختلف دست نوشته عهد عتیق بزیان یونانی «قلب» و یا «فکر» آمده است راک ۲-پاد ۲۰:۲۳.

d - ر.ك. ۱-سمو ۲۲:۱۵

e - این تنها موردی در الجیلهای نظری است که عیسی به کاتب آفرین می‌گردید. بنظر مرقس کاتب مذکور دارای حسن نیت بوده و منظور بدی نداشته است (برعکس مت ۳۵:۲۲؛ لو ۲۵:۱۰) بنا به نوشته متی عیسی بهیچوجه نمی‌تواند موافقت و همراهی او را جلب نماید ولی برابر الجیل لوقا کاتبان سخنان عیسی را پذیرفته و تصدیق می‌کند در صورتیکه طبق الجیل مرقس کاتب مزبور تقریباً اهمیت و رفتاری نظری شاگرد علاقمندی را دارد و عیسی او را تصدیق و تأیید می‌نماید. بدین گونه یک دسته سه تابی مباحثه و جدل‌هایی که در الجیل مرقس ذکر گردیده با نکته مشتبه بیان

g - یا «مسیح»

داورد است؟^{۳۶} داورد خود با [الهام] از روح، [روح] القدس گفته است:

خداوند به خداوند من گفته است: به راست من بنشین

تا آنکه دشمنان را

^h به زیر پاهاست اندازم

^{۳۷} داورد خود می گوید خداوند: پس از کجا وی پسر او شده است؟ و جمعیت زیادی، با

لر: ۴۸:۱۹
۳۸:۲۱

شادمانی به او گوش می داد.

داوری درباره کاتبان

(متى ۱:۲۳-۱۲:۲۰؛ لوقا ۴۰:۴۷-۴۷)

^{۳۸} و درآموزش خود می گفت: «از کاتبان بر حذر باشید که از گشتن با رداهای بلند و» (دریافت) احترامات در میدانهای عمومی^{۳۹} اشغال نخستین جایگاه ها در کشت ها و بالاترین جاهای در ضیافت ها لذت می برند.^{۴۰} آنان که اموال بیوگان را می بلند در حالی که نماز خود را طول می دهند^۱. اینان محکومیتی جدیتر خواهند یافت!»

پشیز بیوه زن

(لوقا ۴:۲۱-۱:۴) ^{۴۱}

^{۴۱} و در مقابل گنجینه نشسته می دید چگونه جمعیت پول خرد از در صندوق می اندازند و بسیاری از ثروتمندان در آن بسیار می انداختند.^{۴۲} و بیوه زن فقیری آمد که دو پشیز انداخت^k، یعنی یک چهارم فلس.^{۴۳} و شاگردان خود را خوانده به ایشان گفت: «آمین بشما می گویم این بیوه زن که فقیر است، بیش از هر کس که در گنجینه^{۴۴} می اندازد، انداخته است.^{۴۴} زیرا همه از مازاد خود انداختند اما او با محروم کردن خود، هرچه داشته انداخته است، همه هستی خود را.»

پاد: ۹:۱۲
بر: ۲۰:۸

^k - ترجمه تحت الفظی: «آنچه یک کادران است»

کادران کوچکترین سکه ای بود که رواج داشت (به وزن ۱۰-۳ گرم) و این کلمه بخاطر خوانندگان یونانی و رومی نوشته و تصویر شده است. برابری صحیع آن را نمی توان تعبین نمود ولی به صورت پول مختصر و ناچیزی می باشد.

^{۴۴} - ترجمه تحت الفظی: «مسی» رک مر ۶:۸

ویرانی معبد

(متی ۲۴:۲۱؛ لوقا ۷-۵:۲۱)

۱۳ ^۱ و چون از معبد خارج می‌شد، یکی از شاگردانش به او گفت: «ای استاد، ^۲ ^۳ ^۴ ^۵ ^۶ ^۷ ^۸ ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} سنگهای و چه بناهایی!» ^۱ و عیسیٰ به او گفت: این بناهای بزرگ را می‌بینی؟ در اینجا سنگی بر روی سنگی نخواهد ماند که ویران نشود. ^۲ و چون بر کوه زیتون زار در مقابل معبد نشسته بود، پطرس، درکناری از او پرسید هم چنین یعقوب، یوحنا ^{۱۴} و اندریاس: ^{۱۵} «با بگو این کی روی خواهد داد، و وقتی همه اینها به پایان می‌رسد نشانه‌اش چه خواهد بود؟» ^{۱۶}

شروع رنج‌ها

(متی ۱۰:۱۷؛ ۲۲-۱۷:۲۴؛ ۱۴-۴:۲۴؛ لوقا ۱۲-۱۱:۱۲؛ متی ۱۹-۸:۲۱)

^۱ عیسیٰ به پاسخ پرداخت: «زنهر تا کسی شما را گمراه نکند. ^۲ ^۳ چه بسیاری بنام من خواهد آمد و خواهند گفت: «من هستم» و ایشان بسیاری را گمراه خواهند کرد. ^۴ وقتی بشنوید از جنگ و سر و صدای جنگ حرف می‌زنند، هراسان نشونید. این باید فرا برسد ^۵، اما هنوز پایان نیست. ^۶ در حقیقت ملتی بر ضد ملتی و ملکتی بر ضد ملکتی، برخواهد خاست. در جاهانی زلزله روی خواهد داد، تحطم‌ها خواهد شد. این آغاز دردهای زایمان ^۷ است. ^۸ «مراقب خود باشید! شما را به ساندرین‌ها^۹ تسلیم خواهند کرد و در کنشت‌ها ماضر و خواهید شد و بخاطر من، در برابر حاکمان و شاهان برای شهادت ^{۱۰} حضور خواهید یافت. ^{۱۱} و قبلًا باید که انجیل به همه ملت‌ها^{۱۱} نوید داده شده باشد. ^{۱۲} وقتی شما را ببرند تا تسلیم کنند، از پیش در اندیشه آنچه که باید بگویند می‌باشد،

^۱ - گاهی ترجمه می‌کنند: «به دادگاهها» در

صورتیکه ترجمه محنت‌اللفظی «به ساندرین‌ها» است که عبارت از شورای عالی شرع بهود است و مرکب از بیست و سه نفر از بزرگان گنبدیت می‌باشد رک. ۵۱۷:۱.

^۲ - ترجمه محنت‌اللفظی: «این شهادتی برای آنان خواهد بود» یعنی «در برابر آنان» و یا «علیه آنان» مر

۱۱:۶؛ ۱۴:۱

^۴ - این سخن که جنبه جهانی دارد (رک مت. ۱۰:۱۸) فرق بین بهودیان و مشرکان را که در بند قبلی حدس زده من شد تصریح می‌نماید. بنظر مرقس این سخنان مأموریت رسالت نخستین نسل مسیحیان را پیشاپیش اعلام کرده

۱۰:۲۴ - رک مت

^m - این شاگردان کسانی هستند که نخستین بار خوانده شده‌اند (رک. ۱۶:۱۶-۲۰) پنا پنوشه مرقس تمام این تعليمات به این چهار شاگرد ممتاز داده شده است.

ⁿ - این سؤال درباره تاریخ وقوع و علایم فرا رسیدن پایان است (رک لوقا ۷:۲۱). بدون اینکه اشاره‌ای به ظهور و تحمل مسیح باشد چنانکه در مت ۲۴:۳ نیز بهمین گونه است.

۱۴:۲۴ - رک

۲۸:۲ - دان

^p - رک مت ۲۴:۲۸

بلکه آنچه در این ساعت به شما داده خواهد شد، آن را بگویند، زیرا شما نیستید که حرف می‌زنید،
میک:۷ میک:۷
بلکه روح القدس.^{۱۲} و برادر، برادرش را به مرگ خواهد سپرد و پدر، فرزندش را و فرزندان بر ضد
الدین خود برخواهند خاست و آنان را به مرگ خواهند سپرد،^{۱۳} و بخاطر نام من منفورهمه خواهید
بود، اما آنکس که تا آخر^۷ پایدار بماند، نجات خواهد یافت.

بود، اما آنکس که تا آخر^۷ پایدار بماند، نجات خواهد یافت.
بو:۱۰:۱۸-۲۱:۲۱:۱۶
پطر:۱۴:۴

مصيبت بزرگ

(متى:۲۴:۲۵-۲۶؛ لوقا:۲۱:۲۰-۲۱؛ ۲۴:۲۰-۲۲:۱۷؛ ۲۴:۲۱:۲۲)

^{۱۴} وقتی بینید غایت شناعت مستقر شده است در جانی که نباید.^۷ - باید خواننده دریابد!^X - در
دان:۱۱:۱۲
آن حال کسانی که در یهودیه باشند، به کوهستان فرار کنند.^{۱۵} آن کس که بر بام باشد پائین نباید
۱۱:۱۲
آن حال کسانی که در یهودیه باشند، به کوهستان فرار کنند.^{۱۵} آن کس که بر بام باشد پائین نباید
۰۵:۱:۱
تا چیزی از خانه بر دارد،^{۱۶} و آن کس که در کشتزار باشد به باز نگردد تا رداش را بر گیرد.
۷:۶
^{۱۶} وای بحال زنانی که باردار باشند و زنانی که بدين روزها شیر می‌دهند! ^{۱۸} نیایش کنید که اين
بر:۱۳:۲۹
واقعه درزمستان روی نبهد.^{۱۹} «زیرا اين روزها آن چنان مصيبي خواهد بود که از آغاز آفريشش که
۱۳:۲۹-۲۰
خدا آفريده تاکنون نظير نداشته است^{۲۰} و ديگر روی نخواهد داد.^{۲۰} و اگر خدا اين روزها را کوتاه
۲۰-۲۱
نگردد باشد، هبیج آفريده ای^{۲۱} نجات نخواهد یافت، اما بخاطر برگزیدگانی که برگزیده است، اين
۲۱-۲۲
روزها را کوتاه کرده است.^{۲۱} و آنگاه اگر کسی بشما بگوید: بنگر، مسيح اينجاست! بنگر وی
۲۲-۲۳
آنجاست، باور نکنید.^{۲۲} زیرا مسيح های دروغين^{۲۳} و پیامبران دروغين برخواهند خاست که نشانه ها و
۲۳-۲۴
نشان می‌دهد رك لوقا:۲۴:۲۱؛ روم:۱۱:۲۰؛ دان:۹:۱۳

«دان:۹» اعلام شده است قرار خواهد گرفت.

و نشان می‌دهد رك لوقا:۲۴:۲۱؛ روم:۱۱:۲۰؛ دان:۹:۱۳

- x - این کلمات اعم از اينکه جمله معتبرضه ای از
مرقس است و یا تفسیر و توضیعی که بعداً افزوده شده
باشد بدين معنی است: «خوب بینید به چه چیزی اشاره
باشد بكار رفته و به «شناعت مصيبيت» ترجمه
من کنم، به پيشگوئي دانيال» که صراحتاً نقل شده
است. عبارت مشابهی در انجیل متى آمده ولی مفهوم
ديگری دارد. مت:۱۰:۲۴
- y - رك لوقا:۲۱:۱۷
- z - دان:۱۲:۱
- a - ترجمه تحت اللهو: «هبيج تني» یا «هبيج
جسمی»، که اصطلاح مختص زبان عبری است
و اگذار می‌گردد. مسلمًا در خواندن اين بند نهایتی در
پی دقت و صراحت برآيدم و مثلاً آن را به تखیر
اور شلیم در سال ۷۰ میلادی منسوب نمایم. فقط می‌توان
گفت ايمانداران در وضعیت وخیمی نظیر آنچه در

کرامات خواهند کرد تا اگر ممکن است برگزیدگان را نیز گمراه کنند.^{۲۳} پس شما بر حذر باشید؛ همه امور را برای شما از پیش گفته‌ام.

فرارسیدن پسر انسان

(متى ۳۱-۲۹:۲۴؛ لوقا ۲۸-۲۰:۲۱)

^{۲۴} «اما در این روزها، پس از این مصيبة، خورشید تیره خواهد شد و ماه فروغ نخواهد داد،
^{۲۵} و ستارگان از آسمان خواهند افتاد و قدرتمنی که در آسمانها بیند^d متزلزل خواهد شد.^{۲۶} و آنگاه خواهند دید پسر انسان با قدرتی عظیم و شکوه در ابرها^e می‌آید.^{۲۷} و آنگاه فرشتگان را خواهد فرستاد، و برگزیدگان خود را از جهات اربعه از کرانه‌های زمین تا کرانه‌های آسمان^f گرد خواهد آورد.

حرق: ۳۲:۸-۷
بول: ۳۱:۱۰-۲
؛ ۱۰:۴؛ ۳:۳
مکا: ۱۴-۱۲:۶
۱۲:۸

مثال درخت النجیر

(متى ۳۶-۳۲:۲۴؛ لوقا ۳۳-۲۹:۲۱)

^{۲۸} «از درخت النجیر این مقایسه را یاد بگیرید، همین که شاخه‌اش ترد شود و برگها بش بروید، می‌فهمید که تابستان نزدیک است.^{۲۹} هم چنین شما: وقتی ببینید این امور فرا رسیده است، بفهمید که [او]^g نزدیک به دروازه هاست.^{۳۰} آمین به شما می‌گویم که این نسل نکنده و، پیش از آنکه این همه فرارسیده باشد.^{۳۱} آسمان و زمین از بین خواهند رفت، اما سخنان من از بین نخواهند رفت.^{۳۲} «اما در باره این روز یا این ساعت هیچ کس نمی‌داند نه فرشتگان در آسمان و نه پسر، مگر پدر!»

مت: ۱۸:۵
لوقا: ۱۷:۱۶
۲-۱:۵

پهلویان در انتظار پایان دنیا زندگی کرده بودند.

d - اش: ۱۰:۱۳؛ ۴:۳۴؛ ۱۰:۴ ترجمه یونانی

هنگامی که عبیسی در مورد این انتظار سخن می‌گوید (رک مر: ۷۱) افکار خود را نظری دنیای نبوت و مکافشه بیان می‌کند و در این گونه اظهارات مراحل مختلف جریانهای تاریخی معین و مشخص نبوده‌اند. در اینجا هم با وجود اینکه این اظهارات مستنهای ایجاد می‌کند در احادیث عیناً حفظ شده‌اند و حتی در بند ۳۱ تشدید گردیده و با اظهارات دیگری که متناقض بنظر می‌رسند تایید شده است (بند ۳۲).

e - دان: ۷:۱۳؛ عبیسی بوسیله همین متن از کتاب

دانیال به داران خود پاسخ خواهد داد (مر: ۶۲:۱۴) در عهد عتیق توده ابر تاشانه حضور الهی بود (خروج: ۳:۳-۴) لار: ۲:۲؛ اعد: ۱۱:۲۰؛ ۲۰:۱۱) و پسر انسان شخصیتی آسمانی است (رک مت: ۲۰:۸-۷)

f - ۰۳۱:۲۴

g - ترجمة تحت اللفظی: «نزدیک است» رک

مت: ۳۲:۲۴

۱ - کلمه «پسر» که بصورت مطلق و در برابر «پدر» در مورد عبیسی بکار برده شده باشد فقط در اینجا و در

h - این سخن لزوماً مربوط به واقعه تاریخی معین نظیر انعدام معبد نمی‌باشد. در آن دوران چندین نسل از

ترغیب به هشیاری

(متى ۴:۲۴؛ ۵:۲۰؛ ۱۲:۱۹؛ ۲۸-۳۶:۱۲؛ ۱۵-۱۲:۲۵)

۳۳ زنهر بھوش باشید زیرا غمی دانید آن لحظه کی خواهد بود.^{۳۴} این به مانند مردی است که خانه خود را به برگانش گذاشته و بهر یک در کار خود اختیار داده است و به دریان دستور داده است بیدار باشد^{۳۵} پس بیدار باشید زیرا غمی دانید صاحبخانه کی باز خواهد آمد، دیر وقت، یا نیمه شب، یا به بانگ خرس، یا بامداد.^{۳۶} مبادا ناگهان سر برسد و شما را خفته باید!^{۳۷} آنچه را بشما می گویم، به همه شما می گویم: بیدار باشید!»

توطئه علیه عیسی

(متى ۱:۲۶؛ ۲:۲۲؛ ۱۰:۵؛ لوقا ۱۱:۴۷، ۴۹، ۵۲)

^۱ دو روز جشن گذر و فطیر^k مانده بود و کاهان اعظم^۱ و کاتبان در صدد بودند چگونه وی را به حیله دستگیر کرده و به کشتن دهند. ^۲ زیرا می گفتند: «نه بهنگام عید، والا ممکن

مورد مشابه در انجیل‌های نظریه آمده است (// در مت) چهاردهم ماه نیسان (الولین ماه بھودیان که تقریباً در حدود ماه فروردین است) یعنی پس از گذشتن تعادل زور می‌توان با موردی که عیسی به خدا «ابا» خطاب کرده و زنیت در اول بهار و پیش از آنکه قرص ماه بدر کامل شود بھودیان بردها را در معبد ذبح می‌کردند و شب آنها نشیلی رزیانان آدم کش که خدمتگزاران از فرزند مالک^۲ می‌توان باشند (امر ۱۲:۶-۷ //) و اما درباره اظهاراتی که در بند ۳۲ آمده و سعرفت و شناسایی عیسی را محدود می‌سازد آنهم در مسئله‌ای که در آن دوران اهمیت داشته مشکل بتوان این اظهارات را منسوب به جمعیت مسیحیان دانست که خواسته باشند سخنانی که در بند ۳۰ آمده است تصحیح نمایند.

۳ - بنظر مرقس این آموزش که فقط به چند تصریف از شاگردان داده شده است برای تمام جامعه مسیحیان ارزش و اهمیت دارد مخصوصاً دستوری که گفته شده دانمای بیدار و هوشیار باشند.

۴ - با اینکه جشن گذر و جشن نان بدون خیبر مایه (فطیر) اصل و ریشه جداگانه دارند بھودیان آنها را بهم ارتباط داده و عملایکی می‌دانستند (رک تث ۱۶:۱-۸)

بر طبق رسوم مستداول در اورشلیم در بعدازظهر روز

است آشوبی از سوی قوم درگیرد.^m

تدهین بیت عنیا

(متی ۱۲:۲۶؛ یوحنا ۱:۱۲؛ رک لوقا ۷:۳۶-۳۸)

^۳ و بهنگامی که در بیت عنیا در خانه شمعون جذامیⁿ بودند، وقتی بر سر سفره بود^۰، زنی که شیشه عطرسنبیل ناب بسیار گرانبهائی^p داشت آمده شیشه عطر را شکسته آن را بر سر او ریخت. ^۴ در میانشان کسانی بودند که بر آشتفتند: «چرا این عطر تلف شد؟» ^۵ زیرا می‌توانستند این عطر را بیش از سیصد دینار^q بفروشند و به فقیران بدهند. «او را سرزنش می‌کردند. ^۶ عیسی گفت: «او را واگذارید. چرا ناراحتش می‌کنید؟ کار نیکی^r بخاطر من انجام داده است. ^۷ در حقیقت، همواره فقیران را با خود دارید و هر وقت بخواهید می‌توانید به آنان نیکی کنید، اما مرا همیشه ندارید! ^۸ آنچه را که می‌توانست، انجام داده است: از پیشاپیش بدن مرا برای خاکسپاری معطر کرده است. ^۹ آمین به شما می‌گویم: هر جا در سراسر جهان^s الجیل ندا داده شود، آنچه را که این زن کرده است مت ۱۴:۲۲ به یادبود او، باز گو خواهد شد.»

۵ - در اصل یونانی این افعال بزمان حال می‌باشدند که در ضمن ممکن است معنی زمان آینده را داشته باشند به این ترتیب همواره ارزش فعلی و کوتني سخنان عیسی را بیان می‌نمایند (رک یند ۹ و مر ۲۰).

۶ - عیسی عمل آن زن را با فاجعه‌ای که در پیش است ارتباط می‌دهد و مسلمان مرقس بهمین سبب این قسم را در آغاز روایت‌های مربوط به شکنجه‌ها و مصائب عیسی آورده است. آن زن فقط می‌خواسته است به عیسی احترام بجای آورد (رک لوقا ۷:۴۴-۴۶) و مرقس تاکید می‌نماید که مفهوم این تدهین با شکنجه‌ها و مصائب و رستاخیز عیسی روشن می‌شود رک یو ۷:۱۲.

۷ - رک مر ۱:۲۱؛ ۸:۳۵؛ ۱۰:۲۹. در اینجا علاقه مرقس به ندا دادن الجیل بخوبی تشخیص داده من شود و هدف و منظور از این ندا ارائه ایمان به عمل نجاتی است که در عیسی مسیح می‌باشد. ضمناً نظر به اینکه رفتار این زن به شکنجه‌ها و مصائب عیسی مربوط می‌شود بنابراین جزو نوید و پیام نیکو بشمار می‌آید.

^m - صورت دیگری از این عبارت چنین است: «میادا در مدت جشن آشوبی در میان مردم پدید آید.»

ⁿ - رک مت ۲۶:۲۶؛ شمعون جذامی ممکن است قبل از میان داشته و پس از بهبودی این نام بر او مانده بوده است.

^o - ترجمه تحتاللغی: «دراز کشیده بود» (در مهمنایهای رسمی مهمنان برسم و عادت کهن به پهلو دراز می‌کشیدند)

^p - روغن معطری است که از برگ‌های سنبیل کوهی می‌گرفتند و این گیاه در دامنه‌های کوههای هیمالیا می‌روید. رک یو ۷:۱۲.

^q - «دینار» که گاهی به «سکه نقره» ترجمه می‌شود و این مبلغ برابر مزد سیصد روز یک کارگر کشاورزی بوده است (رک مت ۶:۲۷).

^r - رک مت ۲۶:۱۰؛ عیسی در برابر صدقه دادن عمل نیک دیگری قرار می‌دهد که در دین یهود توصیه می‌شود

و عبارت از کفن و دفن مردگان است (رک ۱:۱۶).

خیانت یهودا

(مت ۶-۳: ۲۲؛ لوقا ۱۶: ۲۶)

^{۱۰} و یهودای اسخربوطی^۷، یکی از آن دوازده تن برای تسلیم او به نزد کاهنان اعظم رفت.

^{۱۱} آنان شنیده شاد شدند و وعده کردند به او پولی بدهند. و او در صدد بود چگونه به وقت مناسب وی را تسلیم کند.

تهییة سفره جشن گذر

(مت ۱۳-۷: ۲۲؛ لوقا ۱۹-۱۷: ۲۶)

^{۱۲} و اولین روز فطیر وقتی [بره] جشن گذر^۸ را ذبح می کردند شاگردانش به وی گفتند: «در کجا می خواهی تدارک ببینیم تا تو [بره] جشن گذر را بخوری؟^۹» ^{۱۳} و دو تن از شاگردان خود را فرستاده به ایشان گفت: «به شهر بروید و مردی که حامل کوزه آب است لا در برابر تان پیدا خواهد شد به دنبال او بروید، ^{۱۴} و بهر جا که او وارد شود، به صاحب خانه بگوئید: استاد می گوید: تالار من^{۱۵}

داده و اگر چنین چیزی مرسوم نبوده است مشکل بتوان این فرض را تأیید نمود. ^۲- به سبب اختلاف و تفاوت های تقویم مذهبی (که مثلاً در مدارک مکشفه در قمران تأیید شده است) عیسیٰ جشن گذر را در تاریخی غیر از یهودیان اورشلیم برگزار کرده است ولی نمی توان گفت رسم و عادات فرقه قمران در بین یهودیان و در اورشلیم رواج داشته است. ^۳- آخرین غذای عیسیٰ در انتظار مرتکبی که بوسیله آن واقعه گذر به تحقیق می پیوست (یو ۱۹: ۳۶؛ ۱-۵: ۷) نسبتی شکل و آثار غذای

جشن گذر را گرفته است. بهر صورت هر یک از فرضه ها پذیرفته شود این غذا بصورت غذای زایران بوده و در شرایط و محیط چشمی برگزار شده است که یاد آور آزاد شدن یهودیان از مصر و عهد و پیمان موسی بوده و انتظار آمدن مسیح موعود را تشید و زنده می کرده است (رک بنده های ۲۴-۲۵)

^۴- می توان این سؤال را مطرح کرده آیا این موضوع علامتی قراردادی بوده است؟ زیرا معمولاً زنان برای بودن آب می روند.

^۵- می توان گفت: «تالاری که به من تعلق دارد.» یا

^۷ - رک مر ۳: ۲۹

^۸ - در روزی که یهودیان بردها را ذبح می کردند و هر چه خیز مرایه بود بپرون می انداختند بعنوان اولین روز جشن بشمار می آمد و اگر به این طرز محاسبه شود که در مدارک دیگر هم تأیید شده است جشن مدت هشت روز طول می کشید و روز ۱۴ تیسان هم که روز تهییه و تدارک بود بحساب می آید. مر ۱۴: ۱-۲ ک ۱۱ را ملاحظه کنید.

^۹ - طرز خطاب شاگردان به عیسیٰ بطریق است که گویی رئیس خانواده و یا رئیس گروهی می باشد که تشریفات غذای جشن گذر را برگزار می خاید. لازم بوده است زایران تالاری در شهر پیدا کنند. مرقس تصور می کند که آخرین شام عیسیٰ همان غذای جشن گذر بوده است. (رک بند ۲۳۵) ولی اشاره ای به خودن سبزیجات تلغی و برآ که از مختصات این غذا می باشد نکرده است.

بنایه نوشته یوحنای یهودیان اورشلیم در آن سال غذای جشن گذر را در شب مرگ عیسیٰ صرف کرده بودند (یو ۱۸: ۲۸؛ ۱۴: ۱۴؛ ۳۱: ۳۴) به این ترتیب اسکان دارد و قایع مذکور به چند صورت روی داده باشد:

^{۱۰}- عیسیٰ برگزاری مراسم یهودیان را پیش از موقع انجام

کجاست که در آنجا [بره] جشن گذر را با شاگردانم بخورم؟^{۱۵} و او در بالاخانه اطاقی نزدیک آرامش^{۱۶} کاملاً آمده نشان خواهد داد در آنجا تدارک ما را ببینید.»^{۱۷} و شاگردان برفتند، و به شهر در آمدند، و آنچه را به ایشان گفته شده بود، همانگونه یافتند و جشن گذر را تدارک دیدند.

اعلام خیانت

(متى ۲۰:۲۰؛ ۲۶:۲۲؛ لوقا ۱۴:۲۲؛ یوحنا ۱۳:۲۰-۲۱)

^{۱۷} و شامگاه فرا رسیده، با آن دوازده تن می‌آید.^{۱۸} و در هنگامی که بر سر سفره بودند و غذا می‌خوردند، عیسی گفت: «آمین به شما می‌گویم که یکی از میان شما مرا تسليم خواهد کرد، کسی که با من غذا می‌خورد.^{۱۹} ایشان اندوهگین شده، و یکی پس از دیگری به او گفتند: «آیا من خواهم بود؟»^{۲۰} به ایشان گفت: «یکی از [شما] دوازده تن آن کس که دست را با من به دوری می‌برد.^{۲۱} چون پسر انسان، آنگونه که در باره وی نوشته شده است^{۲۲} می‌رود، اما به‌عراین مربی ایشان که پسر انسان بوسیله اوتسلیم شده است ابرای این مرد بهتر بود که متولد نمی‌شد! وای! کر

بر سرخوان بر پائی مراسم سپاسگزاری

(متى ۲۰:۱۰؛ ۲۲:۲۶؛ لوقا ۲۰-۲۶:۲۶؛ اول قرنیزان ۱۱:۲۳-۲۶)

^{۲۲} در حالی که غذا می‌خوردند، نان را گرفته برقیتیر کاره آن را کلته کرده و به ایشان داد و گفت: «بگیرید، این تن من است.^{۲۳} و جامی گرفته، سپس بجای آن را به ایشان داد و همه از آن نوشیدند.^{۲۴} و به آنان گفت: این خون من است، [خون] پیمان^{۲۵} که بخاطر بسیاری ریخته شده است.^{۲۶} آمین بشما می‌گویم. دیگر از فرآورده رز نخواهم نوشید تا روزی^{۲۷} که در ملکوت خدا آن را تازه بنوشم.^{۲۸}

مزمره ۴۱ است که قبلًا ذکر شده (رک لو ۲۲:۲۲؛ رک ۲۶:۲۶) : «برابر

آنچه متعمل تر است: «تالاری که من احتیاج دارم.»

a - ترجمه تحتاللغظ: «مفروش»

b - مز ۴۱:۴۱

c - رک مت ۲۶:۲۶، h ۲۶:۲۶، i

آنچه معین شده بود.» و بوسیله یو ۱۳:۱۳ به یهودا

مشهوب گردیده است.

d - این سخنان هم مزمره ۴۱ را بباد می‌آورند. هر

f - ترجمه تحتاللغظ: «این خون پیمان من است.»

یک ازمهمانان با دست غذای خود را از طرف مشترک بر

اصطلاح خون پیمان مربوط به خروج ۸:۲۴ می‌باشد.

من داشت.

g - رک مت ۱۰:۴۰؛ مت ۲۶:۲۶

d - درباره خیانت نسبت به پسر انسان نمی‌توان

h - یعنی آخرین روز

مستقیماً به هیچیک از متون عهد عتبی استناد کرد.

۲۸ - در اینجا ملکوت خدا بوسیله کلی مربوط به

شاید اشاره به نوشته های مقدس بطور کلی مربوط به

اعلام ترک کردن شاگردان و انکارهای پطرس

(متى ۲۶: ۳۰-۳۵؛ لوقا ۲۲: ۳۴-۳۳؛ يوحنا ۱۳: ۳۷-۳۸)

^{۲۶} و پس از خواندن سرود آن به سوی کوه زیتون زار، خارج شدند.^{۲۷} و عیسی به ایشان گفت: «همه شما خواهید لغزید^k، زیرا نوشته شده است: شبان را خواهم زد و گوسفندان پراکنده خواهند شد!^{۲۸} اما پس از آنکه قیام کردم، پیش از شما در جلیل خواهیم بود.^m» ^{۲۹} پطرس به او گفت: «حتی اگر همه هم دچار لغزش شوند، من، نخواهیم شد»ⁿ و عیسی به او گفت: «آمین به تو می گویم، تو امسروز، امشب پیش از آنکه خرس دوبار بانگ بردارد^{۳۰} سه بار مرا انکار خواهی کرد.^{۳۱} اما او به از این می گفت: «حتی اگر باید با تو بیسم، ترا انکار نخواهیم کرد» و همه، همین را می گفتند.

در جنسیمانی

(متى ۲۶: ۴۶-۳۶؛ لوقا ۲۲: ۴۰-۴۶)

^{۳۲} و به محلی به نام جنسیمانی^o می آیند و به شاگردان خود می گوید: «در مدتی را که نیاش - می کنم اینجا بنشینید.» ^{۳۳} و پطرس و یعقوب و يوحنا^p را با خود برداشت و احساس ^{تلاش} و اضطراب در او آغاز شد.^{۳۴} و به آنان گفت: «جانم تا به حد مرگ غمگین است، اینجا بمانید و ^{یو ۱۲}

در آنجا است که پس از برخاستن از مرگ ظاهر خواهد شد
(مر ۱۶: ۷؛ رک مت ۲۶: ۲۸-۳۲؛ ۱۶، ۱۰، ۷: ۲۸؛ ۲۸: ۳۲؛ ۱۶: ۷؛ ۲۱).

^{۳۵} - این جمله را می توان به معنی تحقیق لفظی تعبیر نمود: «پیش از آنکه خرس وقت داشته باشد دوبار بخواند (یعنی خیلی سریع)» و یا اینکه اصطلاحی تبلی و بمعنی «پیش از سفیده صبح» باشد.

^{۳۶} - این نام به معنی «چرخش روغنگیری» است

^p - در اینجا هم این سه نفر شاگرد عیسی بعنوان شاهد ممتاز بشمار آمدند است (رک ۵: ۲۷؛ ۳: ۱۳؛ ۲: ۹).

مرقس برای این صحنه پایانی اهمیت بخصوصی قائل است صحنه ای که در آن استاد و اطراق بانش مجدد است متحد و جمیع شده اند ولی اختلاف بین وضع و رفتار عیسی و شاگردان آشکار می شود.

^{۳۷} - رک مز ۶: ۴۲ «روح من» یعنی: «خود من و تمام وجود من، تا به سر حد مرگ» رک یون ۹: ۶ یعنانی

مسیح موعده نشان داده شده است (رک اش ۶: ۲۵؛ لوقا ۱۳: ۲۸؛ ۱۶: ۷).

^{۳۸} - منظور مزامیر ۱۱۸-۱۱۵ است که به عنوان شکرگزاری در پایان غذای جشن گذشت به آواز می خوانندند. این مزامیر قسمت دوم از یک رشته مزامیری هستند که با هله‌های یعنی «خداآنده را ستایش کنید» آغاز می شود.

^k - ترجمه تحقیق لفظی: «شما همکی دچار لغزش خواهید شد.» در مورد این اصطلاح رک مت ۵: ۲۹؛ ۲۶: ۲۱؛ ۲۶: ۷-۱۳.

^m - ترجمه دیگری چنین است: «من شما را به جلیل راهنمایی خواهیم کرد.» این سخنان امید بخش که با پیمان گسترش شاگردان متناقض است نشان می دهد که دوباره به ذر هم جمع خواهند شد. بنایه نوشته مرقس، عیسی بدوا در جلیل ظاهر شده بود (رک مر ۱۴: ۱) و هم

بیدار باشید.»^{۳۵} و اندکی پیش رفته، به خاک افتاده و نیایش می‌کرد تا اگر ممکن باشد این ساعت^{۳۶} از وی دور شود. ^{۳۶} و می‌گفت: «ابا! پدر! همه چیز برایت ممکن است، این جام را از من بدور دار! اما نه برای آنکه من می‌خواهم، بلکه آنچه را که تو [می‌خواهی].»^{۳۷} و آمده آنان را خفته یافت و به پطرس گفت: «شمعون!^{۳۸} تو خوابی! نتوانستی یکساعت بیدار باشید و نیایش کنید تا به وسوسه^{۳۹} نیفتد؛ روح راغب است اما تن ضعیف.»^{۴۰} و باز رفته نیایش کرد، همان سخن را گفت. ^{۴۰} و باز آمده، ایشان را خفته یافت زیرا چشمانشان سنگین شده بود و نمی‌دانستند به وی چه جوابی بدهند. ^{۴۱} و برای بار سوم آمده به ایشان گفت: «باز هم می‌خوابید و استراحت می‌کنید^{۴۲} کافی است!» ساعت فرا رسیده است، اینک پسر انسان بدست گناهکاران تسلیم خواهد شد. ^{۴۲} برخیزیدا بروم! اینک کسی که مرا تسلیم می‌کند خیلی نزدیک شده است.»

مت ۱۰:۶
یو ۳:۰-۵
۲۸:۶

چنانکه بینانیان تصور می‌کردند (یعنی جسم را در مقابل روح می‌گرفتند) بلکه بمفهومی که در بعضی از متون بهودی آن دوره تشریح شده است بدین معنی که خدا در وجود آدمی روحی نهاده است که متوجه بسوی نیکی است ولی در عین انسان کاملاً تن است زیرا از گناه تبعیت می‌غاید. ضمناً انسان به دو قسم تقسیم شده است که یکی خوب و دیگری بد می‌باشد بلکه تمام وجود انسان در کشاکش بین این دو نیرو قرار دارد.

^۴ - این دستور ممکن است بدین معنی بود: «دیگر لازم نیست بیدار بماند» ولی احتمالاً تا اندازه جنبه سخریه دارد. ترجمه دیگر: «شما اکنون می‌خوابید و استراحت می‌کنید» یا اینکه: «آیا می‌خوابید و استراحت می‌کنید؟»

^۵ - صورت دیگری از این جمله: «پایان فوری است» فعلی که در زبان یونانی در اینجا بکار رفته با توجه به مدارک غیر مذهبی که از آن دوران وجود دارد (و بررسی کاغذ پاپیروس می‌باشد) چنین معنی می‌دهد: تصفیه شده، پرداخت شده (البته در صورتیکه در مورد صورت حسابی باشد). بعضی از مترجمان این جمله را «بس است» یا «کافی است» ترجمه کرده‌اند. ولی این عبارت را با توجه به « ساعتی» که خدا مقرر کرده است بهتر می‌توان توضیح داد. عیسی خود را به اراده پدرش

^۶ - این کلمه فقط برای تعیین مدت و زمان نیست بلکه محتوای آن «ساعت» را می‌رساند که نزدیک می‌شود و ساعت شکجه‌ها و آلام و صلیب است. همین معنی برای کلمه: «جام» در بند ۳۶ (ارک. یو ۲۷:۱۳؛ ۱:۱۷؛ ۱:۱۷) ساعت به تحقق پیروست اراده و مشیت خدا است.

^۷ - در زبان آرامی این کلمه در مورد پدر کسی است که سخن می‌گوید یا درباره او حرف می‌زنند. و هرگز در دعا و نیایش بهودیان این کلمه بمعنی خدا بکار بوده نمی‌شود. مسیحیان پس از عیسی و به طریق او بهمین گونه به خدا خطاب می‌کنند (ارک لو ۱۱:۲۲؛ روم ۸:۱۰؛ ۲:۲۱؛ ۴:۶).

^۸ - رک مر ۱:۲۸

^۹ - در اینجا معلوم است عمدتاً نام شمعون بکار بردش شده در صورتیکه پطرس پیش از آنکه شاگرد عیسی شود چنین نامیده می‌شود زیرا نتوانسته بخاطر مسیح که در حال مرگ است بیدار بماند. و این امر در شان شاگردی چون پطرس نیست.

^{۱۰} - رک مت ۱:۱۲؛ ۶:۱۱؛ لو ۴:۴

^{۱۱} - مقابله و اختلاف روح و تن را نیایستی بمفهومی که پارلوس^{*} نوشته است درک کرد (مخصوصاً انسان طبیعی در برابر روح خدا رک روم ۱:۱؛ ۳:۸؛ ۱:۱۰) و یا

دستگیری عیسی

(مت ۴۷:۲۶؛ لوقا ۴۷:۰۳-۴۸؛ یوحنا ۱۸:۲۲)

^{۴۲} و همان دم، به هنگامی که هنوز سخن می‌گفت که یهودا یکی از دوازده تن در رسید و با او جمعیتی با دشنه‌ها و چماق‌ها، از سوی کاهنان اعظم و کاتبان و مشایخ^۲ آمده بودند.^{۴۴} آن کس که او را تسلیم کرد به آنان علامتی داده گفته بود: «همان کسی را که خواهم بوسید^۳ هم او است: دستگیرش کنید و تحت الحفظ او را بسوارید.»^{۴۵} و همان دم که رسید، بسوی وی نزدیک شده گفت: «ربی!» و او را بوسه‌ای طولانی داد.^{۴۶} آنان دست بر او دراز کرده و دستگیرش کردند.^{۴۷} یکی از کسانی که آنجا بود، دشنه را کشیده به برده کاهن اعظم زد و لاله گوشش را برید.^{۴۸} و عیسی به سخن آمده گفت: «همچون مقابله با یک راهن^۴ برای گرفتن من با دشنه‌ها و چماقها بیرون شده‌اید^{۴۹} من هر روز نزد شما در معبد، آموزش می‌دادم و شما دستگیر نکردید اما این برای آن است که نوشه‌های مقدس به تحقق رسد.»^{۵۰} و با ترک وی، همه گریختند.^{۵۱} و مرد جوانی وی را دنبال می‌کرد در حالی که شمده بر بدن برخene خود انداخته بود و او را دستگیر می‌کنند.^{۵۲} اما او شمد را رها کرده، برخene گریخت.^{۵۳}

حضور در برابر سانهدرین

(مت ۰۴:۲۶؛ لوقا ۶۳:۰۰-۵۷؛ یوحنا ۱۸:۱۲-۷۱)

^{۵۳} و آنها عیسی را به نزد کاهن اعظم بردنده، و همه گرد آمدند: کاهنان اعظم، مشایخ و کاتبان.^{۵۴} و پطرس، دورادور وی را تا به درون صحن کاهن اعظم دنبال کرده بود و او با محافظان نشسته و در کنار آتش^۵ خود را گرم می‌کرد.^{۵۵} کاهنان اعظم و همه سانهدرین به منظور کشتن وی

تسلیم نموده و می‌داند ساعت پایانی فرا رسیده است
(پندهای ۵۳-۵۴)

^۶ - سه طبقه از کسانی که در سانهدرین غایبندگی داشتند (ارک ۸:۲۱)

^d - یعنی اعضای دادگاه عالی یهود (سانهدرین)
(ارک پندهای ۴۳-۵۰)

^e - ترجمه خط‌اللغاطی: «در روشنایی» یعنی شعله آتش. در اینجا اشتباه ممکن است در ترجمه از عبری باشد

بدین معنی که در نوشه‌های عبری مانند فارسی و عربی تصویر می‌کردند این حادثه جزئی که ظاهراً بصورت شرح

حال خود نوشته شده، مربوط به شخص انجیل نگار

در پی شهادتی علیه عیسی بودند و نمی‌یافتد^f؛ زیرا بسیاری به دروغ علیه وی شهادت می‌دادند و شهادتها با هم تطبیق نمی‌کرد^g. و برخی برخاسته علیه وی شهادت دروغ داده می‌گفتند: «ما خود شنیده‌ایم که گفته است: من این قدس دست ساز را ویران خواهم کرد و در سه روز یکی دیگر خواهم ساخت که ساخته دست نباشد.»^h و حتی این چنین، شهادت آنها با هم تطبیق نمی‌کردⁱ. و کاهن اعظم در میان برخاسته از عیسی پرسید: «به شهادتهای این اشخاص بر علیه تو هیچ پاسخی نمی‌دهی؟»^k وی خاموش بود و هیچ پاسخ نمی‌داد^l. باز کاهن اعظم از او پرسیده و گفت: «آیا تو مسیح پسر متبارکی؟»^m عیسی گفت: «من هستمⁿ و شما پسر انسان را خواهید دید که به راست قادر مطلق نشسته و با ابرهای آسمان می‌آید.»^o کاهن اعظم جامدهای خود را

k - ترجمه دیگری: «آیا هیچ پاسخی نمی‌دهی؟ چه

شهادتها باید علیه تو می‌دهند؟

l - سکوت عیسی را به گونه‌های مختلفی تفسیر کرده‌اند و سکوت خدمتگزار را در آش ۵۰:۸-۶:۷^p بیاد می‌آورد همچنین رک مز ۲۹:۱۰.

m - ترجمه تحتاللفظی: «پسر متبارک» می‌دانیم که یهودیان نمی‌بایستی نام خدا را بر زبان آرند.

n - این اعلام، عبارت‌نمونه‌ای برای ابراز و افشاء می‌باشد و بنظر مرسى عیسی تصدیق می‌کند که مسیح موعود و پسر خدا است بهمان گونه که در آغاز کتاب اعلام گردیده است (۱:۱) بنا به نوشته مت ۶۴:۲۶ و لو ۶۷:۲۲ عیسی با ملاحظه و رعایت احتیاط بیان کرده بطوری که مخاطبان در برابر سؤال خودشان باقی مانده‌اند

o - مز ۱۱:۱:۱:۱۲:۷: دان ۱۳:۱۰: ۱۹:۲۰. این سخن را به جسم مسیح که سمت راست قادر متعال^۱ و این کلمه صفت خدا است و با بکار بردن آن می‌توانستند بدون بر زبان آوردن نام خدا از او سخن گویند. «با ابرها» اصطلاحی برابر متن عبری و بعضی نسخه‌های دست نوشته یونانی دانیال است. در بعضی نسخه‌های دست نوشته دیگر یونانی اصطلاح «بر روی ابرها» آمده است (رک مت ۶۴:۲۶) رک مز

اور» تلفظ کرد که معنی آتش است

g - مرسى این اجتماع را بعنوان جلسه رسمی دادگاه عالی بهود ارائه می‌گاید که تصمیم گرفته است موضوع را با محکوم کردن به مرگ خاقانه دهد ضمناً از جستجوی گواهان چنین بر می‌آید که می‌خواهد مقررات قضایی در این دادرسی رعایت گردد.

g - ترجمه تحتاللفظی: «برابر نبودند» بدین معنی که با شهادت‌ها بایکدیگر تطبیق نمی‌کردند (او به این صورت ترجمه شده است. رک دان ۱۳:۴۸-۶۱) و با اینکه با حقیقت تطبیق نداشتند.

h - مرسى در مورد گواهان دروغی اصرار می‌نماید (رک بند ۵۹) ممکن است ریشه این اتهام سخن نظری آنچه در مز ۱۳:۲ آمده است باشد و دوباره در هنگام به صلیب کشیدن طنین انداز خواهد شد (رک ۱۵:۲۹؛ دان ۱۳:۶) اع ۶: ۱۹: ۲۰. این سخن را به جسم مسیح که قیام کرده است منسوب می‌نماید. رک مت ۲۶:۱-۶

i - «این قدس» بنایی که فقط مختص به کاهنان بوده و مقدس ترین محل معبد به شمار می‌رفته است. مرسى برخلاف مت ۶۱:۲۶ تفاوت و اختلاف بین معبد قدیمی و معبد جدید را تأیید و یادآوری کرده است (رک اع ۷:۵۰-۴۸:۱۷)

j - ترجمه تحتاللفظی: «گواهی آنان برابر نبود» رک بند ۵۶:۱۳

درینه ^p گفت: «دیگر چه احتیاجی به شاهد داریم! ^{۶۴} شما کفر ^۹ را شنیدید. بنظرتان چه می‌رسد؟ همه اظهار کردند که وی مستوجب مرگ ^۲ است. ^{۶۵} و برخی شروع به تف اندختن بر او کردند. چهراً او را پوشانده سیلی زده بگویند: «نبوت کن!» و محافظان ضربات زیادی بر او وارد می‌کردند.

بر: ۷:۱۹
۱۷:۲
۱۶:۲۴
۶:۰ اش

انکار پطرس

(متى ۷۰:۶۹؛ ۷۰:۲۶؛ لوقا ۶۲-۵۶: ۲۲؛ يوحنا ۱۷:۱۸؛ ۰۷-۰۰)

^{۶۶} و به هنگامی که پطرس پائین در حباط بود، یکی از کنیزان کاهن اعظم آمد. ^{۶۷} و با دیدن پطرس که خود را گرم می‌کرد، در او نگریسته و گفت: «تو نیز با این ناصری، عیسی بودی. ^{۶۸} ولی او انکار کرده گفت: «غی دانم و غی فهم چه می‌گوئی.» و بسوی دهلیز ببرون شد و خروسی بانک زد.^{۶۹} و کنیز با دیدن او باز به کسانی که در آنجا بودند، گفت: «یکی از ایشان است! ^{۷۰} اماً باز او انکار کرد. و اندکی بعد باز کسانی که آنجا بودند به پطرس می‌گفتند: «براستی تو یکی از ایشانی وانگی تو جلیلی هستی.^۱» ^{۷۱} اماً او با لعن و نفرین به قسم پرداخت: «من مردی را که از او حرف می‌زنید غمی شناسم.» ^{۷۲} و همان دم برای بار دوم خروسی بانک زد. و پطرس سخن را که عیسی به او گفته بود ببیاد آورد: «پیش از آنکه خروس دو بار بانگ زند سه بار مرا انکار خواهی کرد.» و به گریه افتاد.^{۷۳}

دارد و غی توان گفت آیا محکومیت به مرگ است و یا تصمیم به تسليم کردن عیسی به پیلاطس و تقاضای مرگ او من باشد (رك مت ۲۷: ک1)

^{۷۴} - ذر بسیاری از مدارک چنین خوانده می‌شود: «و خروسی خواند» و بدون شک این جمله در رابطه با مطالبات بندیاهی ^{۷۵} و ^{۷۶} من باشد مگر اینکه وجود این کلمات نشان بر آن باشد که احادیث متعددی در روایت فعلی ادغام شده است.

^{۷۷} - مت تصريح کرده است پطرس را از لهجه اش شناخته‌اند.

^{۷۸} - این فعل را بصورتهای مختلف دولی کرده‌اند. در ترجمه‌های دیگر: «و شروع کرد به»، «فکر کرد به»، «پوشانید (سرش را)»، «اشک فراوان ریخت»

^p - این عمل نشانه اندوه، تنفس و ازجار است و کاهن اعظم با انجام این عمل بر طبق آداب و رسومی که در احادیث آمده است رفتار می‌کند.

^{۷۹} - رک مر ۳: ۲۸ خود را مسبع موعود و یا پسر خدا خواندن (معنی و مفهومی که در متون کهن بهود وجود دارد) کفر گفتن بشمار غمی آمد ولی مقصی که از «نشستن به سمت راست خدا» و «آمدن (از آسمان) با ابرها» سخن می‌گوید (رك ۱۳: ۵۶) عیسی مرتبه خدایی ادعای می‌کند و ممکن است به اهانت به مقام و اختیارات خدا متهم گردد.

^{۸۰} - مقالس تصور می‌کند رأی قضاؤت محکومیت داده شده است (مت ۲۶: ۶۶ صراحت کمتری دارد و لو ۲۲: ۷۱ از صدور رأی چیزی غمی گویند). عبارتی که در اینجا بکار رفته با آنچه در ۱۰: ۳۳ آمده است اختلاف

عیسی در برابر پیلاطس

(متی ۱:۲۷؛ ۱۱:۲۶؛ ۲۳:۰۵-۱۲؛ ۲۸:۱۸؛ ۱۹:۲۰-۲۵؛ لوقا ۱:۲۷)

۱۰ و همان دم، بامدادان، کاهنان اعظم، پس از مشورت^۷ با مشایخ و کاتبان -همه [اعضای]^a سانهدرین- عیسی را بسته، او را بردنده و به پیلاطس تسلیم کردند.^b و پیلاطس از او پرسید: «آیا تو پادشاه یهودیانی؟» در پاسخ به او گفت: «تو این را می‌گوینی.^c»^d و کاهنان اعظم او را به بسیاری چیزها متهم می‌کردند.^e و باز پیلاطس از او پرسید: «هیچ پاسخی نمی‌دهی! نگاه کن به چه چیزها تو را متهم می‌کنند!»^f اما عیسی باز هم پاسخی نداد بطوری که پیلاطس متعجب شده بود.^g در هر جشن یک زندانی را که در خواست می‌کردند آزاد می‌کرد.^h باری در زندان باراباس نامی بود که همراه توطنه گران در شورش مرتکب قتلی شده بود.ⁱ و جمعیت که بالا آمده بود، شروع کرد آنچه برای آنان الجیام می‌داد درخواست غایید.^j پیلاطس به آنان پاسخ داد: «می‌خواهید که شاه یهودیان را برایشان آزاد کنم؟»^k زیرا می‌دانست که کاهنان اعظم از سر حسادت وی را تسلیم کرده‌اند.^l اما کاهنان اعظم جمعیت^m را تحریک کردند تا ترجیحاً باراباس را برایشان آزاد کند.ⁿ پیلاطس باز به سخن پرداخته به آنان می‌گفت: «پس با آنکس که او را پادشاه یهودیان می‌نامید چه کنم؟»^o آنان باز فریاد کشیدند: «مصلویش کن!»^p پیلاطس به آنان

۷ - مست ۱:۲۷ ترجمه دیگری از این

عبارت: «انجمنی تهیه کرده‌اند» مرقس در معاقمه در برابر پیلاطس ابتکار را به کاهنان اعظم داده است.

(ر.ک. بندهای ۱۱.۳)

۸ - ر.ک. مست ۱:۲۷ در سرتاسر این صحنه مرقس بیشتر از متن و لوقا تأکید می‌نماید که موضوع بحث درباره سلطنت عیسی است (ر.ک. بندهای ۱۲.۹). و پاسخ عیسی با تدبیر و احتباط کامل بیان می‌شود. (ر.ک. مت ۲۵:۲۶) و انگلی طرز رفتار پیلاطس طوری نیست که نشان دهد عیسی اقرار و اعتراف نموده است.

۹ - چون شکایت‌هایی که علیه عیسی شده مبهم و نامشخص هستند (لو ۱۴.۰.۳:۲۲ تعدادی از آنها را نقل کرده است) لذا موضوع سلطنت عیسی اهمیت یافته و نمایان می‌شود.

۱۰ - از توضیحی که داده شده یک نکته کاملاً روشن و

مشخص گردیده و نشان می‌دهد باراباس یک دزد معمولی نیست بلکه رهبر توطنه و شورش بر ضد نیروی اشغالگر

می‌گفت: «جه کاریدی کرده است؟» آنان بلندتر فرماد کشیدند: «مصلویش کن!»^{۱۵} پیلاطس بخاطر رضایت مردم باراباس را آزاد کرد و عیسی را تسلیم کرد تا پس از تازیانه زدن^{۱۶} مصلوب کنند.

تاج خار

(متی ۲۷:۲۷؛ یوحنا ۳-۲: ۱۹)

^{۱۶} سریازان او را به درون حیاط یعنی دیوانخانه بردند و همه دسته^{۱۷} را فراخواندند،^{۱۸} و آنان به او [خرقه] ارغوانی پوشاندند و تاجی از خار که بافته بودند، بر سروی نهادند.^{۱۹} و شروع کردند به او سلام دادن: «سلام، ای پادشاه پهلویان!»^{۲۰} با شاخه نی^{۲۱} می‌زند و بر وی آب دهان می‌انداختند و به زانو در آمده نسبت به وی کرنش می‌کردند.^{۲۰} و پس از آنکه مسخره‌اش^{۲۱} کردند، [خرقه] ارغوانی را از تنش درآورده و رختهای خودش را پوشانیدند.

تصلیب

(متی ۲۷: ۴۴-۳۲؛ لوقا ۲۲: ۴۳-۴۶؛ یوحنا ۱۹: ۱۶-۲۴)

وازانجا برای مصلوب کردن بردند.^{۲۱} و عابری که از کشتزار می‌آمد، شخصی بنام شمعون قبروانی^۱، پدر اسکندر و روپوس، را وادار کردند صلیب او را بگیرد،^{۲۲} و او را به محل «جلجتا»

دسته سریازان عبارت از یک دهم لیوین و شامل ششصد نفر بوده است ولی شاید نایابستی مفهوم فتن این کلمه را بگیریم و منظور مرقس آن است تمام سریازاتی را که در قصر بودند فراخواندند.

^۱ - لباس ارغوانی (که بجای آن پارچه‌ای قرمز بوده)، تاج و تعظیم و بزانو در آمدن مختص پادشاهان بوده است. در این صحته ریشخند و مسخره‌آمیز مرقس همچنان موضوع پادشاهی عیسی و مسیح موعود مصلوب را دنبال می‌کند.

^۲ - ر.ک. میک ۱۴:۴

^۳ - ر.ک. مت ۲۹:۲۷

^۴ - مت ۲۲:۲۷ محاکوم بایستی خودش وسیله مجازات و لااقل چوب عرضی صلیب را حمل نماید. مسلمان ضعف و تحمل قوای عیسی موجب شده است و

اقتباس کردند و در نزد رومیان بی رحمانه‌ترین و ننگین ترین کیفر بشمار می‌رفت که برای مجازات دزدی، قتل، خیانت و عصیان اعمال می‌شد ولی اهالی روم از این نوع مجازات معاف بودند. در فلسطین دو هزار نفر که شورش کرده بودند به دستور حکمران رومی واروس که پس از هیرود کبیر به این سقام منصوب شده بود به صلیب کشیده شدند (ر.ک. اع ۳۷:۵) قابل توجه آنست که توده مردم برای عیسی کیفری تقاضا می‌کند که مختص شورشیان بوده و برای باراباس که شورش است تقاضای آزادی می‌نماید.

^۵ - بنا به رسوم معموله رومیان قبل از مصلوب کردن محاکومان را شلاق می‌زدند ر.ک. لو ۲۳: ۲۲-۱۶؛ یوحنا ۱: ۱؛ اع ۴۰: ۵

که معنای « محل جمجمه‌ا » است بردند.^{۲۳} و در آنجا به او شراب آمیخته به مر^k می‌دادند اما نگرفت.^{۲۴} و او را مصلوب می‌کنند و رختهای او را قسمت می‌کنند پشک می‌اندازند^۱ [تا بدانند] هر کس چه برمی‌گیرد.^{۲۵} وقتی وی را مصلوب کردند ساعت سوم بود.^m ^{۲۶} و نوشه محکومیت او چنین بود: شاه یهودیانⁿ ^{۲۷} و با او دو راهزن^۰ را مصلوب می‌کنند، یکی به راست و یکی به چپ.^{۲۸} [این چنین آنجه را نوشه مقدس گفته بود: « بشمار بزه کاران نهاده شد » به تحقیق پیوست^p] ^{۲۹} و عابران سر تکان داده^۹ به او توهین می‌کردند: « تو که قدس را ویران می‌کنی و سه روزه می‌سازی^r، از صلیب پاتین آمده خود را نجات بده! »^{۳۰} همچنین، کاهنان اعظم بین خود با کاتبان او را مسخره کرده می‌گفتند: « دیگران را نجات داده است، خودش را غمی تواند نجات دهد! »^{۳۱} مسیح؛ شاه

عابری را وادار کنند صلیب را حمل کند. نشانه‌ای دال بر
این وجود ندارد که شمعون برگشته باشد تا در مزرعه
خود کار کند. توجه و دقت بر اینکه نام و هوی او را
تصربی کنند نشان می‌دهد که در کلیسا اولیه پسران او
را می‌شناخته‌اند. (روم ۱۳:۱۶ نامی از روپرس بوده
ولی باید گفت که این نام خیلی رایج بوده است).

^m - ترجمه حجت‌اللنظی: « در ساعت سوم » این توجه
و تعیین ساعت که مختص مرقس می‌باشد بنظر می‌آید
جنبه مذهبی دارد و مرقس زمان مصلوب کردن را با
ساعت سه که بر حسب رسوم نیایش و دعا انجام می‌شود
معین می‌سازد بندهای (۳۴-۳۳) ر.ک. یو ۱۹:۱۴

ⁿ - ر.ک. مت ۲۷:۲۷
^۰ - ر.ک. مت ۲۶:۵۰
^p - در بعضی نسخه‌ها چنین آمده است: « و نوشه
قدس به تحقیق پیوست: او به شمار بزه کاران گذاشته
شد. » که نقل قول از اش ۱۲:۵۳ است (ر.ک. لو
۲۲:۲۷). این طرز نقل قول با روایات که معمولاً مرقس
از عهد عتیق استفاده می‌کند تطبیق نمی‌نماید. ضمناً
جالب توجه است در روابط شکنجه‌ها و مصائب مسیح
هیچ گونه اشاره و مراجعه‌ای به تصویر خدمتگزار یهود که
در اش ۵۳ آمده نشده است.

^q - این اصطلاح مز ۸:۲۲ را بسیار من آورده. در
اینجا تکان دادن سر حرکتی محنتی آمیز است (مز
۱۰:۲۰؛ ایوب ۱۶:۴؛ بنی‌اس ۱۲:۱۸؛ ار ۱۶:۱۸).
ضمناً کلمه‌ای که در یونانی آمده و توهین کردن ترجمه
شده است به معنای کفر گفتن نیز می‌باشد.

^r - ر.ک. مت ۱۴:۱۰
^s - ر.ک. مت ۲۶:۱۶

عابری را وادار کنند صلیب را حمل کند. نشانه‌ای دال بر
این وجود ندارد که شمعون برگشته باشد تا در مزرعه
خود کار کند. توجه و دقت بر اینکه نام و هوی او را
تصربی کنند نشان می‌دهد که در کلیسا اولیه پسران او
را می‌شناخته‌اند. (روم ۱۳:۱۶ نامی از روپرس بوده
ولی باید گفت که این نام خیلی رایج بوده است).

^{۲۷} - ر.ک. مت ۲۷:۲۳

^k - یکی از رسوم یهودیان که در تلمود آمده و بر
مسنای امث ۶:۳۱ می‌باشد دادن نوشابه مسگن و
خواب آور به محکومان است (ر.ک. مت ۲۷:۲۷).
تلמוד کلمه عربی معنی « بررسی » و نام کتابی است
که در مدت هشت قرن (از قرن سوم پیش از میلاد تا قرن
پنجم میلادی) نوشته شده است. این کتاب شامل احادیث
شفاهی است و متمم تورات یعنی قوانین کتبی می‌باشد.
نظر به این که تورات توضیحات کافی و دقیق برای
اجراه قوانین را دربرندازد تلمود مدرک ضروری و مورد
نیاز بشار می‌رود.

^۱ - مز ۱۹:۲۲؛ ر.ک. یو ۱۹:۲۴، ر.ک. یو ۱۹:۲۴
چنین بنظر می‌رسد که با توجه به مطالب مزبور ۲۲ در
اینجا موضوع تقسیم لباسها بیشتر از به صلیب کشیدن
مورود توجه قرار گرفته است زیرا باقی مانده و ترکه
محکومان معمولاً حق سریازان بوده است ولی بنظر
دانسته این موضوع بیش از آنکه جنبه داستانی داشته

اسرائیل؛ حالا از صلیب پائین باید برای اینکه ما ببینیم و ایمان آوریم» و آنان که با او مصلوب شده بودند به او توهین می‌کردند.

مرگ عیسی

(متی ۲۷:۵۶-۴۰:۲۷؛ لوقا ۲۲:۴۹-۴۴؛ یوحنا ۱۹:۲۸-۳۰)

^{۳۴} و ساعت ششم^a فرا رسید، تا ساعت نهم، سراسر زمین را ظلمات فرا گرفت. ^{۳۴} و در ساعت نهم^b عیسی با صدایی بلند فریاد زد: «لوئی، لوئی لِمَا سَبَقْتُنِی؟»^c یعنی: «خدای من، خدای من، چرا مرا ترک کرده‌ای؟» ^{۳۵} و برخی از کسانی که در آنجا بودند با شنیدن آن گفتند: «اینکه الیاس^d را صدا می‌کندا» ^{۳۶} کسی دویده اسفنجی را پر از سرکه^e کرده و با نهادن آن بر سر یک نی به وی داد تا بنوشد و می‌گفت: «بگذارید، ببین آیا الیاس برای پائین آوردن وی خواهد آمد!» ^{۳۷} عیسی، فریادی بلند کشید^f، درگذشت. ^{۳۸} و سرا پرده قدس از بالا به پائین دو پاره شد.^g ^{۳۹} سنتوریونی که در برابر او ایستاده بود وقتی دید این چنین در گذشته است^۲ گفت: «براستی این مرد پسر خدا^۲ بود!

^{۴۰} همچنین زنانی بودند که از دور می‌نگریستند و در بین آنان مریم مجده و مریم مادر

تاریخ نجات یادآوری می‌شود. پرده‌ای که قدس‌الاقداس را می‌بندد (ر.ك. خروج ۲۳:۲۶). و با بنای معبد را می‌بوشاند (ر.ك. خروج ۲۶:۲۶-۳۷) پاره می‌شود و این واقعه نشانه و علامت امکان دسترسی مستقیم به خدا است (ر.ك. عبر ۶:۱۹-۲۰؛ ۹:۲۰-۲۱). یا پیشکشی پایان کار معبد است. مرقس به هر چیزی که شرکت بت پرستان را در امر نجات اعلام می‌کند توجه می‌نماید (ر.ك. ۱۱:۱۶؛ ۱۷:۱۷).

^{۴۱} برابر نسخه‌های دست نوشته دیگر: «درحالی که چنین فریاد می‌زد». آنچه موجب تعجب سنتوریون شده طرز درگذشتن عیسی است و اظهار او به نوعی ثمرة این مرگ می‌باشد.

^{۴۲} پس از بهودیان اکنون در اینجا نویت به دنیای مشرکان رسیده که به وسیله سنتوریون شایانده شده است. عنوان «پسر خدا» که از زبان و لبهای یک تنمر مشرک بیرون آمده است هر مفهومی داشته باشد بنظر مرقس در این سخنان می‌توان بیان ایمان مسیحیانی را تشخیص به مزمر ۶۹ از نظر علم الهی جالب توجه است.

^{۴۳} به طوری که ملاحظه می‌شود کلماتی که در الجیل در مورد مرگ عیسی بکار برده شده در منتهای اعتدال و سادگی است: او را مصلوب کردن (بند ۲۵) عیسی فریاد زد (بند ۳۴) و درگذشت (بند ۳۷).

^{۴۴} در این بند و بند بعدی اهمیت مرگ عیسی برای

لو ۲:۸-۲:۹ یعقوب کهتر و یوشای^c و سالومه،^d که وقتی در جلیل بودند پدنبال او بوده و به او خدمت می‌کردند و چه بسیاری دیگر که با او به اورشلیم فراز آمده بودند.

خاکسپاری

(متى ۲۷:۵۷-۶۱؛ لوقا ۲۳:۵۰-۵۶؛ یوحنا ۱۹:۳۸-۴۲)

^e ۴۲ و شامگاه قبلًا فرا رسیده بود و چون تدارک [عید] بود یعنی شب سبت،^f ۴۳ یوسف رامیانی عضو بر جسته شورا^g که وی نیز در انتظار ملکوت خدا بود^h آمد با شجاعت نزد پیلاطس رفته و بدن عیسی را طلبید.ⁱ ۴۴ پیلاطس تعجب کرد که این قدر زود مرده باشد سنتوریون صدا کرده از او پرسید آیا مدت درازی است که مرده است.^j ۴۵ و با اطلاع از سنتوریون، جسد^k را به یوسف واگذاشت.^{۴۶} و کفنی خریده اورا [از صلیب] پائین آورده و در کفن پیچانید و درگوری که در صخره تراشیده شده بود نهاد و سنگی جلوی گور غلطانید.^{۴۷} مریم مجذلیه و مریم [مادر] یوشای، نگاه می‌کردند که او کجا گذارد.^{۴۸}

زنان بر سر قبر

(متى ۱۱:۲۴-۱۱:۲۸؛ لوقا ۱۱:۲۰-۲۴؛ یوحنا ۱:۲۰)

^۱ ۱۶ و چون سبت گذشت^۱، مریم مجذلیه و مریم [مادر] یعقوب و سالومه مواد خوشبو خردند تا بیایند او را معطر کنند.^۲ و صبح زود، اولین روز هفتة^۳، به طلوغ خورشید بر سر گور بر ۴۰:۱۹ ۱۴:۰

شب و آغاز شبیه این موضوع فوایت داشته است (بند

داد که از دنیای بت برستی می‌آیند).

^c - بعضی‌ها ترجمه می‌کنند: «مریم (زوجه یا دختر)

^d - مرقس نوشته است یوسف یکی از طرفداران عیسی بوده (ر.ك. لو ۵۱:۲۳) در صورتی‌که مت
۴۲ ترجمه شده است: «مریم مادر یعقوب کهتر و یوشای سالومه». در مورد یعقوب و یوشای ر.ك. مر ۳:۶

^e - «عضو بر جسته شورا» ظاهراً یکی از اعضای

دادگاه عالی بود، سانحه‌رین است. رومیان توجهی به کفن و دفن محکومان نداشتند درصورتی‌که بالعكس بر ۴۳

^f - ترجمه محتلف‌اللفظی: «جسد را به یوسف واگذار کرد.»^۱

^۱ - یعنی پس از غروب آفتاب. در اینجا مجدداً آفتاب دفن نمایند (اث ۲۲:۲۱-۲۲:۲۱). در اع ۲۹:۱۳

مرقس تفہیم می‌کند که کفن و دفن بسرعت انجام شده است.

^۲ - یعنی روز یکشنبه

بر ۳۸:۱۱ رفتند^۳ و به یکدیگر می گفتند: «چه کسی سنگ ورودی گور را برای ما خواهد غلطاند؟»^۴ و دیدگان خود را بلند کرده متوجه شدند که سنگ بسوی غلطیده است باری خیلی بزرگ بود.^۵ وارد گور شده جوانکی را به راست نشسته دیدند که لباس سفید بر تن داشت و هراسان گردیدند.^۶ اما او به آنان گفت: مهرا سید، عیسائی که در پی او هستید آن ناصری آن مصلوب قیام کرده^۷ در اینجا نیست. این است جانی که او را در آنجا گذاشته بودند^۸ اما بروید به شاگردان او و به پطرس^m بگوئید که پیش از شما به جلیل خواهد آمد برابر آنچه بشما گفته است در آنجا او را خواهید دید. «^۹ وزنان خارج شده، از گور گریختند، زیرا هراس و لرزش شکفتی ایشان را فراگرفته بود. و به هیچکس چیزی نگفتند زیرا می ترسیدندⁿ ...

پدیدار شدن عیسای برخاسته از مرگ^۰

(بوحنا ۲۰:۲۶-۲۹)

^۹ [عیسی] رستاخیز کرده، با مداد، اولین روز هفته، اول به مریم مجده لیه که از او هفت شیطان را

^۱ - منظور از این سؤال که ظاهرآ مربوط به یک موضوع جزئی و فرعی است جلب توجه به وقایع شگفتی کلمه ای را که به «ناصری» ترجمه کرده ایم به صورت های

است که بعداً اتفاق می افتد. زنان پس از تعجب و حیرت مختلف در زبان یونانی بکار می رود و مرقس اکثرآ این به حال ترس و حشت درمی آیند.

^۲ - این اظهارات فقط پاسخ به سؤالی نیست که در بند قبلی مطرح شده است بلکه به نظر مرقس جنبه شگفت انگیز باز شدن قبر را تأیید مینماید.

^۳ - لباس سفیدی که مرد جوان بر تن دارد نشانه شخصیت آسمانی است (ار.ک. ۳:۹) بدين سبب ترس و

حشت فوق العاده ای بدوا^۱ ایجاد کرده ر سپس تسکین و آرام بخشیده است (بند ۶). به همان گونه که در ظهرها و پیدایش های کتاب مقدس روی می دهد.

^۴ - ترجمه محظوظی: «قیام کرده شده» فعلی که در متن یونانی آمده بصورت فعل مجرور است و نشان

من دهد عملی با قدرت خدا الجام گردیده است و در اینجا تisper تمام ظهرها و تجلی ها پیامی که از سری خدا می آید حائز اهمیت می باشد و همان تأیید ایمان مسیحی

است که با کلمات و عبارات مرسوم در موعده های کلیسای اولیه بیان می شود (ار.ک. ۲۲:۲-۲۴). اع

^۱ - علت فرار و سرگشتنگی و سکوت زنان و حشت

فرق العاده ای است که بر اثر کشف رستاخیز عیسی بر آنان دست داده است. حضنا مشاهده قبر خالی به عنوان دلیل و برهان ارائه نمی شود بلکه نشان من دهد بهوده در جستجوی مصلوبی برآیند که اکنون قیام کرده است.

^۵ - احادیث دست نوشته در مورد پایان و خاتمه این الجیل خیلی میهم و نامعلوم هستند (بند های ۹-۲).

رانده بود پدیدار گردید. ^۷ او رفته به کسانی که با او بودند و در سوک و گریان بودند خبر داد.
^۸ و آنان وقتی شنیدند که او زنده است و بوسیله او دیده شده است ~~پاچون~~ گفتند. ^۹ پس از آن، به شکلی ~~متشکلا~~ به دونفر از آنان که بسوی رستا می‌رفتند پدیدار گردید. ^{۱۰} و اینان رفته خبر را به دیگران دادند اماً ایشان نیز باور نکردند. ^{۱۱} سرانجام به خود ایشان، آن یازده تن، وقتی بر سر سفره بودند پدیدار گردید و بی ایمان و سنگدلی ایشان را سرزنش کرد زیرا به کسانی که او را قیام کرده دیده بودند باور نکرده بودند. ^{۱۲} و به ایشان گفت: «به سراسر جهان بروید، به و المجیل را به تمام آفرینش ندا دهید. ^{۱۳} آنکس که ایمان خواهد آورد، تعمید خواهد یافت و نجات خواهد یافت، آنکس که ایمان نباورد محکوم خواهد شد. ^{۱۴} واينک نشانه هایی که به همراه کسانی خواهد بود که ایمان خواهند آورد: بنام من شیاطین را خواهند راند، به زیانهای نو سخن خواهند گفت؛ ^{۱۵} مارها را بدست خواهند گرفت و اگر چیز مرگباری بتوشند به آنان آسیبی نخواهد رسید، بر بیماران دست نهاده و آنها

اع ۲۳-۳۱:۱۶
اع ۱۸:۷-۸
اع ۱۱-۱۲:۲
اع ۱۶:۱۹-۲۰
۱-قرن ۱۴:۲-۱۴
لر ۱۹:۱۰-۱۱
اع ۶-۲۸:۲۸
اع ۱۶:۵-۴۰
بع ۱۰-۱۴:۵

بسی حقيقة بازگردند و دیگر گناه نکنند و افتخار و عدالت و افتخار معنوی و زایل نشدنی را که در آسان است وارث شوند. »

این خسائمه (بندهای ۲۰-۹) با کلمات و روش نویسندگی کاملاً متفاوتی از بقیه المجلی نوشته شده و اصولاً جریان روایت قبلی را قطع نموده است (مأموریتی که به زنان مسحول شده بود تمام نکرده اند و عبارت «پدیدار گردید» (بنده ۹) به عیسیٰ برمنی گردد در صورتی که از بند ۱۵:۴۰ به بعد در صحنه نیست) بنابراین می‌توان گفت این قسم خلاصه‌ای از روایت‌های ظاهر شدن‌های عیسیٰ است که در المجلی‌های دیگر ذکر شده و به آنها اشاراتی که در اعمال رسولان آمده افزوده شده است (اع بندهای ۱۷-۲۰) این خلاصه به هیچ وجه نکته جدیدی در بر ندارد تا بتوان شناسایی بهتری از مسیح و وقایع بعد از قیام او بدست آورد. این خاتمه از قرن دوم میلادی شناخته شده بود و از همان موقع بعضی از پدران کلیسا در مورد اصالت و صحت آن تردید داشتند و چنین بسیاری از منتقدان تعجب می‌کنند از اینکه المجلی مرقس ناگهان در بند ۸ خاتمه یابد معتقدند قطعه پایان و خاتمه المجلی گم شده و به جای آن این متن را گذاشته‌اند. در حقیقت ما غی‌دانیم آیا مصنف کتاب

- در تعدادی از مدارک این قسمت وجود ندارد و حتی بعضی از رونویس‌کنندگان تصویری کرده‌اند بند ۸ پایان المجلی می‌باشد.

- چنین در کنار روایت بلندی که خیلی متداول است و ما در اینجا ترجمه کرده‌ایم روایت کوتاه دیگری به این شرح وجود دارد: «زنان آنچه را به آنان اعلام شده بود بطور خلاصه به همراهان پطرس تعریف کرده سپس خود عیسیٰ ندای مقدس و زایل نشدنی نجات جاودانی را برسیله آنان از مشرق تا به مغرب فرستاد.

- در بعضی از مدارک هر دو روایت کوتاه و بلند وجود دارد.

- در یکی از مدارک در فاصله بین بندهای ۱۴ و ۱۵ روایت بلند اعتراضی از شاگردان و پاسخ عیسیٰ ذکر شده که چنین نگارش یافته است: «آنان در دفاع از خود گفتند: این قرن بسیاری و بی ایمانی تحت تسلط شیطان است و غی‌گذاره حقیقت و قدرت خدا را ارواح ناپاک دریافت کنند بدین سبب عدالت تو از هم اکنون ظاهر و متجلی می‌شود، آنان این سخنان را به مسیح می‌گفتند و مسیح پاسخ داد: پایان سالهای اقتدار شیطان فرا رسیده ولی چیزهای وحشتناک دیگری نزدیک می‌شود و من به مرگ تسليم شده‌ام تا کسانی که مرتکب گناه شده اند

سالم خواهند شد. »^{۱۹} باری آنگاه خداوند [عیسی] پس از سخن گفتن با ایشان، به آسمان صعود کرد و به راست خدا نشست. ^{۲۰} اینان رفتنه همه جا ندا دادند، خداوند با ایشان کار می‌کرد و سخن را با نشانه‌هایی که به همراه داشتند تأیید می‌کرد.

۱۱۱:۲ پاد
۱۱۱-۹:۱ اع
۱۱۶:۳ تیر
۱۱۱۰:۱۱ مژ
۱۲۶:۱۲ مر
۱۳:۱۴:۶ اع
۴:۲ عبر

قطعه‌ای به عنوان نتیجه نگاشته و اگر چنین است آیا اینکه بنظر او کافی آمده خواننده را به حدیث معروف ظاهر شدن‌های عیسی‌ای قبیام کرده را نقل نموده است یا ظاهر شدن در جلیل احواله نماید (پند ۷).

واژه‌یاب

نمونه‌ای محدود برای انجیل مرقس

توضیحات :

در این مجموعه، صفحاتی چند از واژه یاب را خدمت شما تقدیم می کنیم. امیدواریم با ذکر اصلاحات و پیشنهادات خود در این مورد ما را باری و راهنمایی فرمائید.
لازم به تذکر است که این کار فعلاً، تنها برای انجیل مرقس انجام گرفته است.

- ۱- در داخل کادر، هر واژه با اصطلاح خاص آن در زبان فارسی آمده است.
- ۲- در قسمت دوم (زیر کادر) این اصطلاح با معانی مختلف آن بسط داده شده است.
- ۳- در قسمت سوم، ریشه بونانی و اصلاحات و متراծفات بونانی آن واژه ذکر گردیده؛ در سمت چپ واژه بونانی شماره ردیف و در سمت راست آن تعداد دفعاتی که این واژه در عهد جدید بکار رفته، نوشته شده است.
- ۴- در مقابل هر آیه، شماره‌ای به زبان لاتین نوشته شده که نشان می دهد در این آیه از کدام یک از واژه‌های قسمت سوم استفاده شده است. اگر چنانچه در مقابل آیه‌ای شماره‌ای نوشته نشده باشد اشاره به واژه شماره یک است که درواقع بیشترین کاربرد را دارد.
- ۵- حرف X در حاشیه متن و مقابل آیات یعنی متن مربوط به مسیح است.

آموزش دادن - یاد دادن

آموزش دادن - تعلیم دادن

یاد دادن - شاگرد

۱) آموزش دادن
۲) اسناد

الف) عیسی

ب) عیسی آموزش می دهد

ج) خدا، روح، کلیسا... آموزش

د) غیره

۲) رس

غیره

۷/۷ (اش) ۲۹۱۳ زیرا بعای آموزش، آموزش می دهد که مستورات آدمیان است

۴

(۲) رسی

۱ رسی ۳ ۲ رسی ۱

مر ۵/۹ و پطرس... به عیسی گفت: «رسی» خوب است که اینجا یاشوی،

۵۱/۱۰ گور به روی گفت: «رسی بینایم را بازیابیم.»

۲۱/۱۱ «رسی، بندگی، درخت الخبری... خشکیده است!»

۴۰/۱۴ (بهودا) بسوی وی نزدیک شده گفت: «رسی!» او را بوسه‌ای طولانی داد.

(۲) یاد دادن

۱ mathètès 261 ۲ manthanô 25

۱) یاد دادن

۲ مر ۲۸/۱۳ «از درخت الخبر این مقایسه را یاد بگیرید

۲) شاگردان

الف) عیسی

مر ۱۰/۲ بسیاری از مأموران... و شاگردانش با عیسی بر سر سفره بودند

۱۶/۲ فریسان... به شاگردان وی گفتند: «... با... گناهکاران غذا من خورد!»

۱۸/۲ «چطور شده که شاگردان تو روزه غمی گیرند!»

۲۲/۲ شاگردانش حسن راه پیمودن، آغاز به کندن خوشها کردند.

۷/۳ عیسی با شاگردان خود بسوی دریا بازگشت

۹/۳ به شاگردان خود گفت قایقی در اختیار وی قرار دهد...

۲۴/۴ اما جدایکانه به شاگردان خود همه چیز را توضیح می داد.

۲۱/۵ شاگردانش به روی می گفتند: «جمعیت را می بینی که از هر سو بتو فشار

می آورد

۱/۶ به رطعن خود آمده و شاگردانش بدنیال او می آمدند.

۲۵/۶ شاگردانش بزه وی آمده می گفتند: « محل خلوت است و ساعت دبروقت:

۴۱/۶ پنج نان... به شاگردان خود می داد تا بین مردم قسمت کند

۴۵/۶ همان دم شاگردان خود را وادار ساخت تا در قایق سوار شده

۲/۷ می دیدند برخی از شاگردانش غذای خود را با

۵/۷ فریسان... از او پرسیدند: «چرا شاگردان تو برابر ست قدم رفتار نمی کنند،

بلکه غذای خود را با دستهای آلوهه می خورد!؟»

۱۷/۷ شاگردانش از وی دربرهه تغییل سوال می کردند.

۱/۸ شاگردان را بسوی خوش خواند و به آنان گفت:

۴/۸ شاگردان به او باسیح دادند: «چکونه می توان... اینان را سیر کرده!»

۶/۸ هفت نان... به شاگردان خود می داد تا تقسیم کند

۱۰/۸ به قایق سوار شده با شاگردان خود به تاجیه دلمانه آمد.

۲۷/۸ عیسی و همچین شاگردانش بسوی رستهای قیصرید... و در راه از شاگردان

خود پرسیدند... من که هستم؟»

۳۳/۸ با دیدن شاگردان خود، پطرس را سرزنش کرده گفت: «از من دور شو، شیطان

۳۴/۸ جمعیت را با شاگردان به خود فراخواند و به آنان گفت: «اگر کسی می خواهد

بدنبال من باید،

۸۱

الف) استاد [عیسی]

۲ مر ۲۸/۴ «ای استاد ترا باکی نیست که ما هلاک شیم!»

۲ ۲۵/۵ چرا باز استاد را زحمت می دهی!»

۲ ۱۷/۹ «ای استاد، پسرم را دیده ایم که روحن گنگ دارد بزدت آورده ام،

۲ ۲۸/۹ «ای استاد، کسی را دیده ایم که شیاطین را بنام تو می راند،

۲ ۱۷/۱۰ «ای استاد نیکوچه باید بکنم تا رارث زندگانی جاودائی شوم؟»

۲ ۲۰/۱۰ «ای استاد همه اینها را از آغاز جوانی با دقت مرا عات کرده ام،»

۲ ۲۵/۱۰ «ای استاد می خواهیم تا آنچه را ... برای ما الجام دهی،»

۲ ۱۴/۱۲ «ای استاد می دانیم که تو بر حق هستی

۲ ۱۹/۱۲ «ای استاد، موسی برای ما چنین نوشته است:

۲ ۳۲/۱۲ ای استاد! تو تمام حیثیت را گفتش؛ او بگانه است

۲ ۱/۱۲ «ای استاد، بندگی؛ چه سنتگانی و چه ساختهایی!»

۲ ۱۴/۱۴ استاد می گوید: تالار من کجاست

ب) عیسی آموزش می دهد

مر ۲۱/۱ و به کفرناغرم وارد شدند و ... به کشت در آمده آموزش می داد

۳ ۲۲/۱ از آموزش وی شگفت زده بودند زیرا با اقتدار آموزش می داد

۳ ۲۷/۱ «این چیز چه؟ آموزشی نوین، آنهم با اقتدار!

۳ ۱۳/۲ همه جمعیت بسوی او آمدند و ری بهر آنان آموزش می داد.

۳ ۱/۴ پاز در کنار دریا آغاز به آموزش کرد

۳ ۲/۴ چیزها را با تقبیلهای آنان می آموخت و در آموزش خود می گفت:

۳ ۲/۶ به آموزش در کشت پرداخت

۳ ۲۴/۶ به آموختن بسیار چیزها به آنان پرداخت.

۳ ۳۱/۸ و به آموزش ایشان پرداخت که پسر انسان باید زیاد رنج بکشد

۳ ۳۱/۹ زیرا به شاگردان خود آموزش می داد... «پسر انسان... تسلیم خواهد شد

۳ ۱/۱۰ همانگونه که عادت او بود باز به آنان (جمعیت) آموزش می داد.

۳ ۱۲/۱۱ و آنان را آموزش داده... «مگر نوشته شده است خانه من...»

۳ ۱۸/۱۱ قام جمعیت از آموزش او متغیر شده بودند.

۳ ۱۴/۱۲ «ای استاد... براستی راه خدا را آموزش می دهی،

۳ ۲۵/۱۲ و عیسی... در معبد آموزش می داد: «چکونه کاتبان...»

۳ ۲۸/۱۲ در آموزش خود می گفت: «از کاتبان برحدار باید

۳ ۴۹/۱۴ من هر روز نزد شما در معبد، آموزش می دادم

تعصیت : BAPTIZO

2 baptisma   20 1 baptizō   74/76

الف) تعصیت

۲/۷	و چون می دیدند برخی از شاگردانش غذای خود را با دستهای آلوه یعنی ناشسته می خوردند...	۴/۱	بعینی تعصیتگر در صحراء پذیراد شد در حالی که برای گذشت گناهان تعصیت نیه را ندا می دارد.
۲/۷	زیرا فرسیان و همه بهردهایان... بدون آنکه دستها را با دقت شسته باشند غذا نمی خورند.	۵/۱	و ... بوسیله او یا اعتراف به گناهانشان در نهر اردن تعصیت می بافند.
۴/۷	و در بازگشت از بازار بدون شستشو، غذا نمی خورند.	۸/۱	و من شما را با آب تعصیت داده ام، اما او شما را با روح القدس تعصیت خواهد داد.
۰/۷	چرا شاگردان تو... غذای خود را با دستهای آلوه می خورند؟	۹/۱	عیسی... بوسیله یعنی در نهر اردن تعصیت یافت.
۲۸/۷	حتی توله سکان دور سفره از خوده نان کرد کان می خورند.	۱۰/۱	۳۰/۱۱ آیا تعصیت یعنی از آسمان بود با انسانها؟
۱/۸	چیزی برای خوردن نداشتند.	۱۶/۱۶	۱۶ آنکه ایمان خواهد آورد، تعصیت خواهد یافت و لجفات خواهد یافت،
۲/۸	سه روز است... و چیزی برای خوردن ندارند.		
۸/۸	آن خودرن و سیر شنند و بقیه تکدها را جمع کردند.		
۱۴/۱۱	میادا که هرگز در آینده، کسی میتواند ترا بخورد؟		
۱۲/۱۴	در کجا می خواهی ندارک بینیم تا تو ببر، فصلح را بخورد؟	X	۲۸/۱۰ عیسی به ایشان گفت... آیا متوانید جامی را که من سرمی کشم، من بکشید یا به تعصیت که من تعصیت یافته ام، تعصیت بایابد؟
۱۴/۱۴	الار من گنجاست که در آنها بره عیند فصلح را با شاگردانم بخورد؟	۱۱	۳۹/۱۰ بد آن تعصیتی که من تعصیت می بایم شما تعصیت خواهید یافت.
۱۸/۱۴	در هنگامی که... غذا می خورند، عیسی گفت... یکی از میان شما مرا تسلیم خواهد کرد،	۱۱	
۲۲/۱۴	در حالی که غذا می خورندند، نان را گرفته برکت داده...	X	

زن : GYNE

1 gynè 216

الف) زن

۲۵/۰	و در آن میان زنی بود که... مبتلا به خونریزی بود،	مر	۹/۱ عیسی از ناصره جلیل آمد، و ... تعصیت یافت.
۲۲/۰	آن زن ترسان و لرزان،		۱۴/۱ پس از تسلیم کردن یعنی، عیسی به جلیل آمد
۲۰/۷	زنی که دخترکی با روحی نایاب داشت...		۱۶/۱ گذرگان از کنار دریای جلیل، شمعون و آندreas برادر شمعون را دید،
۲۶/۷	این زن یونانی، از تهار سوری - فنیقی بود.		۲۸/۱ شهرت او ... در سراسر ناحیه جلیل پراکنده شد.
۲/۱۴	زنی که شیشه عطر سلیل ناب بسیار گرانبهانی داشت آمد،		۲۹/۱ به راه افتاده ، در سراسر جلیل... شیاطین را می راند.
۴/۱۰	همین زنی بودند که از دور می نگرفتند		۷/۳ جمعیتی کثیر از جلیل از پی او آمده بودند.

ب) زن = همسر

۱۷/۶	هیرویداد، زن برادرش قیلپیس		۲۱/۱۰ [زنان] وقتی در جلیل بودند بدنهای او بود و به او خدمت می کردند.
۱۸/۶	تو مجاز نیستی زن برادرت را داشته باشی.		۷/۱۶ بروید... و به پطرس پکنید که [عیسی] پیش از شما به جلیل خواهد آمد.
۲۸/۷	زن... گفت: «آری خداوندا، ولی... از خوده نان کرد کان می خورند.»		
۲۹/۷	و به زن گفت: «بخاطر این حرف برو.		۲۸/۱۴ پس از آنکه قیام کرد، پیش از شما در جلیل خواهم بود.
۲/۱۰	آیا مجاز است مردی زنش را طلاق دهد؟		۷۰/۱۴ براستی تو یکی از ایشانی و انگلکنی تو حلینی هستی.
۱۱/۱۰	هر کس زنش را طلاق داده و با زنی دیگر ازدواج کند،		۴۱/۱۵ [زنان] وقتی در جلیل بودند بدنهای او بود و به او خدمت می کردند.
۱۲/۱۰	اگر آن [زن] پس از طلاق گرفتن از شوهرش،		
۱۹/۱۲	اگر برادر کسی ببرد و پس از خود زنی باقی گذاشت... برادرش باید زن را گرفته،		۷/۱۶ بروید... و به پطرس پکنید که [عیسی] پیش از شما به جلیل خواهد یافت.

۲۰/۱۲	اوکی زن گرفته و بهنگام مرگ نسلی از خود باقی نگذاشت		۱۶/۲ کاتبان... وقتی دیدند با گناهکاران و مأموران مالیات غذا می خورد... گفتند:
۲۱/۱۲	و دویی [زن] از گرفته و بهنگام مرگ نسلی از خود باقی نگذاشت		۱۶/۲ یعنی چما با مأموران مالیات و گناهکاران غذا می خورد!
۲۲/۱۲	... بعد از همه آنها، زن نیز بود.		۲۶/۲ [داود] زنایی تقدبی را که خوردند آنها جز برای کاهان مجاز نبود، خورد.
۲۳/۱۲	در قیامت... زن از آن کامیون خواهد بود؛ زیرا هر یک از آن هفت او را چون زن داشته اند.		۲۰/۳ حتی آنار غذای توانستند غذای خود را بخوردند.
۱۷/۱۳	وای بحال زنایی که باردار باشد و زنایی که بدهن روزها شیر می دهدند		۴۳/۵ [عیسی] گفت به او خوبی دهنده. [دخترک]
۹/۱۴	هر جا... التبل ندا داده شود، آنجه را که این زن گردد است.		۳۱/۶ آنان [شگردان] حتی وقت غذا خوردن نداشتند.

خوردن : ESTHIO

1 esthiō 157

۶/۱	یعنی... ملخ و عسل رخش می خورد.	مر	۴۶/۶ خودتان چیزی برای خوردن به آنان بدهید... رفته چیزی برای خوردن... نان خردباری کنیم تا برای
۱۶/۲	کاتبان... وقتی دیدند با گناهکاران و مأموران مالیات غذا می خورد... گفتند:	X	
	«یعنی چما با مأموران مالیات و گناهکاران غذا می خورد!»		
۲۶/۲	[داود] زنایی تقدبی را که خوردند آنها جز برای کاهان مجاز نبود، خورد.		
۲۰/۳	حتی آنار غذای توانستند غذای خود را بخوردند.		
۴۳/۵	[عیسی] گفت به او خوبی دهنده. [دخترک]		
۳۱/۶	آنان [شگردان] حتی وقت غذا خوردن نداشتند.		
۴۶/۶	آنان را روانه کن... رفته چیزی برای خوردن بخوردند.		
۳۷/۶	خودتان چیزی برای خوردن به آنان بدهید... باید بروم... نان خردباری کنیم تا برای		

زنان خارج شده، از گور گردیدند. ۸/۱۶

[عیسی] گفت: «ایشاند مادرم و برادرانم!»
هر کس خواست خدای را بجا آورد او برادرم و خواهرم ر مادرم است. ۴۰/۲

موسى

مر	۴۴/۱	برای تطهیر خودت آنچه را مرسی مقرر کرده است ... تقدیم کن.
مرسی گفته است: پدر و مادرت را احترام کن.	۱۰/۷	
دالیاس با مرسی بر ایشان ظاهر گردیدند	۴/۹	
سه خیمه برپا کنیم یکی برای تن و یکی برای مرسی و یکی برای الیاس.	۵/۹	
«مرسی چه فرماتی بشاید ادعا است؟»	۲/۱۰	
گفتند: «مرسی اجازه داده است طلاق نامه نوشته و طلاق دهدن.»	۴/۱۰	
مرسی برای ما چنین نوشته است: اگر برادر کسی بمرد، مگر در کتاب مرسی در قطعه بتوه نخوانده اید	۱۹/۱۲	
	۲۶/۱۲	

یوحنا

مر	۱۹/۱	بعقوب [پسر] زنده و برادرش یوحنا را دید.
با بعقوب و یوحنا به منزل شمعون و آندریاس رفتند.	۲۹/۱	
و بعقوب [پسر] زنده و یوحنا برادر بعقوب که بر آنها نام «بواترچس» نهاد	۱۲/۲	
نگداشت هیچکس جز پطرس و بعقوب و یوحنا برادر بعقوب وی را همراهی کند.	۲۲/۵	
عیسی، پطرس و بعقوب و یوحنا را با خود برداشته،	۲/۹	
یوحنا به او گفت... کسی را دیده ایم که شیاطین را بنام تو می راند،	۲۸/۹	
بعقوب و یوحنا، پسران زنده، بسوی او متوجه شده،	۲۰/۱۰	
آن دن بر بعقوب و یوحنا برآشند.	۴۱/۱۰	
پطرس... یوحنا و آندریاس	۳/۱۲	
پطرس و بعقوب و یوحنا را با خود برداشته،	۲۳/۱۴	

کوه

(الف) کوه (لهیه)

1 oros 63

مر	۱۲/۲	[عیسی] به کوهستان بالا می رود و هر که را می خواست به خود فرامی خواند
۵/۵	روز و شب در دخنه ها و در کوهستانها فریاد کشیده.	
۱۱/۵	بر بالای کوه، گله بزرگی از خواکان در حال چریدن بود.	
۴۶/۶	[عیسی] برای نیایش به کوهستان رفت.	
۲۲/۱۱	اگر کسی به این کوه بگرد بلند شو و خود را به دریا انداز	
۱۴/۱۳	کسانی که در بیوه دیه باشد، به کوهستان فرار کنند.	

(ب) کوه زیتون

3 elaiia 9/13

۳	۱/۱۱	در حلو: بیت غایی و بیت علیا نزدیک کوه زیتون زار
۳	۴/۱۲	[عیسی] چون بر کوه زیتون زار در مقابل معبد نشسته بود،
۳	۲۶/۱۴	پس از خواندن سرود به سوی کوه زیتون زار، خارج شدند.

(ج) کوه تھلی عیسی

مر	۲/۹	عیسی، پطرس و بعقوب و یوحنا... بر فراز کوه بلند بود.
۹/۹	هنگامی که از کوه پائین می آمدند، به ایشان سفارش کرد... بازگر نکنند.	

پدر و مادر

1 mèter 30/85

مر	۴۰/۵	[عیسی]... پدر کوک، مادر... با خود برداشته
۱۰/۷	مرسی گفته است: پدر و مادرت را احترام کن، آنکس که بر پدر و مادر بذگوشی کند به مرگ معکوم شودا	
۱۱/۷	اما شما من گزینید: هر کسی که پدر یا مادرش بگرد	
۱۲/۷	شما غنی گزارید کاری برای پدر یا مادرش الجام دهد،	
۷/۱۰	مرد پدر و مادرش را ترک نخواهد کرد.	
۱۹/۱۰	به پدر و مادرت احترام بگذار.	
۲۹/۱۰	هیچکس... مادر یا پدر... را بخاطر من و بخاطر الجیل ترک نکرده باشد،	
۲۰/۱۰	مگر اینکه... مادران و کودکان... به صد برابر دریافت فاید.	

مادر

۲۴/۶	[دختر هیرو و بیاد] به مادرش گفت: «چه باید در خواست کنم؟
۲۸/۶	سر [یحیی] را آورده و به دخترک داد و دخترک آن را به مادرش داد.
۴۰/۱۰	زنایی بودند... من مادر بعقوب

مادر عیسی

۳۱/۳	مادرش و برادرانش آمده ...
۳۲/۳	مادرت و برادران و خواهران در هیرون... هستند.
۲۲/۳	در پاسخ به آنان گفت: «مادرم کیست؟ و برادرانم؟»

مخفف اسمى كتاب المقدس

Genese	Genesis	پيدايش	=	بدر
Exode	Exodus	خرج	=	خرج
Levitique	Leviticus	لاريان	=	لار
Nombres	Numbers	اعداد	=	اعد
Deuteronome	Deuteronomy	تلبيه	=	تث
Josue	Joshua	بوشع	=	بوشع
Juges	Judges	داريان	=	دار
Ruth	Ruth	روت	=	روت
1 Samuel	1 Samuel	1-مسريل	=	1-سر
2 Samuel	2 Samuel	2-مسريل	=	2-سر
1 Rois	1 Kings	1-پادشاهان	=	1-پاد
2 Rois	2 Kings	2-پادشاهان	=	2-پاد
1 Chroniques	1 Chronicles	1-تواريخ	=	1-توا
2 Chroniques	2 Chronicles	2-تواريخ	=	2-دوا
Esdras	Ezra	مزرا	=	مز
Nehemie	Nehemiah	نحها	=	نج
Tobie	Tobit	طوباس	=	طر
Judith	Judith	بودييه بنت ماردي	=	بوديه
Esther	Esther	استر	=	استر
1 Maccabees	1 Maccabees	1-سكابيان	=	1-سلك
2 Maccabees	2 Maccabees	2-سكابيان	=	2-سلك
Job	Job	ابوب	=	أبوب
Psaumes	Psalms	مزامير	=	مز
Proverbes	Proverbs	ائثال	=	لث
Ecclesiaste	Ecclesiastes	جامد	=	جا
Cantique des Cantiques	Song of Songs	غزل فرزنهما	=	غزل
Sagesse	Wisdom	حکمت	=	حد
Ecclesiastique	Ecclesiasticus	بنسخ	=	بنس
Isaie	Isaiah	أشعيا	=	أش
Jeremie	Jeremiah	إرميا	=	لر
Lamentations	Lamentations	مرايا	=	مرا
Baruch	Baruch	باروخ	=	بار
Ezechiel	Ezekiel	عزقيال	=	جزق
Daniel	Daniel	دانيل	=	دان
Osee	Hosea	هوشع	=	هو
Joel	Joel	يويل	=	يول
Amos	Amos	عاموس	=	عا

Abdias	Obadiah	عبدية	=	غ
Jonas	Jonah	يونس	=	بون
Michee	Mikah	ميكاه	=	ميكاه
Nahum	Nahum	ناهوم	=	نا
Habacuc	Habakkuk	حبيق	=	حب
Sophonie	Zephaniah	صفنا	=	صف
Aggee	Haggai	حبي	=	حبي
Zacharie	Zechariah	زكريا	=	زك
Malachie	Malachi	ملكي	=	مل
Matthieu	Matthew	متى	=	مت
Marc	Mark	مارك	=	مر
Iuc	Luke	لوكا	=	لو
Jean	John	يوحنا	=	بر
Actes	Acts	اعمال رسولان	=	اع
Romains	Romans	رومان	=	ردم
1 Corinthiens	1 Corinthians	1-قرطيان	=	1-قرن
2 Corinthiens	2 Corinthians	2-قرطيان	=	2-قرن
Galates	Galatians	غالاطيان	=	غال
Ephesiens	Ephesians	الفسيان	=	لفس
Philippiens	Philippians	فالبييان	=	فني
Colossiens	Colossians	كولسيان	=	كول
1 Thessaloniens	1 Thessalonians	1-تسالونيكيان	=	1-تسا
2 Thessaloniens	2 Thessalonians	2-تسالونيكيان	=	2-تسا
1 Timothee	1 Timothy	1-تيموثاوس	=	1-تمو
2 Timothee	2 Timothy	2-تيموثاوس	=	2-تمو
Tite	Titus	تيطس	=	تيط
Philemon	Philemon	فيليمون	=	ليل
Hebreux	Hebrews	عبرانيان	=	عبر
Jacques	James	يعقوب	=	يع
1 Pierre	1 Peter	1-پطرس	=	1-بطر
2 pierre	2 peter	2-پطرس	=	2-بطر
1 Jean	1 John	1-برحنا	=	1-بر
2 Jean	2 John	2-برحنا	=	2-بر
3 Jean	3 John	3-برحنا	=	3-بر
Jude	Jude	يوردا	=	يهود
Apocalypse	Revelation	مكائنة	=	مكا